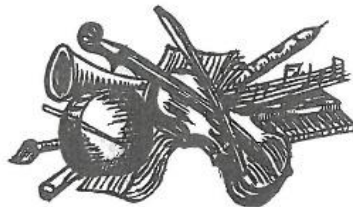


Budapest XX. Kerületi Lajtha László
Alapfokú Művészeti Iskola
H-1204 Budapest
Ady Endre u.98.
Tel. / Fax: 06-1-285-3420



László Lajtha School of
Elementary Arts
Ady Endre u.98.
Budapest H-1204
Tel. / Fax: (+36)1-285-3420

2022.03.29. / 00253-2 / 2022.

Iktatószám: /2022

**A Budapest XX. Kerületi
Lajtha László Alapfokú Művészeti Iskola
Pedagógiai Programjának kiadása**

A Budapest XX. Kerületi Lajtha László Alapfokú Művészeti Iskola 2023. szeptember 1-től hatályos *Pedagógiai Programját és Helyi Tantervét* a melléklet tartalommal adom ki.

Budapest, 2022. december 08.


Balásházi Balint
intézményvezető

Budapest XX. Kerületi Lajtha AMI

Budapest XX. Kerületi Lajtha László
Alapfokú Művészeti Iskola
1204 Budapest, Ady E. 98.
Tel.: 285-3420

**BUDAPEST XX. KERÜLETI LAJTHA
LÁSZLÓ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA
ÉS HELYI TANTERVE**

Tartalomjegyzék

1. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK	6
2. BEVEZETÉS	8
3. JOGASZABÁLYI HÁTTÉR	9
4. AZ ISKOLA TÖRTÉNETE	
4.1 Az iskola történetének rövid áttekintése.....	10
4.2 Az iskola szerepe a kerület kulturális életében.....	11
5. ÖNMEGHATÁROZÁS	11
6. HELYZETELEMZÉS, AZ INTÉZMÉNY FELTÉTELRENDSZERE	11
6.1 Tanulólétszám, összetétel.....	11
6.2 Az intézmény pedagógiai munkájához alapvetően szükséges személyi, tárgyi feltételek.....	11
6.2.1 Tárgyi feltételek.....	11
6.2.2 Személyi feltételek.....	12
7. AZ INTÉZMÉNY VEZETŐSÉGE	13
7.1 Az intézményvezető és feladatköre.....	13
7.2 Az intézményvezető-helyettesek feladatköre.....	13
7.3 A tanszakvezetők feladatköre.....	14

Nevelési Program

8. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI	14
9. A MŰVÉSZETI ISKOLA NEVELÉSI CÉLJAI	14
9.1 A művészeti területek közös oktatási céljai.....	15
9.2 A zenei munkaképesség-gondozás Kovács-módszer meghatározása, célja.....	15
9.3 A zeneterápiás foglalkozások céljai.....	15
9.4. A művészetterápiás foglalkozások céljai.....	15
10. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA FELADATAI	16
10.1 A művészeti területek közös oktatási feladatai.....	16
10.2 A zeneoktatás feladatai.....	16
10.3 A képző- és iparművészeti oktatás feladatai.....	17
10.4 A tehetséggondozás speciális feladatai.....	17
11. ZENEMŰVÉSZETI ÁG CÉL- ÉS FELADATRENDSZERE	18
11.1 Klasszikus zene.....	18
11.1.1 A képzés struktúrája.....	18
11.1.2 Hangszeres és vokális tanszakok – egyéni képzés.....	19
11.1.3 Óratervek.....	19
11.1.4 Zeneismeret és kamarazene tanszakok - csoportos képzés.....	22
11.2 Népzene.....	24
11.2.1 A képzés struktúrája.....	25

11.2.2 Hangszeres és vokális tanszakok – egyéni képzés	25
11.2.3 Zeneismeret és kamarazene tanszakok - csoportos képzés	27
11.3 Jazz-zene	28
11.3.1 A képzés struktúrája	29
11.4 Elektroakusztikus zene	30
11.4.1 A képzés struktúrája	30
11.5 Zenei munkaképesség-gondozás – Kovács-Módszer	32
11.5.1 A Kovács-módszer meghatározása, célja	32
11.5.2 A Kovács-módszer hármass feladatköre.....	32
11.5.3 A Kovács módszer pedagógiai eszközei	33
11.5.4 A Kovács-módszer keletkezése.....	33
11.5.5 A Kovács-módszer zenepedagógiai jelentősége	33
11.5.6 A Kovács-módszer felsőoktatási fórumai	33
12. KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI ÁG CÉL- ÉS FELADATRENDSZERE	34
12.1 A képzés struktúrája	35
13. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI.....	36
13.1 A pedagógiai eszközök megválasztásában kitüntetett szempontok.....	36
13.2 A nevelő-oktató munkánk pedagógiai eljárásai.....	37
14. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	37
14.1 A zenei nevelés célja a személyiségfejlesztés területén	37
15. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK	38
15.1 A fejlesztés eszközei.....	38
15.2 A zeneiskola művészeti csoportjai	38
16. AZ ISKOLA KAPCSOLATAI.....	39
16.1 Az intézményi közösségek és a belső kapcsolattartás általános formái	39
16.2 A szülői szervezet működése.....	39
16.2.1 A szülői szervezet véleményezési, egyetértési joga	40
16.2.2 Szülők és a pedagógusok együttműködése.....	40
16.3 Diákönkormányzat	41
16.3.1 Az intézményi döntési folyamatban való részvételi jog gyakorlása.....	41
16.4 Kapcsolat a fenntartóval	41
16.5 Kapcsolat az iskolát támogató alapítvány kuratóriumával	41
16.6 Kapcsolat kerületi intézményekkel.....	42
16.7 Kapcsolat a fővárosi művészetoktatási intézményekkel.....	42
16.8 Kapcsolat egyéb szervezetekkel	42
16.9 Az Intézményi Tanács	42
17. HAGYOMÁNYRENDSZER.....	43
17.1 Az iskola hagyományrendszere	43
17.2 A hagyományápolás tartalmi vonatkozásai	43

17.3 Rendszeres rendezvényeink.....	44
17.4 A hagyományápolás külsőségei.....	44
18. A PEDAGÓGUSOK OKTATÓ-NEVELŐ MUNKÁJÁNAK FELADATAI	44
18.1 Az alapfokú művészeti iskolák pedagógusainak munkaköri leírása	44
18.2 A pedagógus kötelességei.....	44
18.3 A pedagógus felelősségi köre	45
19. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG.....	46
19.1 Tehetséggondozás.....	46
19.2 A hátrányos helyzetű növendékek segítése	46
20. A TANULÓI FELVÉTELI, ÁTVÉTELI KÉRELMEK TELJESÍTÉSÉNEK – NKT. ELŐÍRÁSOKON TÚLI – SORRENDJÉRE VONATKOZÓ HELYI SZABÁLYOK	47
20.1 Beiratkozás/Tanulói jogviszony létesítés	47
20.2 Felvételi követelmények.....	47
21. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI ÉS FORMÁI	47
21.1 Vizsgáztatás rendje.....	48
21.2 A vizsgák dokumentációja	48
22. FEJLESZTÉSI TERVEINK	48

Helyi Tanterv

23. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	50
23.1 A feleős miniszter által kiadott vagy jóváhagyott választott kerettanterv megnevezése.....	50
23.2 A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, órászáma	50
23.3 Az alkalmazható kották, tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	50
23.4 Nemzeti Alaptanterv helyi pedagógiai feladatai a művészetoktatás vonatkozásában.....	51
23.5 A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	51
23.6 A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, a szorgalom minősítésének elvei.....	51
23.6.1 A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése	51
23.6.2 A félévi és tanév végi osztályzás.....	52
23.6.3 Szorgalom.....	53
23.6.4 Összevont beszámoló	53
23.6.5 A magasabb évfolyamba lépés szabályai	53
23.6.6 Tanulmányok folytatása ugyanabban az évfolyamban.....	54
23.7 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	54
23.8 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	54

23.9 A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	54
23.4 Nemzeti Alaptanterv helyi pedagógiai feladatai a művészetoktatás vonatkozásában.....	54
24. ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK.....	55
24.1 Követelményrendszer.....	55
25. A ZENEOKTATÁS ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEI.....	56
25.1 A népzeneoktatás általános fejlesztési követelményei.....	56
25.2 A jazz-zene és az elektroakusztikus zeneoktatás fejlesztési követelményei.....	58
25.3 Kiemelt kompetenciák az elektroakusztikus zeneoktatás terén.....	59
26. ZENEI MUNKAKÉPESSÉG GONDOZÁS.....	60
26.1 A ZMG – Kovács-módszer oktatásában rejlő fejlesztési lehetőségek.....	60
26.2 Zenei mozgás előkészítés az előképzőben.....	60
26.3 Munkaképesség gondozás a zeneiskolai osztályokban.....	61
26.4 Zenei munkaképesség gondozás tanároknak.....	66
26.5 Általános rész.....	66
27. KÉPZŐ-ÉS IPARMŰVÉSZETI OKTATÁS ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEI.....	67
28. A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK ELVEI ÉS FORMÁI.....	69
28.1 A tanulói közösségek, csoportok jutalmazásának elvei.....	69
29. A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI ..	69
29.1 Klasszikus zene.....	69
29.2 Népzene.....	72
29.3 Jazz-zene.....	75
29.4 Elektroakusztikus zene.....	76
29.5 Képző- és iparművészeti ág.....	79
30. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK VIZSGASZABÁLYZATA.....	80
31. A HELYI TANTERV INTÉZMÉNYI KIEGÉSZÍTÉSEI.....	80
31.1 Zeneművészeti ág.....	80
31.1.1 Klasszikus zene.....	80
31.1.1.1 Fafúvós tanszak.....	80
31.1.1.2 Rézfúvós tanszak.....	87
31.1.1.3 Akkordikus tanszak.....	93
31.1.1.4 Billentyűs tanszak.....	93
31.1.1.5 Vonós tanszak.....	96
31.1.1.6 Vokális tanszak.....	97
31.1.1.7 Zeneismeret tanszak.....	97
31.1.1.8 Kamarazene tanszak.....	136
31.1.2 Népzene.....	137
31.1.3 Jazz.....	141
31.1.4 Elektroakusztikus zene.....	142
31.2 Képző- és iparművészeti ág.....	155

32. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	162
32.1 Érvényesség.....	162
32.2 Hatályosság.....	162
32.3 A Pedagógiai Program nyilvánossága.....	162
32.4 A Pedagógiai Program felülvizsgálata.....	163
33. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	164

1. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

Az iskola neve:	Budapest XX. Kerületi Lajtha László Alapfokú Művészeti Iskola
Rövidített neve:	Lajtha László AMI
Székhelye:	1204 Budapest, Ady Endre utca 98.
Típusa:	Alapfokú Művészeti Iskola
OM száma:	039851
Fenntartó és működtető:	Külső-Pesti Tankerületi Központ
Ellátási terület:	Budapest XX. kerülete és vonzáskörzete
Alaptevékenység:	Alapfokú művészetoktatás zene- és képzőművészeti ágon

Az intézmény a nevelési-oktatási tevékenységét a köznevelési törvény előírásai, az intézmény Pedagógiai Programja és helyi tantervei, valamint a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartói utasításai alapján végzi.

Telephelyei:

József Attila Nemzetiségi Általános Iskola (1201 Budapest, Attila utca 25-27.)
 Budapest XX. Kerületi Lázár Vilmos Általános Iskola (1202 Budapest, Lázár utca 20.)
 Budapest XX. Kerületi Gyulai István Általános Iskola (1202 Budapest, Mártírok útja 205.)
 Budapest XX. Kerületi Nagy László Általános Iskola és Gimnázium (1203 Bp., János u. 4.)
 Vörösmarty Mihály Református Általános Iskola (1201 Budapest, Vörösmarty utca 128.)

A képzés formái: zene- és képzőművészeti oktatás

Zeneművészeti ág

A) Klasszikus zene

Tanszakok és tantárgyak:

Fafűvós tanszak tantárgyai: furulya, fuvola, klarinét, oboa, fagott, szaxofon

Rézfűvós tanszak tantárgyai: trombita, kürt, harsona- tenorkürt- baritonkürt, tuba

Akkordikus tanszak tantárgyai: cimbalom, harmonika, gitár, ütő

Billentyűs tanszak tantárgyai: zongora

Vonós tanszak tantárgyai: hegedű, brácsa, gordonka, bőgő

Vokális tanszak tantárgya: magánének

Zeneismeret tanszak tantárgyai: szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténetzeneirodalom, zeneelmélet, improvizáció

Kamarazene tanszak tantárgyai: kamarazene, zenekar, kórus

Zeneismeret és kamarazene tanszakok- csoportos képzés:

Főtárgy: szolfézs, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene, zeneiskolai előkészítő foglalkozás óvodások számára

Kötelező tantárgy: szolfézs és zeneelmélet főtárgynál zongora; zenetörténet-zeneirodalom és kamarazene főtárgynál zongora vagy az előzőleg tanult hangszeres tárgy.

Választható tantárgy: Zenei munkaképesség-gondozás, Zeneterápia (valamennyi évfolyamon)

B) Népzene

Tanszakok és tantárgyak:

Vonós és tekerős tanszak tantárgyai: népi hegedű, népi brácsa, népi bőgő

Fúvós tanszak tantárgyai: népi furulyák

Pengetős tanszak tantárgyai: citera

Vokális tanszak tantárgya: népi ének

Zeneismeret tanszak tantárgya: szolfézs kötelező

Kamarazene tanszak tantárgyai: népi kamarazene, népi zenekar

Választható tantárgy: Zenei munkaképesség-gondozás, Zeneterápia (valamennyi évfolyamon)

C) Jazz- zene

Tanszakok és tantárgyak:

Billentyűs tanszak tantárgya: jazz-zongora

Pengetős tanszak tantárgyai: jazz-gitár, jazz-basszusgitár

Zeneismeret tanszak tantárgyai: jazz-szolfézs, jazz-elmélet

Kamarazene tanszak tantárgya: zenekari gyakorlat

Választható tantárgy: Zenei munkaképesség-gondozás, Zeneterápia (valamennyi évfolyamon)

D) Elektroakusztikus zene

Tanszakok és tantárgyak:

Billentyűs tanszak tantárgyai: klasszikus szintetizátor, szintetizátor- keyboard

Zeneismeret tanszak tantárgyai: szolfézs kötelező, zeneelmélet

Kamarazene tanszak tantárgya: kamarazene

Választható tantárgy: Zenei munkaképesség-gondozás, Zeneterápia (valamennyi évfolyamon)

Képző- és Iparművészeti ág:

A) Képzőművészeti tanszak

(előképző 1-2.évfolyam+1-3.alapfokú évfolyam)

Főtárgy:

Vizuális alapozó gyakorlatok (előképző 1-2.évfolyam)

Grafika és festészet alapjai (1-3.alapfokú évfolyam)

Kötelező tantárgy:

Vizuális alkotó gyakorlat (1-10.évfolyam)

Választható tantárgy: vizuális alapozó gyakorlatok (előképző 1-2. évfolyam)

Népművészet (1-10.évfolyam); Művészettörténet (3-10.évfolyam)

Művészetterápia (valamennyi évfolyamon)

Tanszakok és főtárgyaik a 4. alapfokú évfolyamtól a továbbképző 10. évfolyamáig

Fém-és zománcműves tanszak- Fém-és zománcműves műhelygyakorlat

Grafika és festészet tanszak- Grafika és festészet műhelygyakorlat

Szobrászat és kerámia tanszak- Szobrászat és kerámia műhelygyakorlat

Textil-és bőrműves tanszak- Textil-és bőrműves műhelygyakorlat

Kötelező tantárgy: Vizuális alkotó gyakorlat (1-10.évfolyam)

Választható tantárgyak: Népművészet (1-10.évfolyam); Művészettörténet (3-10.évfolyam)

Egyéb csoportos képzés választott tantárgy: Művészetterápia (valamennyi évfolyamon)

A 2011. évi CXCV. törvény 21.§ (3) bekezdése szerinti tartalommal, figyelembe véve a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 123. § (1) bekezdését az intézmény Alapító Okirata a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartói átvételével Szakmai Alapdokumentumra módosult.

Az intézménybe felvehető maximális tanulólétszám: 750 fő

Az intézmény fenntartója: Külső-Pesti Tankerületi Központ

A Pedagógiai Program hatályba lépése, ellenőrzése, felülvizsgálata

A pedagógiai programot az iskola nevelőtestülete fogadja el, és az iskola intézményvezetője hagyja jóvá. Elfogadás után elküldi a fenntartónak. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges. A pedagógiai programot évente ellenőrizni kell. Felülvizsgálatát elrendelheti jogszabály, de kérheti a fenntartó, a szülői és társadalmi szervezetek, az iskola pedagógusai és vezetése is.

A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatalának módja: nevelőtestületi értekezlet, az iskola honlapja, a tanári szoba.

2. BEVEZETÉS

A Budapest XX. Kerületi Lajtha László Alapfokú Művészeti Iskola tantestülete és vezetése nevében tisztelettel köszöntöm az olvasót. Intézményünk a tanszakokkal (munkaközösségekkel) történt szakmai egyeztetést követően - a törvényes előírások figyelembevételével – készítette el Pedagógiai Programját.

Küldetésünk

Integráljuk és intézményesítjük a kerületi művészeti tehetséggondozás feladatait. A növendékek szociális és kulturális hátrányait a művészeti nevelés eszközeivel ellensúlyozzuk. A zene, a muzsika érzelmeink legmélyére gyakorolt hatásával saját önnön bensőnk értékeit emeli, hozza felszínre. Jobbá, megértőbbé, közvetlenebbé tesz, közel hoz, összeköt embereket, kapcsolatokat teremt. Békétlenségben megnyugvást hoz, békét teremt, megértést szül. Pihentet, szórakoztat, elfeledteti a mindennapok gondjait, ugyanakkor elgondolkodtat, szeretetre, tisztaságra ösztönöz.

Az értékes zeneművek legalább egy időre megváltoztatják az embereket - vélekedett a híres magyar zenetudós- pedagógus- népnevelő, Bárdos Lajos egy operaelőadást követően. Az értékes zenét mindenki számára hozzáférhetővé kell tenni - erre alapul Kodály zenepedagógiai életműve, a világhírűvé vált Kodály-koncepció. Minden nép a saját népdalkincsén keresztül juthat el a zeneirodalom legnagyobb alkotásaihoz.

A magyar dal jelentőségéről vallja Kodály: „Az igazi népdal először is nagy művészi nyereség az egész ország zeneéletére. Terjesztésével eddig ismeretlen magyar remekműveket viszünk a köztudatba. Másodsor: egymással szembenálló társadalmi rétegek kölcsönös megértését szolgálja. Harmadszor: magyar öntudatot nevel oly rétegekben, ahol eddig szunnyadt, vagy meg sem volt. A magyar átlagpolgár zenei öntudatát eddig a műdal alig százéves terméséből merítette, annak sem a legjavából. A nép dallamkincse sokkal régibb időkre nyit távlatot, sőt, mint a magyar lélek nem változó része, jövő századokra is előre veti fényét.”

Nagy zeneköltőnk 1957-ben így vélekedett: „Eleinte úgy rémlett, nincs már itt épség, bomladozik minden, régi nagyság darabokra törve, századok malomköve alatt törmelékké örölvé. Bizony sokan kérdeztük akkor Adyval:

Hej, égig-nyúló giz-gazok
Hát nincsen itt virág ...és íme:
Míg a föld alvó lelkét lesem,
Régmúlt virágok illata
Bódít szerelmesen.

És közelebről nézve, örömpesve eszmélünk rá: e régmúlt virágok élnek! A sok vihartól romlásnak indult nemzet újjáépítéséhez a népzene hatalmas sarokkő. Mert a nép dala életet hirdet, el nem múló életet.”

Kodály elvei szerint a zene világába ugyanúgy bele kell nőni, mint beszédünk világába. Az igazán értékes zenét mindenki számára hozzáférhetővé kell tenni, hiszen e nélkül nem válhatunk szellemileg-érzelmileg teljes értékű emberekké. A zene, mint a többi művészetek is, életünket, mindennapjainkat szolgálja, szebbé, sokszínűbbé, értékesebbé teszi azokat.

Csóka Gabriella – iskolánk egykori igazgatója

Kinek ajánljuk iskolánkat?

- Azoknak a szülőknek - gyermekeknek - családoknak, akik az egyetemes emberi értékek iránt elkötelezettek.
- Azok számára, akik fontosnak tartják a magyar és egyetemes kultúra hagyományainak, a polgári értékeknek a megőrzését, valamint annak átadását.
- Azok számára, akiknek kreatív, érzékeny, tehetséges, a művészetek iránt fogékony gyermekük van.
- És nem utolsó sorban azok számára, akiknek gyermeke szorongó, gátlásos, mert a művészetek léleknyitogató - feloldó ereje gyógyírként szolgál minderre.

Az alapfokú művészeti iskola feladata a tanulók alapfokú művészeti nevelése, oktatása, valamint szakirányú továbbtanulásra való felkészítése. A tanuló az utolsó alapfokú évfolyam elvégzése után alapvizsgát, az utolsó továbbképző évfolyam elvégzése után záróvizsgát tehet.

3. JOGSZABÁLYI HÁTTER

- Az 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról és módosításai.
- A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről és módosításai

- A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.
- A 243/2003. (XII. 17.) Korm. rendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról.
- Az 1/1998 OM rendelet 7. sz. melléklete: Jegyzék a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről.
- Az intézmény érvényes Szervezeti és Működési Szabályzata.
- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról

4. AZ ISKOLA TÖRTÉNETE

4.1 Az iskola történetének rövid áttekintése

A XX. kerületi Állami Zeneiskola a 7. számú fővárosi körzet tagjaként 1968-ban önállósult és a kerület irányítása, ill. fenntartása alá került. Az iskola alapító igazgatója Máté János volt, aki 1968-tól harminc éven át, nyugállományba vonulásáig állt az intézmény élén. A 11 tanárral, 300 növendékkel és igen kevés hangszerrel önállósult iskola az azóta eltelt időben a főváros élvonalához zárkózott fel. Iskolánk ma már jelentős hangszerparkkal rendelkezik.

1996-ban a zene mellett megindult a képző-és táncművészeti oktatás is. 1990-ben intézményünk felvette Lajtha László kiváló zeneszerző, zenetudós, néprajzkutató, előadóművész és tanár nevét. A névadó szellemi hagyatékát ápolva 1994 óta rendszeresen megrendezésre kerülnek különböző helyi és regionális szakmai találkozók, melyek innovatív pedagógiai kísérleteknek is otthont adnak. Népzene tanszakunk 1997 óta működik. Kétévente Lajtha László Műveltségi Vetélkedőt szervezünk névadónk tiszteletére. Intézményünkben 2001-től megszűnt a táncművészeti oktatás.

Híres pedagógusaink emlékére teremavatókat tartottunk: Lajtha László Terem és Emlékfal, Máté János Hangversenyterem, Puszter János Terem, Puszter Jánosné Terem, Morvay László Képzőművészeti Terem, valamint intézményünk támogatójának emlékét őrizve a Dobray István Kamaraterem.

2007-ben Kiválóra Minősített Alapfokú Művészetoktatási Intézmény lettünk, 2008-ban pedig megkaptuk a „Magyar Művészetoktatásért” intézményi szakmai díjat. Ez a legmagasabb szintű országos elismerés. 2010-ben egy szolfézstanár kolléganőnk Aranykatedra elismerésben részesült, majd elnyerte a „Pesterzsébet Gyermekéiért” kerületi kitüntető címet is.

Intézményünk folyamatosan szerepet vállal kerületünk közművelődési életében. Állandó kapcsolatot tartunk fenn a helybeli kulturális és társintézményekkel. Felkéréseikre az alkalomhoz illő műsorral szerepelnek növendékeink, esetenként művésztanáraink.

2013. január 1-től az iskola neve:

Budapest XX. Kerületi Lajtha László Alapfokú Művészeti Iskola.

4.2 Az iskola szerepe a kerület tanulmányi életében

Óvodától a középiskoláig integrálja és intézményesíti a kerületi, művészeti tehetséggondozás feladatait. Ennek keretében szoros együttműködést alakít ki az ének-zene, valamint a rajz tagozatos általános iskolákkal, és elvégzi a tehetséges tanulók művészeti pályára történő irányítását, szakirányú továbbtanulásra való felkészítését. A kerületi művészetoktatásra az a felelősség is hárul, hogy a növendékek szociális és kulturális hátrányait a művészeti nevelés eszközeivel ellensúlyozza. Az alapfokú művészeti iskola a kerület összes gyermekintézményének diákja részére nyújt széleskörű tantárgyi kínálatot a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

5. ÖNMEGHATÁROZÁS

Az iskola pedagógiai ars poeticája

A Lajtha László Alapfokú Művészeti Iskola a művészeti nevelés komplex hatásrendszerével, gyermekközpontú tantervi eszközökkel és pedagógiai módszerekkel dolgozó személyiségfejlesztő iskola. Az iskola az átlagos-, a kiemelkedő-, ill. a gyenge képességek kezelését differenciáltan végzi. A tanulók az érzékelés – érzelem – gondolkodás – intuíció folyamatának kezeléséhez a művészetoktatás során megfelelő önértékelő, önismereti háttérrel kapnak, sikerélményként élik meg adott szintjükhöz képest az elért eredményeket, ugyanakkor felismerik a közös tevékenységekben egymásra utaltságukat is.

Célunk a művészetek által az általános műveltség megalapozása, fejlesztése, az érdeklődés kialakítása, valamint a magyar népi kultúra művelése mellett a helyi kisebbségi hagyományok ápolása.

6. HELYZETELEMZÉS, AZ INTÉZMÉNY FELTÉTELRENDSZERE

6.1 Tanulólétszám, összetétel

Szakmai Alapdokumentumunk alapján a felvehető maximális növendéklétszám 750 fő. Tanulóink összetétele igen vegyes. Mi éppen ezért nagyon fontosnak tartjuk ezeknek a gyerekeknek a zenei nevelését, a zeneterápiát. Tanáraink nagy hangsúlyt fektetnek a tanulók zenei képességének és személyiségének formálására.

Fontos, hogy növendékeink megismerjék az együtt muzsikálás örömét, a különböző együttesek adnak erre lehetőséget: Fúvószenekar, Kamarakórus, Vonószenekar, Fuvolazenekar, Kamaraegyüttesek és Ütőegyüttes. Az együttesek fellépéseik alkalmával nemcsak a kerületben, de a fővárosban és vidéken is öregbítik a pesterszébeti zeneoktatás hírnevét.

6.2 Az intézmény pedagógiai munkájához alapvetően szükséges személyi, tárgyi feltételek

6.2.1 Tárgyi feltételek

Az iskola új épületbe való költöztetésével javultak a művészetoktatás körülményei. Kialakításra kerültek a megfelelő méretű tantermek, biztosítva van a nagyzenekari próba és a különböző koncertek helyben történő megrendezésének lehetősége is.

A termék hangszigetelése részben megoldott, ami csak bizonyos mértékig könnyíti meg munkánkat, hisz azokban a termekben sem hozta meg a hozzá fűzött reményeket, amelyekben már elkészültek a munkálatok. Oktatásunk zavartalansága érdekében elengedhetetlen valamennyi tantermünk rezonancia-mentesítése.

Az intézmény főépülete 27 tanteremmel rendelkezik. Az Ady Endre utcai épületben szinte minden zenetanárunk saját termében oktatja tanulóit. A kihelyezett tagozatokon a zeneiskolában oktatott hangszerek, az igényeknek megfelelően választhatóak.

Az iskola hangszertára

A hangszerek száma, minősége megfelel az elvárt követelményeknek, de a színvonalas munka fenntartásához a meglévő hangszerpark fejlesztése, és folyamatos karbantartása szükséges. Művészeti iskolánk pedagógiai programjában megfogalmazott oktatási-nevelési célok megvalósításához, a zenetanítás minőségének megtartásához nélkülözhetetlenül szükségesek a megfelelő minőségű hangszerek és tartozékaik, valamint a képzőművészeti oktatáshoz szükséges eszközök.

Nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke: 1. számú mellékletben.

Könyvtár

Az ismeretszerzés ma már nem kizárólag az iskolában történik. Ezért az eddiginél nagyobb szerepet kell biztosítani az önálló olvasáshoz, művelődéshez. Az iskolai könyvtárnak egyfajta forrásközponttá kell válnia, ami azt jelenti, hogy a gyűjtemény tartalmazza az összes olyan információt, amelyet az oktatási intézmény tantestülete és diáksága igényel. Könyvtárunk működési körülményei megfelelnek a törvényben meghatározott feltételeknek. A művészeti iskola egyre gyarapodó kotta- és zenemű állománnyal rendelkezik, mely kibővül a művészeti szakirodalom gyűjtésével.

A kor követelményeinek megfelelően az internet használatát biztosítottuk a könyvtárban is.

6.2.2 Személyi feltételek

Intézményünkben a pedagógus ellátottság megfelelő. A pedagógusok törvény által előírt képzettséggel rendelkeznek. A tartósan távollévők (GYES, GYED) helyettesítését, szintén az előírt szakirányú végzettséggel rendelkező pedagógusok látják el. Az intézményben oktató tanárokról részletesen a zeneiskola honlapján, az éves Munkatervben, valamint a Különös Közzétételi Listában található információk.

A szakmai munkamegosztás révén iskolánk tanárai célkitűzéseink megvalósításáért a következő munkaközösségekben működnek: zeneismeret, zongora, vonós, húros, fúvós, egyéb hangszeres és képzőművészet.

A munkáltató a szakmai vezető (segítő) tevékenységét a nevelő-oktató munkával kapcsolatos feladatok elosztása során köteles figyelembe venni.

A tantestület tagjai munkájukat az iskola és a tanszakok munkatervéhez igazodva, a szervezeti és működési szabályzat mellékletét képező munkaköri leírások szerint, de nagy pedagógiai szabadsággal, tanítványaik képességeihez igazodva végzik.

7. AZ INTÉZMÉNY VEZETŐSÉGE

Az iskola élén az intézményvezető áll, az intézmény egyszemélyi felelőse. Feladata az iskolán kívüli (tankerület, önkormányzat, kerületi intézmények, általános iskolák, középiskolák, alapítvány) kapcsolattartás is. Közvetlen munkatársai az intézményvezető-helyettesek, tanszakvezetők.

7.1 Az intézményvezető és feladatköre

A 2013. január 1-től az intézményvezető a jogszabályoknak és a szakmai követelményeknek megfelelően, a fenntartó irányítása alapján vezeti a köznevelési intézményt, felelős az oktatásnevelési feladatok ellátásáért.

Az intézmény vezetése körében az intézményvezető

- szervezi és ellenőrzi a köznevelési intézmény feladatainak végrehajtását, biztosítja a szakmai követelmények érvényesülését;
- döntésre előkészíti a köznevelési intézmény működésével, feladatellátásával kapcsolatos minden olyan ügyet, amelyet jogszabály nem utal más szerv vagy személy hatáskörébe;
- előkészíti a nevelőtestület feladatkörébe tartozó döntéseket és a köznevelési intézmény közalkalmazottaival kapcsolatos munkáltatói intézkedések iratait;
- jóváhagyja a köznevelési intézmény alapidokumentumait: a pedagógiai programot, a helyi tantervet, előkészíti a szervezeti és működési szabályzatot, a házirendet;
- kezdeményezi a munkavégzés személyi és tárgyi feltételei biztosításához szükséges intézkedések megtételét;
- gyakorolja a ráruházott munkáltatói, valamint az utasítási és ellenőrzési jogot a köznevelési intézmény közalkalmazottai felett;
- tájékoztatást ad a fenntartónak a köznevelési intézmény tevékenységéről;
- teljesíti a Klebelsberg Központ illetékes tankerületi igazgatója által kért adatszolgáltatást;
- szakmai értekezletet hív össze a köznevelési intézmény működésével kapcsolatos feladatok megoldásához szükséges szakmai vélemények, javaslatok megismerése, az operatív feladatok irányítása céljából.

7.2 Az intézményvezető-helyettesek feladatköre

A vezető beosztás ellátásával megbízott intézményvezető-helyettes munkáját az intézményvezető irányításával és vele együttműködve látja el. Az intézményvezető akadályoztatása esetén az ezzel a feladatkörrel megbízott intézményvezető-helyettes látja el az intézményvezető helyettesítését.

Az intézményvezető tartós távolléte esetén gyakorolja a kizárólagos jogköreinek fenntartott hatásköröket is. Tartós távollétnek minősül a legalább kéthetes folyamatos távollét. Az

intézményvezető-helyettesek részletes feladatait az SZMSZ melléklete szerinti munkaköri leírás tartalmazza.

7.3 A tanszakvezetők feladatköre

- Az iskolaév elején elkészítik az éves tanszaki munkatervet.
- Kapcsolatot tartanak a tanszak tanáiraival.
- A tanév folyamán tanáronként (legalább egy alkalommal) látogatnak órát.
- Részt vesznek a beszámoló hangversenyeken, illetve az év végi vizsgákon.
- Megszervezik az év végi vizsgákat.
- Tanév végén írásban értékelik a tanszak munkáját.
- Egyéb - a tanszakhoz kötődő - szakmai feladatok ellátása.

8. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI

Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja keretében folyó művészeti nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket. A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, fogékonyság – alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására. A zeneoktatás a különböző zenei műfajok sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel. Pedagógiai munkánk középpontjában a személyre szóló fejlesztés törekvése áll. Minden tanulónak biztosítjuk az egyéni adottságai, képessége és tehetsége szerinti önmegvalósítás lehetőségét. Arra törekszünk, hogy növendékeinkben kialakuljon a reális önértékelés képessége és az egészséges önbizalom.

Pedagógiánk alapvető célja egyrészt, hogy a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, motivációjú, kultúrájú növendékekkel - képességüknek és tehetségüknek megfelelően foglalkozzunk, másrészt arra törekszünk, hogy növendékeink képesek legyenek a művészetek befogadására, értésére és művelésére, minél több művészeti ág iránti érdeklődésre, nyitottságra. Ezt segíti az alkotó pedagógiai légkör, melynek jellemzői egyfelől az igényesség, másrészt a növendékek jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság.

9. A MŰVÉSZETI ISKOLA NEVELÉSI CÉLJAI

- A tanulók rendelkezzenek általános esztétikai ismeretekkel, sajátítsák el a művészi alázatot, szorgalmat, és tiszteljék ezeket az értékeket másokban.

- Az iskola kiemelt célja igényes hangszeres-, elméleti-, és képzőművészeti alapképzéssel a helyi művészeti közösségek kialakítása, **a működő amatőr művészeti körök utánpótlásának biztosítása, szakmai gondozása, a kiemelkedő képességű tanulók zene-, valamint képzőművészeti továbbtanulásra való felkészítése** (művészeti szakgimnáziumok).

Az intézmény **széleskörű és színvonalas közművelődési tevékenységet alakít ki**, növendékei és tanárai résztvevői a helyi kulturális életnek. Iskolánk feladata a helyi lakosság felé - annak kulturális hagyományaira való tekintettel - az egyetemes kultúrtörténet értékeinek közvetítése, a helyi kisebbségek speciális művészetoktatási igényeinek kielégítése és a művészeti alkotások befogadására nevelés.

9.1 A művészeti területek közös oktatási céljai

A művészeti képzés a választott tanszakon belül nyújtson speciális ismereteket, és az alkotó munkával együtt járó pozitív élmények segítségével járuljon hozzá a harmonikus, érzelmileg gazdag, kreatív személyiség kialakításához. Alakítsa ki a kultúra iránti nyitott magatartást, az esztétikai érzékenységet, neveljen a művészetek befogadására, értésére és művelésére. Sajátos eszközeivel ösztönözzön a társadalmi kapcsolatteremtésben, együttműködésben és kommunikációban a toleráns magatartásra.

9.2 A Zenei munkaképesség-gondozás – Kovács-módszer meghatározása, célja

A Kovács-módszer az egészséges zenész-életmód programja és természettudományos keretanyaga, a zenei foglalkozási ártalmak megelőzésének pedagógiája, mely a zenével foglalkozó növendékek és felnőttek helytállását hivatott segíteni szakmai feladataikban és mindennapi életükben. Gondoskodik mindazokról a fizikumbeli háttér-feltételekről, amelyek az eredményes zenetanuláshoz, illetve a sikeres művészi munkához kellenek. Mindezt egyéni szükséglet szerint nyújtja minden igénylőnek a zenei oktatás és foglalkozás körülményihez igazodva.

9.3 A zeneterápiás foglalkozás céljai:

- a problémás tanulóknak segítséget nyújt, hogy könnyebben megbirkózzanak nehézségeikkel
- a hátrányos helyzetű tanulók integrálásának elősegítése
- beilleszkedési és kommunikációs problémák leküzdése
- az egészséges énkép kialakulásának elősegítése
- a kreativitás és önkifejezés fejlesztése
- a nonverbális kommunikáció elősegítése
- az önismeret fejlesztése

9.4 A művészetterápiás foglalkozások célja:

- képzőművészeti alkotómunka során megvalósuló személyiségépülés
- az egyén alkotóképessé válik, megtalálva a hidat önmaga és a valóság között

- a tudatosság erősödése, erősítése
- esztétikai minősége révén mindig új és újabb alkotásra sarkall
- öngyógyítás
- önismeret, kreativitás, önkifejezés-fejlesztés
- a problémás és a hátrányos helyzetű tanulók integrálásának elősegítése
- a személyiség harmonikus kibontása

Intézményünkben a közösségi nevelés kamarazenekarokban, nagy zenekarokban történik, továbbá a zenei munkaképesség-gondozás, a zene-és művészetterápia csoportos foglalkozásain.

10. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA FELADATAI

10.1 A művészeti területek közös oktatási feladatai

A művészeti képzés ismertesse meg az egyes szakterületek alapvető ismeretanyagát és technikáit. Alapozza meg az egyes művészi kifejezőkészségek kialakítását, bontakoztassa ki a tanulók alkotó fantáziáját és fejlessze kreativitásukat. Készítse fel az átlagosnál jobb képességű növendékeket a szakirányú továbbtanulásra, illetve a művészeti önképzőkörök, együttesek munkájába való bekapcsolódásra. Törekedjenek a társművészetekkel való együttműködésre, kapcsolattartásra. A művészeti területek közös feladata, hogy a világörökség részét képező egyetemes műveltséget és a nemzeti műveltséget egyaránt közvetítsék, és ennek befogadására neveljenek.

A nevelés és oktatás nem választható külön, hiszen a nevelés komplex tevékenység, a gyermek képességeinek, személyiségének sokoldalú kibontakoztatása, saját életének teljesebbé tételére és a társadalom javára. Nevelés a személyes példamutatás, a jól irányított egyéni és kollektív cselekvések megszervezése is. Szándékunk, hogy oktató-nevelő munkánk teremtsen olyan feltételeket, melyek szerint iskolánk legyen a lehetőségek tárháza, ahol minden gyerek megtalálhatja a saját érdeklődésének, képességeinek megfelelő tevékenységet. Oktató-nevelő munkánk csak akkor lehet sikeres, ha önálló értékvilágot, szellemiséget képvisel.

10.2 A zeneoktatás feladatai

Elsődleges feladat: a hangszeres, vokális zenei műveltség megalapozása és fejlesztése. Az intézmény tanulói többségének tudását olyan szintre kell fejleszteni, hogy képesek legyenek amatőr muzsikálásra egyénileg, kamaraegyüttesben vagy zenekarban, melynek nagy közösségformáló, közösségfejlesztő ereje van.

A zeneiskola adjon rendszerezett ismereteket. Tanítsa meg tanulóit a zenei írásra és olvasásra. Vezesse őket rá a zene logikájára, formai összefüggéseire. Ismertesse meg őket a főbb zenei stílusok sajátosságaival, a zene történeti összefüggéseivel, más művészetekkel való kapcsolataival. Ösztönözze őket életkoruknak megfelelő zenei tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására. A nemzeti kisebbségekhez tartozó növendékeket ismertesse meg népük zenéjével.

A zeneiskola fejlessze a tanulók zenei ízlését, stílusérzékét, a zenei karakterek iránti érzékenységét. Bontakoztassa ki zenei fantáziájukat, adjon teret kreatív megnyilatkozásaiknak, fejlessze improvizációs készségüket.

A zeneiskola fejlessze továbbá a tanulók zenei képességeit: hallásukat, ritmusérzéküket, érzékenységüket a dinamika és a hangszín különbségeire.

A zeneiskola szoktassa tanulóit rendszeres, céltudatos munkára. Értékes zenei anyag tanításával, korszerű, vonzó módszerekkel alakítson ki olyan érzelmi kapcsolatot a tanulóknak a muzsikálás iránt, hogy az mindennapos szükségletüké váljék. A zeneiskola tevékenysége irányuljon arra, hogy tanulói az életkoruknak és képességeiknek megfelelő zenei anyagot kottahűen, stílusosan, a zenei összefüggéseket visszaadva, értelmesen tagolva, árnyaltan és kifejezően szólaltassák meg.

A zeneiskola neveljen az értékes zene szeretetére. Ösztönözze tanulóit rendszeres hangverseny és operalátogatásra, valamint az intézmény koncertéletének figyelemmel kísérésére, a rádió és televízió zenei műsorainak meghallgatására, a zenei élet eseményei iránti érdeklődésre, értékes hangfelvételek és videofelvételek gyűjtésére és meghallgatására, de mindenekelőtt aktív társas muzsikálásra.

A zeneiskola használja ki a lehetőségeket a közismereti iskolák zenei életének támogatására. Működjenek együtt más intézményekkel a kulturális és művelődési feladatok ellátásában (hangversenyrendezés, ismeretterjesztés). Segítse az egyházzenei életet. Támogassa az amatőr zenekarok és kamaragyüttesek, a családi együttmuzsikálás működését, legyen nyitott az értékes könnyűzenére. Lehetőség szerint létesítsen cserekapcsolatot más (esetleg külföldi) zeneoktatási intézményekkel. Teremtse "szabad iskola" formájában lehetőséget a legváltozatosabb igények kielégítésére.

10.3 A képző - és iparművészeti oktatás feladatai

A képzés keretében sajátítsák el a gyerekek a vizuális nyelv síkbeli és térbeli alapjait.

Ábrázolási készségük jusson olyan fokra, hogy ezen eszköztár birtokában képesek legyenek saját gondolataik és érzéseik kifejezésére. A választott képző- vagy iparművészeti területen belül szerezzék meg a mesterségbeli tudás alapelemeit.

A tagozaton folyó tevékenység - a műalkotások történeti és esztétikai elemzésével - járuljon hozzá a gyerekek természet- és emberismeretének gyarapodásához.

A művészeti tevékenység eredményeként váljanak a tanulók a műalkotások értő befogadóivá, formálódjon ízlésük, tegyenek szert a látható világban való eligazodás képességére, fejlődjön kritikai érzékük. A gyermeki személyiség általános fejlesztése mellett legyen alkalmas a képzés a művészeti pályára való hatékony felkészítésre. Ösztönözze tanulóit rendszeres kiállítás- és múzeum-látogatásra, a rádió és a TV képzőművészeti műsorainak figyelemmel kísérésére, és az alkotótáborokban, pályázatokon való részvétellel.

10.4 A tehetséggondozás speciális feladatai

A tehetséges, ígéretes, művészi pályára alkalmasnak bizonyuló, művészetek iránt kifejezetten érzékeny és nyitott növendékek külön figyelmet érdemelnek, mind a mindennapos munkában, tagozati besorolástól függetlenül, mind – kiemelten – a “B”-tagozaton, melynek fő célja a szakirányú továbbtanulásra való felkészítés, a „pályára állítás”. Az iskolavezetés - az intézmény lehetőségeinek figyelembevételével - maximálisan támogatja a tehetséggondozásnak valamennyi formáját (szervezett szereplési lehetőségek, versenyeken, kurzusokon való részvételek, csoportos foglalkozások, stb.).

E tevékenység első és fontos fázisa, hogy a pedagógusok minél előbb felismerjék a növendékek tehetségét. Ezek után a tehetség kibontakoztatásának feltételeit kell megteremteni, a helyi és országos lehetőségeket számba venni. Biztosítani kell a pályázatokon való részvételüket, versenyeztetésüket, felkészítésüket. Nyári tehetséggondozó táborokat szervezünk számukra.

11. ZENEMŰVÉSZETI ÁG CÉL- ÉS FELADATRENDSZERE

11.1 Klasszikus zene

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja keretében folyó zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.

A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.

Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.

A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, fogékonyság - alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására, az önálló ismeretszerzés képességére, a hagyományos és az új típusú kultúraközvetítő eszközök alkalmazásával.

A zeneoktatás a különböző zenei műfaj sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel. Kiemelten fejleszti a közösséggel való együttműködés képességét, az érzelmi és társas intelligenciát.

11.1.1 A képzés struktúrája

Tanszakok és tantárgyak

Fafúvós tanszak tantárgyai: furulya, fuvola, klarinét, oboa, fagott, szaxofon

Rézfúvós tanszak tantárgyai: trombita, kürt, harsona, tenorkürt, baritonkürt, tuba

Akkordikus tanszak tantárgyai: cimbalom, harmonika, gitár, ütő

Billentyűs tanszak tantárgya: zongora

Vonós tanszak tantárgyai: hegedű, brácsa, gordonka, bőgő

Vokális tanszak tantárgya: magánének

Zeneismeret tanszak tantárgyai: szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet, improvizáció, ZMG

Kamarazene tanszak tantárgyai: kamarazene, zenekar, kórus

11.1.2 Hangszeres és vokális tanszakok - egyéni képzés

„A” TAGOZAT

Főtárgy: hangszeres tantárgyak és magánének

Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező*

Kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, zeneismeret, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene, zenekar, kórus

Választható tantárgyak: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, improvizáció, zeneismeret, második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, valamint a népzene, jazz-zene, elektroakusztikus-zene tantervi programjainak tantárgyai

Korrepetíció (zongorakiséret): a hangszeres (kivéve zongora, harmonika, gitár tantárgyak) és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

* Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül köteles egyet felvenni.

11.1.3 Óratervek

Az „A” tagozatos óratervek magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

A képzés évfolyamainak számai

(2)+6+4 évfolyam: furulya, fuvola, klarinét, szaxofon, trombita, kürt, harsona- tenorkürt- baritonkürt, tuba, cimbalom, harmonika, gitár, ütő, zongora, hegedű, gordonka:

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előkészítő		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2						
Kötelezően választható tantárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai

(1)+ 4+4 évfolyam: brácsa

Óraterv 2

Tantárgy	Évfolyamok								
	Elő- képző	Alapfok				Továbbképző			
		(1)	1	2	3	4	5	6	7
Főtárgy	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	2	2	2	2				
Kötelezően választható tantárgy						2	2	2	2
Választható tantárgy	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai

(1)+6 évfolyam: magánének

Óraterv 3

Tantárgy	Évfolyamok						
	Előképző	Alapfok					
		(1)	1	2	3	4	5
Főtárgy	(2)	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	2	2	2	2		
Kötelezően választható tantárgy						2	2
Választható tantárgy	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A tanszak kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a tanuló más zenei műfajok (népzene, jazz-zene, elektroakusztikus-zene) tanítási óráin részt vehet. Más művészeti ág (képző- és iparművészeti) képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet tandíjért.

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: „A” tagozaton 2x30 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton a 4. évfolyam végéig 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy: 5-10. évfolyamig

Csoportos foglalkozás: 2x45 perc

(zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene, 2-8 fő)

Választható tantárgy: Az előképző 1. évfolyamától a képzés teljes idejében 1 vagy 2 tantárgy.

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

(zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene, improvizáció: 2-8 fő)

Korrepetíció ideje:

Hangszeres tanszakok: (minimum)

Ek.1-2. és 1. évfolyam 5 perc

2-3. évfolyam 10 perc

4. évfolyamtól 15 perc

Vokális tanszak: A teljes képzési időben 20 perc

„B” TAGOZAT

Főtárgy: hangszeres és vokális tanszakok - alapfok 2. évfolyamától javasolt.

Kötelező tantárgy: szolfézs

Kötelezően választható tantárgy: zongora (kivéve a zongora, főtárgy esetében) a 3. évfolyamtól

Választható tantárgyak: zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, improvizáció, zeneismeret, második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, valamint a népzene, jazz-zene, elektroakusztikus-zene tantervi programjainak tantárgyai

Korrepetíció (zongorakíséret): a hangszeres (kivéve zongora, harmonika, gitár tantárgyak) és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

Óratervek

A „B” tagozatos évfolyamok óratervei magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. A zárójelbe tett évfolyamok az „A” tagozaton végzett előtanulmányokat jelentik. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

A képzés évfolyamainak száma

(2+1)+5+4 évfolyam: furulya, fuvola, klarinét, szaxofon, trombita, kürt, harsona- tenorkürt- baritonkürt, tuba, ütő, gitár, cimbalom, harmonika, zongora, hegedű, gordonka

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	(1)	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy					0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Választható tantárgy	(2)	(2)	(2)	0-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma

(1+1)+3+4 évfolyam: brácsa

Óraterv 2

Tantárgy	Évfolyamok									
	Előképző	Alapfok					Továbbképző			
	(1)	(1)	2	3	4	5	6	7	8	
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	
Kötelezően választható tantárgy				1	1	1	1	1	1	
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	

A képzés évfolyamainak száma

(1 +1)+5 évfolyam: magánének

Óraterv 3

Tantárgy	Évfolyamok	
	Előképző	Alapfok

Összes óra:	(2-4)	(2-4)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6
-------------	-------	-------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

A képzés évfolyamainak száma

(2+4) 2+4 évfolyam: zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene

Az első (zárójelben levő) számjegy az előtanulmányok, a második számjegy az alapfokú évfolyam, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelentik. A zenetörténet-zeneirodalom és zeneelmélet tantárgyak főtárgyként, kötelezően választható, vagy választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulhatók. A kamarazene főtárgyként csak az alapfokú hangszeres vagy vokális évfolyamok elvégzése után, kötelezően választható tantárgyként a 4. évfolyam után tanulható.

Óraterv 2

Tantárgy	Évfolyamok					
	Alapfok		Továbbképző			
	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A főtárgyként nem választható tantárgyak képzési ideje:

szolfézs kötelező: (2)+4 évfolyam (előképző 1-2) + alapfok 1-4. évfolyam

zeneismeret: 2+4 évfolyam, kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható

zenekar: kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható

kórus: kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható

improvizáció: 2+6+4 évfolyam, választható tantárgyként az előképző évfolyamoktól tanulható

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: „A” tagozaton 2x45 perc

kamarazene csoportlétszáma: minimum 2 fő

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton egyéni 2x30 perc

Választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás minimum 1x 45 perc

zenekar, kórus minimum 9 fő; improvizáció, kamarazene: 2-8 fő

Korrepetíció (zongorakíséret): a teljes képzési idő alatt a kötelező hangszerhez szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás ideje az Ek.1-2. és 1. évfolyamban 5 perc, a továbbiakban minden évfolyamban 10 perc (kivéve zongora, harmonika, gitár tantárgyak)

„B” TAGOZAT

Főtárgy: szolfézs

Kötelező tantárgy: zongora

Választható tantárgy: második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, improvizáció zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet, valamint a népzene, jazz-zene, elektroakusztikus-zene tantervi programjainak tantárgyai

A képzés évfolyamainak száma

4+4 évfolyam: szolfézs

Az első számjegy az alapfok, a második számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelentik. „B” tagozatra a tanulót

a zenei előtanulmányokat követően, az alapfok harmadik évfolyamától lehet irányítani.

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok							
	Alapfok				Továbbképző			
	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: csoportos 2x45 perc

Kötelező tantárgy: egyéni 2x30 perc

Választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

zenekar, kórus minimum 9 fő; improvizáció, kamarazene: 2-8 fő

Korrepetíció: a teljes képzési idő alatt a kötelező hangszerhez szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás egységesen 10 perc (kivéve zongora, harmonika, gitár tantárgyak)

11.2 Népzene

Az alapfokú művészetoktatás tantervi programja keretében folyó zenei nevelés lehetőséget ad népzenei tanszakok működtetése révén a nemzeti, népi hagyományok átadására, az egyetemes kultúra, az európai műveltség közvetítésére, az értékmegőrzés formáinak kialakítására, a klasszikus zene és népzene egymást gazdagító, organikus kapcsolatának kiteljesítésére. Tantervünkkel hozzájárulunk nemzeti és etnikai kisebbségi közösségeink zenei önismeretének megalapozásához, e közösségek hagyományos zenei megnyilvánulásainak megőrzéséhez, szakmai fejlesztéséhez is.

Az alapfokú népzeneoktatás az életkori sajátosságok figyelembe vételével a hagyományos kultúra értékeinek egységes szemléletű feldolgozására nevel, fejleszti az alkotó magatartást, a variációképző-rögtönzőkészség kialakítását, az önkifejezést, megalapozza az általános zenei műveltséget.

Az énekes és hangszeres népzene anyanyelvi szintű elsajátításával a hagyományos kultúra értékeinek tisztelésére, őrzésére, gyarapítására, továbbadására nevel, lehetőséget nyújt a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek tudatosítására, a kreativitás az esztétikai érzékenység alakítására.

Az oktatási folyamat - kihasználva a még élő tradíció nyújtotta pedagógiai lehetőségeket - megismerteti a tanulókkal a népzene sajátos gondolkodásmódját, a dallam- és harmóniavilág és a formai szerkezet összefüggéseit, a ritmus és intonáció értelmezésének a nyelvi sajátosságokkal is összefüggő hangsúlyviszonyait, a különböző zenei műfajok sajátosságait. Célja az is, hogy felkészítsen a zene emocionális és intellektuális befogadására, a társas zenei aktivitásra.

A népzene - és hagyományos közegekben tanulásának folyamata is - alapvetően közösségi megnyilvánulás, ezért tanításában a kamarazene, a hangszeres-énekes együttműködésnek kiemelt jelentősége van. A társas zenélés, valamint az ehhez gyakran társuló néptánc elmélyíti, megerősíti a tanulók megszerzett egyéni tudását, közösségformáló ereje által hat az emberi interakciók fejlődésére, megteremti a kapcsolatot a hagyomány és ennek a mindennapi életben történő alkalmazása között.

11.2.1 A képzés struktúrája

Tanszakok és tantárgyak

Vonós és tekerő tanszak tantárgyai: népi hegedű, népi brácsa, népi bőgő

Fúvós tanszaktantárgya: népi furulya

Pengetős tanszak tantárgya: citera

Vokális tanszak: népi ének

Zeneismeret tanszak tantárgyai: szolfézs kötelező, szolfézs

Kamarazene tanszak tantárgyai: népi kamarazene (a tantárgy magába foglalja a hangszeres és vokális társas zenét), népi zenekar (pl. citerazenekar)

11.2.2 Hangszeres és vokális tanszakok - egyéni képzés

„A” TAGOZAT

Főtárgy: hangszeres és vokális tanszakok

Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező*

Kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, második hangszer, népi ének, kamarazene, zenekar.

Választható tantárgy: szolfézs, második hangszer, népi ének, kamarazene, zenekar, vagy a klasszikus zene, jazz-zene, elektroakusztikus-zene tantervi programjainak tantárgyai

Korrepetíció (népi hangszeres, vagy zongorakíséret): a hangszeres és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

* Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy Követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül köteles egyet felvenni.

A képzés évfolyamainak száma:

(2)+6+4 évfolyam: népi hegedű, népi brácsa, népi bőgő, népi furulyák, népi citera, népi ének

Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelentik. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

A tanszakok kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a tanuló más tanszak tanítási óráin is részt vehet. Más művészeti ág (képző- és iparművészeti) képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet tandíjért.

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előkészítő		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2						
Kötelezően választható tantárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A tanítási órák időtartama:

Főtárgy: „A” tagozaton minimum 2x30 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton a 4. évfolyam végéig 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy: 5-10. évfolyamig

Csoportos tantárgy: minimum 2x 45 perc

zenekar: minimum 9 fő; kamarazene: 2-8 fő

Választható tantárgy: Az előképző 1. évfolyamától a képzés teljes idejében 1 vagy 2 tantárgy.

A korrepetíció ideje: A teljes képzési időben minimum 10 perc

„B” tagozat

Főtárgy: hangszeres és vokális tanszakok - az alapfok 2. évfolyamától javasolt

Kötelező tantárgy: szolfézs

Kötelezően választható tantárgy: zongora

Választható tantárgyak: második hangszer, népi ének

Korrepetíció (népi hangszeres vagy zongora kíséret): a hangszeres és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

A képzés évfolyamainak száma:

(2+1)+5+4 évfolyam: népi hegedű, népi brácsa, népi bőgő, népi furulyák, citera, népi ének

Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelentik.

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok		
	Előkészítő	Alapfok	Továbbképző

	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy				1	1	1	1	1	1	1	1	1
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	(0-2)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	(4-6)	5-6	5-6	5-6	5-6	5-6	5-6	5-6	5-6	5-6

A tanítási órák időtartama:

Főtárgy: minimum 2x45 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: minimum 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy:

Egyéni tantárgy: minimum 1x45 perc

Választható tantárgy: a képzés teljes idejében 1 tantárgy

Egyéni tantárgy minimum 1x45 perc

Csoportos tantárgy: minimum 1x45 perc

A korrepetíció ideje: A teljes képzési időben minimum 10 perc

11.2.3 Zeneismeret és kamarazene tanszakok - csoportos képzés

„A” TAGOZAT

Főtárgy: kamarazene

Kötelező tantárgy: népi hangszeres, vagy vokális tantárgy

Kötelezően választható tantárgy: zongora kötelező, második hangszer, népi ének, kamarazene, zenekar, szolfézs

Választható tantárgy: második hangszer, népi ének, kamarazene, zenekar, valamint a klasszikus zene, jazz-zene, elektroakusztikus-zene tantervi programjainak tantárgyai

A képzés évfolyamainak száma:

(2)+6 évfolyam: népzenei ismeretek,

Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfok évfolyamainak számát jelentik. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 1.

Tantárgy	Évfolyamok							
	Előkészítő		Alapfok					
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1
Kötelezően választható tantárgy	(1-2)	(1-2)	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Választható tantárgy	(1-2)	(1-2)	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6
-------------	-------	-------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

A képzés évfolyamainak száma:

(2+4)+2+4 évfolyam: kamarazene

Az első (zárójelben levő) számjegy az előképzettség, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelentik.

A kamarazene tantárgy főtárgyként vagy kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható.

Óraterv 2.

Tantárgy	Évfolyamok					
	Alapfok		Továbbképző			
	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	2	2	2	2	2	2
Összes óra:	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A tanítási órák időtartama:

Főtárgy: „A” tagozaton - minimum 2x45 perc

Kötelező tantárgy:

Egyéni tantárgy: minimum 1x45 perc

Kötelezően választható tantárgy:

Egyéni tantárgy: minimum 1x45 perc

Csoportos tantárgy: minimum 1x45 perc

Választható tantárgy:

Egyéni tantárgy: minimum 1x45 perc

Csoportos tantárgy: minimum 1x45 perc

11.3 Jazz-zene

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja keretében folyó jazz-zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony tanulók jazz-zenei képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.

Lehetőséget ad az egyetememes jazz-kultúra, a hazai (jazz-zenei) hagyományok, az európai műveltség, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.

A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, fogékonyság - alakítása mellett a jazz-zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és a műfajhoz kapcsolódó speciális zenei tevékenységek tudatosítására.

A jazzoktatás a jazz műfaj sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, mely hatékonyan erősíti a személyes és szakmai kompetenciákat.

A jazz-képzés megkezdése előtt legalább két évfolyam klasszikus előképzés szükséges a választott hangszeren, de jobb, ha a tanuló a teljes alapfokot elvégzi a klasszikus zenei műfajban.

11.3.1 A képzés struktúrája

Tanszakok és tantárgyak

Pengetős tanszak tantárgyai: jazz-gitár, jazz-basszusgitár

Zeneismeret tanszak tantárgyai: jazz-elmélet

Kamarazene tanszak tantárgya: zenekari gyakorlat

Főtárgy (egyéni): hangszeres tantárgyak

Kötelező tantárgy (csoportos): Jazz-szolfézs és jazz-irodalom az 1. és 2. alapfokú évfolyamon, jazz-elmélet 3-6. évfolyamban, zenekari gyakorlat 3-6. évfolyamban.

Választható tantárgy: zongora a 3-6. évfolyamban, 2. hangszer

zenekari gyakorlat, valamint a klasszikus zene, a népzene tantervi programjainak tantárgyai.

A képzés évfolyamainak száma:

6 évfolyam: a hangszeres tantárgyaknál - a „B” tagozat a harmadik évfolyamtól ajánlott

4 évfolyam: jazz-elmélet, zenekari gyakorlat, zongora melléktárgy

1 évfolyam: jazz-szolfézs, jazz-irodalom

Óraterv

Tantárgya	Évfolyamok					
	Alapfok					
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Főtárgy	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1
Választható tantárgy	2	2	2	2	2	2
Összes óra	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A tanítási órák időtartama:

Főtárgy: „A” tagozaton minimum 2x 30 perc egyéni, „B” tagozaton minimum 2 x 45 perc egyéni.

Kötelező tantárgy: minimum 1+1 x 45 perc (csoportos)

Választható tantárgy:

Csoportos foglalkozás: minimum 1 x 45 perc (Zenekari gyakorlat a minimum 2 fő).

Egyéni foglalkozás: minimum 1 x 30 perc

A jazz-zeneoktatás kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a tanuló más zenei műfajok (klasszikus zene, népzene, elektroakusztikus-zene) tanítási óráin részt vehet. Más művészeti ág (képző- és iparművészeti) képzésébe is bekapcsolódhat tandíjért.

11.4 Elektroakusztikus zene

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja keretében folyó elektroakusztikus zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.

A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.

Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására a digitális technika modern eszközeivel.

A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, fogékonyság - alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására.

A zeneoktatás a különböző zenei műfajok sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel.

11.4.1 A képzés struktúrája

Tanszakok és tantárgyak

Billentyűs tanszak tantárgyai: klasszikus szintetizátor, szintetizátor-keyboard

Zeneismeret tanszak tantárgyai: szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet

Kamarazene tanszak tantárgya: kamarazene

Hangszeres tantárgyak - egyéni képzés

„A” TAGOZAT

Főtárgy: klasszikus szintetizátor, szintetizátor-keyboard

Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező

Kötelezően választható tantárgy: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, zeneismeret, kamarazene, második hangszer, magánének

Választható tantárgy: szolfézs, zeneismeret, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene, második hangszer, magánének, valamint a klasszikus zene, népzene, jazz-zene tantervi programjainak tantárgyai

A képzés évfolyamainak számai:

(2)+6+4 évfolyam: klasszikus szintetizátor, szintetizátor-keyboard

Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Főtárgy	(2)	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy					1	1	1	1	1	1	1	1
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	(0-2)	(0-2)	1	1	1	1	1	1	1	1
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	(4-6)	(4-6)	5-6	5-6	5-6	5-6	5-6	5-6	5-6	5-6

A tanítási órák időtartama:

Főtárgy: „B” tagozaton 2x45 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: „B” tagozaton a 12. évfolyam végéig 2x45 perc

Kötelezően választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Választható tantárgy: a képzés teljes idejében

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

(kamarazene: 2-8 fő)

11.5 Zenei munkaképesség-gondozás – KOVÁCS MÓDSZER

A Lajtha László AMI részére készítette

Dr. Pásztor Zsuzsa zenetanár

a Kovács-módszer kutatója és egyetemi oktatója

a Kovács-módszer szerzői jogainak tulajdonosa

11.5.1 A Kovács-módszer meghatározása, célja

A Kovács-módszer az egészséges zenész-életmód programja és természettudományos ismeretanyaga, a zenei foglalkozási ártalmak megelőzésének pedagógiája, mely a zenével foglalkozó növendékek és felnőttek helytállását hivatott segíteni szakmai feladataikban és mindennapi életükben. Gondoskodik mindazokról a fizikum-beli háttér-feltételekről, amelyek az eredményes zenetanuláshoz, illetve a sikeres művészi munkához kellene. Mindezt egyéni szükséglet szerint nyújtja minden rászoruló igénylőnek a zenei oktatás és foglalkozás körülményeihez igazodva.

11.5.2 A Kovács-módszer hármas feladatköre

1. Előkészíti az emberi szervezetet a várható terhelésekre és konkrét tennivalókra (Hangszeres tartások és mozgások alapozása, a helyes légzés megtanítása, a gyakorlati állóképesség és a szereplési alkalmasság fizikális alapjainak megteremtése).
2. Védelmet nyújt a foglalkozási ártalmak ellen. (Megelőzi a mozgatórendszer túlerőltetését, feloldja az idegi és fizikai fáradtságot, ellensúlyozza az egyoldalú terheléseket, korrigálja az aszimmetriás tartásokat, védi és pihenteti a hallószervet, fenntartja a szervezet idegi és hormonális szabályozásának kiegyensúlyozott működését).

3. Megerőltetés, kimerülés esetén segíti a munkaképesség helyreállítását az egészségzónán belül. (Kímélő gyakorlási program, fokozatosan felépített mozgásedzés, regeneráló életrend.)

11.5.3 A Kovács-módszer pedagógiai eszközei

A Kovács-módszer a muzsikáláshoz való erőteljes idegi és fizikai alkalmasság fejlesztésére és megőrzésére természetes edzőhatárok kombinációját használja föl. Eszközei: a mozgás, az ésszerű munkamódszer, a pihenés helyes szervezése, a táplálkozás rendezése, a természeti környezet egészséges élethatásainak felhasználása (a friss levegő, a víz, és a napfény).

11.5.4 A Kovács-módszer keletkezése

1959-ben Kodály Zoltán szorgalmazására indult a Zeneakadémián az a kutatás, mely a hallgatók és művésztanárok körében sűrűn előforduló zenei foglalkozási ártalmak okainak felderítésére és a védekezés módjának kidolgozására irányult. A feladattal megbízott szakember dr. Kovács Géza tudományos kutató volt (1916-1999), akinek több évtizedes munkája nyomán új pedagógiai ág alakult ki, a zenei munkaképesség gondozása. Dr. Kovács Géza negyven éven át szolgálta a zene és a zenész emberek ügyét. Életművéért 1996-ban, magas állami kitüntetésben részesült.

11.5.5 A Kovács-módszer zenepedagógiai jelentősége

A zenélő növendékek és felnőttek fizikai gondozásának pedagógiája a zeneoktatásban és a zenei gyakorlatban hiánypótló jelentőségű. A zeneoktatás és a zeneművészet szakmai színvonalának és követelményeinek emelkedésével mindinkább növekszik a fizikum és az idegrendszer speciális, más szakmáktól eltérő megterhelése. Ugyanakkor a hozzá való teherbírás kifejlődése és további alakulása a tehetséggondozás korábbi gyakorlatában véletlenszerű, kizárólag a külső körülményektől függő, mert a hagyományos zeneoktatásból mind a mai napig hiányzik a fizikai nevelés. A kellő fizikai felkészítés hiánya bizonytalanná teheti a zenével foglalkozók pályájának alakulását. A Kovács-módszer megjelenése a zenepedagógia jelentős történeti fordulata.

11.5.6 A Kovács-módszer felsőoktatási fórumai

Pécsi Tudományegyetem Zeneművészeti Intézet, szakirányú továbbképzés 400 óra

Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem, választható tárgy, 60 óra

Debreceni Egyetem, Zeneművészeti Kar, választható tárgy 60 óra

Miskolci Egyetem Zeneművészeti Kar, tanárképző, mester fokozat, 20 óra

Győri Széchenyi István Egyetem, Varga Tibor Zeneművészeti Intézet, választható tárgy, 30 óra

ELTE PPK, fejlesztő pedagógiai szakirányú továbbképzés, kötelező tárgy, 60 óra

ELTE TÓK fejlesztő óvónői szakirányú továbbképzés, kötelező tárgy, 20 óra

Muzsikáló Egészség Alapítvány, zenetanári akkreditált továbbképzés, 30 óra

12. KÉPZŐ-ÉS IPARMŰVÉSZETI ÁG CÉL-ÉS FELADATRENDSZERE

Az alapfokú művészetoktatás célja, hogy hozzásegítse a tanulókat a külvilág tudatos érzékeléséhez, tanulmányozásához, valamint a belső látás és a képzelet finomításához, tudatosításához. A tanulók belső világának gazdagítása teszi lehetővé, hogy egész személyiségük használni és hasznosítani tudja az összegyűjtött és egyre tudatosabban szelektált vizuális információkat. Az élményszerű tapasztalások és képzetek teremtik meg az önmeghatározások és önkifejezések egyre differenciáltabb formáit.

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság - alakítására, a látás kiművelésére és tudatosítására. A követelmény és tantervi program bővíti a képi műveltséget, a képi emlékezetet és képzeletet. A tervező, konstruáló, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő és környezetalakító tevékenységek gyakorlata finomítja a kéz ügyességet, technikai érzékenységet, valamint erős érzelmi-motivációs bázist teremt, mely fejleszti a gondolatok, érzések, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének képességét is. A program keretében folyó vizuális nevelés alkalmat ad a képző- és iparművészeti tevékenységek iránt érdeklődő tanulók szellemi és gyakorlati képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését. A képzés nagymértékben elősegíti a tanulók személyiségfejlődését és biztosítja a tehetséggondozás lehetőségét. Figyelembe veszi az életkori sajátosságokat; a tanulók érdeklődésére, a kézműves hagyományokra, valamint a klasszikus és kortárs képző- és iparművészeti, médiaművészeti értékekre építve gyarapítja ismereteiket, s alakítja készségeiket. Az alapfokú és továbbképző évfolyamokon fejleszthetik vizuális műveltségüket, és különféle szakirányú területeken szerezhetnek jártasságot.

A vizuális művészeti oktatás megismerteti a tanulókkal az adott művészeti ág műfaji sajátosságait, a művészi kommunikáció megjelenítési módjait. A képzés célja az is, hogy a múlt értékeit megszerettesse és tovább éltesse, segítsen a hagyománytisztelet megteremtésében.

A képző- és iparművészeti ág sajátosságai:

- tevékenység-központúság - a tanulók a vizuális tananyag tartalmakat, feladatokat gyakorlati, tapasztalati módon, különböző tevékenységek által, komplex témákba ágyazottan dolgozzák fel, amelyben a cselekvésből származó tapasztalat adja a tanulás alapját,
- feladattudatosság - egy témával, témakörrel való hosszabb idejű elmélyült foglalkozás, mely elősegíti a tanulók türelmének, kitartásának fejlődését,
- alkotói magatartás - amelyben fontos szerepet kap a nyitottság, az egyéni látásmód, a lényegkiemelés, a problémaérzékenység és problémamegoldás képessége,
- komplexitás - amely átjárhatóságot biztosít a képző- és iparművészeti, a népművészeti és médiaművészeti területek között, illetve az egyéb művészeti ágak között,
- folyamatszerűség az egyes feladatok végigvitelében és a szervesen kapcsolódó, egymásra épülő feladatsorokban, projektekben,
- kreatív cselekvőképesség, melynek fontos részterülete a kísérletező kedv, bátorság, lényeglátás, szituativitás, döntésképesség, nézőpontváltás, sorrendmódosítás,

- interaktivitás és együttműködési készség, mely feltételezi a személyközi kapcsolatokat aktivitását, a kooperációt és innovációt,
- tanulók önkifejezési készségének kialakítása és mélyítése a személyre szabott feladatok, egyéni korrekció megvalósulása révén,
- szociális érzékenység és empátia, az én-tudatosság, önszabályozás és önállóság fejlesztése.

12.1 A képzés struktúrája

Tanszakok és tantárgyak

Képzőművészeti tanszak (előképző 1-2. évfolyam + 1-3. alapfokú évfolyam)

Főtárgy:

Vizuális alapozó gyakorlatok (előképző 1-2. évfolyam)

Grafika és festészet alapjai (1-3. alapfokú évfolyam)

Kötelező tantárgy: Vizuális alkotó gyakorlat (1-10. évfolyam)

Választható tantárgy: Vizuális alapozó gyakorlatok (előképző 1-2. évfolyam)

Művészettörténet (3-10. évfolyam)

Művészetterápia (valamennyi évfolyamon)

Tanszakok és főtárgyaik a 4. alapfokú évfolyamtól a továbbképző 10. évfolyamáig

Fém- és zománcműves tanszak - Fém- és zománcműves műhelygyakorlat

Grafika és festészet tanszak - Grafika és festészet műhelygyakorlat

Szobrászat és kerámia tanszak - Szobrászat és kerámia műhelygyakorlat

Textil- és bőrműves tanszak - Textil- és bőrműves műhelygyakorlat

Kötelező tantárgy:

Vizuális alkotó gyakorlat (1-10. évfolyam)

Választható tantárgyak:

Művészettörténet (3-10 évfolyam)

Művészetterápia (valamennyi évfolyamon)

A tantárgyak tartalma:

Moduláris rendszer szerint alapmodul a vizuális alkotó gyakorlat, a grafika és festészet alapjai, egyedi szakmai modul a műhelygyakorlat.

A vizuális alapozó gyakorlatok az előképző első két évfolyamának komplex művészeti tantárgya. Sokszínű alkotó játékokra ad lehetőséget. A legkülönbözőbb anyagok, eszközök, technikák megismerése segíti a gyermekek kreativitásának kibontakozását és a tradicionális kézművesség értékeinek továbbadását.

A vizuális alkotó gyakorlat a képző- és iparművészeti ág, az ősi és kézműves tárgyformálás, a médiaművészet sokféle tevékenységének megismertetésére szolgál. Feladata a vizuális eszköztár bővítése, a művészi kifejezési formanyelv kialakítása, gazdagítása, változatos kreatív feladatsorokon keresztül.

A grafika és festészet alapjai tantárgy a képi kifejezés változatos módjainak elsajátítását és alkalmazását teremti meg.

Előkészíti és megalapozza a művészi igényű szakmai munkát.

A műhelygyakorlat lehetővé teszi az ősi, a hagyományos és a kortárs képző- és iparművészeti, valamint médiaművészeti szakirányú tevékenységek elsajátítását. A tanuló a helyi lehetőségektől függően a műhelygyakorlatok közül érdeklődésének és képességének megfelelően választ.

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1.)	(2.)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy			2	2	2							
Kötelezően választható tantárgy						2	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(2)	(2)	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(2-4)	(2-4)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A fenti táblázat „Összes óra” rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

A vizuális alkotó gyakorlat és a műhelygyakorlatok óraszámja 1-3 vagy 3-1 arányban átcsoportosítható.

A főtárgyak képzési ideje:

2 előképző évfolyam: Vizuális alapozó gyakorlatok

3 alapfokú évfolyam: Grafika és festészet alapjai

3 alapfokú + 4 továbbképző évfolyam: Fém- és zománcműves műhelygyakorlat, Grafika és festészet műhelygyakorlat, Szobrászat és kerámia műhelygyakorlat, Textil- és bőrműves műhelygyakorlat

A tanítási órák ideje: 45 perc

13. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

13.1 A pedagógiai eszközök megválasztásában kitüntetett szempontok

- minden gyermeknek az életkori jellemzők figyelembe vételével, képességeinek, érdeklődésének, valamint távolabbi céljainak megfelelő programokat, tevékenységi formákat biztosítunk.
- Személyes példamutatással neveljük növendékeinket toleranciára, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására.

13.2 A nevelő-oktató munkánk pedagógiai eljárásai

- Kiskorú növendékeinket fokozatosan vezetjük át a játékközpontú cselekvésből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Mintákat adunk az ismeretterjesztéshez (aktív részvétel az ismeretszerzésben), a feladat- és problémamegoldáshoz.
- Fejlesztjük a növendékek kreativitását, gondoskodunk egészséges terhelésükről, követjük érési folyamatukat, személyre szóló, fejlesztő értékelést adunk róluk.
- Értelmi és érzelmi alapozással formáljuk a személyiség erkölcsi arculatát, megismertetjük, gyakoroltatjuk a helyes magatartásformákat.
- Erősítjük a kortárskapcsolatokat.
- Visszajelzést, értékelést adunk a tanulók fejlődéséről. Segítjük az önfejlesztő stratégiájuk alakításában őket.

14. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Valljuk, hogy személyiséget formálni csak az egész személyiségre hatni tudó művészetek jelenlétével lehet. A művészetek táplálják a növendékek kialakuló érzésvilágát, egyfajta minőségre való igényességet alakítanak ki bennük, s egyben szűrőként is szolgálnak az őket ma érő ingerözönben.

A zene- és képzőművészeti oktatás biztosítja a személyes tapasztalatszerzést, mint tanulási módszert. A tanulók élményszerűen tapasztalják meg a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek a zeneművészetben ötvöződnek. A művészeti neveléssel lehetőséget biztosítunk arra, hogy minden tanuló élje át a siker élményét, és ezzel fejlődjön önismerete és erősödjön egészséges önbizalma. Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a növendékekben a művészet megörökítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás a legértékesebb emberi alapképesség. Művészeti nevelésünk megalapozza a tanulók esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az értékes alkotások iránti igényét. A művészeti oktatás által létrejött pozitív élmények hozzásegítenek azokhoz az emberi tulajdonságokhoz, magatartási szokásokhoz, amelyek a műveltség területén az eredményes haladás, szereplés összetevői.

14.1 A zenei nevelés célja a személyiségfejlesztés területén

Az értelmi nevelés terén

- lényegkiemelés, önismeret, logika, kreativitás
- megfigyelőképesség, koncentráció fejlesztése
- idegrendszer fejlesztése

Az érzelmi, akarati nevelés terén

- felelősségérzet kialakítása
- identitástudat fejlesztése a magyar népzenei hagyományok ápolása által
- kötelességtudat, kitartás, bátorság
- közösségi nevelés, pl. a közösségi szellem fejlesztése a csoportos foglalkozások által

A testi nevelés terén

- állóképesség fejlesztése
- helyes kéz-, test- és hangszertartás
- mozgáskoordináció fejlesztése
- finommotorikus mozgásfejlesztés

15. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka egyrészt a tananyagba beépítve, másrészt a pedagógusok, művészek és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, illetve a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

A közösségben kialakult értékrend, normák, szabályok, elvárások segítik az egyént a döntésekben, a felelősségvállalásban.

A közösségfejlesztés területén kiemelt feladataink

- Iskolánk egyéni arculatának kialakítása.
- A közösség hagyományainak megismertetése.
- A tanulói közösség tevékenységének összehangolása.
- A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek kialakítása, folytonosságának elősegítése.

15.1 A fejlesztés eszközei

- Produkciók létrehozása, bemutatása, kiállítások szervezése.
- Tanórán kívüli foglalkozások biztosítása
- Szűkebb és tágabb közösség ünnepeinek megtartása.
- Iskolai hagyományok teremtése, megőrzése (házi versenyek, kiállítások, nyílt napok, Lajtha emlékérem átadás, stb.)

Intézményünkben tudatosan ápoljuk, támogatjuk az együttes muzsikálást, és kiemelt figyelmet fordítunk a kamarazene-oktatásra.

15.2 A zeneiskola művészeti csoportjai

Művészeti csoportjaink (kamara, zenekar) számát mindig az adott tanév tanulói összetétele, valamint az iskola személyi és tárgyi feltételei határozzák meg.

KAMARACSORPORTOK	Furulya
	Fuvola
	Klarinét
	Szaxofon
	Rézfúvós
	Citera
	Gitár

	Ütő
	Hegedű
	Cselló
	Zongora
ZENEKAROK, EGYÜTTESEK	Lajtha AMI Kiskórus
	Tücsök Együttes
	Ifjúsági Vonószeneke
	La Musica Kamarakórus
	Vox Musica Kamarakórus
	Fuvolaegyüttes
	Ifjúsági Fúvószeneke

A tantestület pedagógiai munkájának hatékonysága nagymértékben függ a nevelőközösség egységességétől. Az intézmény dolgozói közösségének fejlesztését, erősítését szolgálják az évente rendszeresen ismétlődő hagyományos közös programok.

16. AZ ISKOLA KAPCSOLATAI

16.1 Az intézményi közösségek és a belső kapcsolattartás általános módjai

- Alkalmazotti közösség: nevelőtestület, szakmai munkaközösségek (tanszakok), a nem pedagógus munkakörben dolgozók közössége
- Szülői közösség: a Szülői Munkaközösség (SZMK)
- A tanulók (gyermekek) közössége: Diákönkormányzat (DÖK)
- Szakszervezet (SZB)
- Intézményi Tanács

Az intézmény pedagógusai szakmai munkaközösségeket (hangszeres és képzőművészeti tanszakok) hoztak létre. Ezek feladata, hogy szakmai, módszertani kérdésekben segítséget nyújtsanak a nevelő-oktató munka tervezéséhez, szervezéséhez, ellenőrzéséhez.

Az intézmény különböző közösségeinek tevékenységét a megbízott vezetők és a választott közösségi képviselők segítségével - az intézményvezető fogja össze. A kapcsolattartás rendszeres és konkrét időpontjait az intézmény éves munkaterve tartalmazza.

16.2 A szülői szervezet működése

Művészeti iskolánk szülői munkaközössége hatékonyan segíti az iskolavezetés munkáját.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola vezetőségével, nevelőtestületével. A szülői munkaközösség intézményszintű képviselőjével az intézmény intézményvezetője tart kapcsolatot.

A Szülői Munkaközösség a Szervezeti Működési Szabályzatában foglaltaknak megfelelően végzi tevékenységét. A szülői munkaközösség dönt saját működési rendjéről, munkatervének elfogadásáról, tisztségviselőinek megválasztásáról.

Azokban az ügyekben, amelyekben a szülői munkaközösség szervezeti és működési szabályzata, vagy a jogszabály véleményezési jogot biztosít, a véleményt az intézményvezető kéri meg az írásos anyagok átadásával.

16.2.1 A szülői szervezet véleményezési, egyetértési joga

Az intézményi szülői munkaközösség véleményezési jogkört gyakorol:

- Szervezeti és Működési Szabályzatnak a szülőket is érintő rendelkezéseiben.
- Szülői értekezletek napirendjének meghatározásában.
- Az intézmény és a családok közötti kapcsolattartás rendjének kialakításában.
- A szülőket anyagilag is érintő ügyekben (kivéve a konkrét jogszabályi előírásokat).
- A Házirend megállapításában.

Egyetértési jogkör:

- adatkezelési szabályzat elkészítésénél
- SZMSZ-ben történő szabályozásnál
- a fegyelmi eljárást megelőző egyeztető eljárásban

16.2.2 Szülők és a pedagógusok együttműködése

A köznevelési törvénynek megfelelően az intézmény a tanév során szóbeli tájékoztatást tart a szülőknek szülői értekezlet és szülői fogadóóra keretében.

A szülő jogos igénye, hogy gyermeke tanulmányi előmeneteléről és az iskolában tanúsított viselkedéséről rendszeres tájékoztatást és visszajelzést kapjon. Ennek érdekében az intézmény pedagógusai a szülőt kérésére 8 napon belül kötelesek fogadni. Problémás esetben, illetve kérésre a szülő részt vehet gyermeke tanítási óráján.

Intézményvezetői fogadóóra: A fogadóórán való személyes találkozóra az iskolatitkárral történt előzetes időpontegyeztetés után van lehetőség.

Helyettesi fogadóórák: A személyes találkozóra az iskolatitkárral történt előzetes időpontegyeztetés után van lehetőség.

Szülői értekezletek: Általában növendékhangversenyek, versenyek, táborok alkalmával szervezzük.

Célja:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása gyermekük tanulmányi előmeneteléről,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása a vezetőséghez.

Írásbeli tájékoztatás

Feladata: a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival összefüggő eseményekről, illetve az iskolai vagy tanszaki programokról.

Eszköze: E-Napló, tájékoztató füzet, internetes közösségi felületek, faliújság, e-mail.

16.3 Diákönkormányzat

Művészeti iskolánkban diákönkormányzat működik. Az iskolát a tanárok javaslata és a diákok véleménye alapján egy kijelölt, arra alkalmas diákelnök képviseli a döntéshozó, véleményt nyilvánító fórumokon. Az intézményvezető és a tanárok kapcsolatot tartanak az ifjúsági szervezetek területileg illetékes szerveivel. Az intézmény valamennyi tanulójának jogában áll véleményét megfelelő módon elmondani a saját és az intézmény életét érintő ügyekben tanárának, az intézmény vezetőinek mások jelenléte nélkül vagy valamely közösség előtt.

Az intézményvezető szorgalmazza, hogy az arra alkalmas tanulók részt vegyenek a DÖK által kezdeményezett és lebonyolított kulturális tevékenységekben, az általuk szervezett összejöveteleken.

Az intézményvezető és a nevelőtestület kijelölt tagja segítik a diákok ifjúsági szervezeti tevékenységét.

16.3.1 Az intézményi döntési folyamatban való részvételi jog gyakorlásának rendje:

- A diákönkormányzat kialakítja saját működési szabályzatát.
- A DÖK képviselőjének véleményezési, javaslattevő joga van az iskola Pedagógiai Programjának, SZMSZ-nek és Házi rendjének elfogadásában, továbbá az intézményvezetői pályázatok elbírálásában.
- Tanévenként egy alkalommal az iskolában nyílt napot tartunk, amikor az érdeklődők betekintést nyerhetnek az iskola életébe, működésébe, valamint kérdést intézhetnek az intézmény vezetőihez, pedagógusaihoz.
- Az intézmény vezetője és helyettesei - bejelentkezés alapján - fogadják a diákönkormányzat képviselőit.
- A tanév elején meghatározott éves munkatervben egy tanítás nélküli munkanappal a Diákönkormányzat rendelkezik (DÖK nap).
- Egyéni órák során, tanszaki találkozón, igazgatói fogadóórákon véleményt mondhatnak az iskola szervezeti és szakmai munkájáról.

16.4 Kapcsolat a fenntartóval

Az intézményvezető folyamatos munkakapcsolatot tart a Külső-Pesti Tankerülettel. A felettes szervekkel való kapcsolattartás szolgálati úton történik, kivéve, ha jogszabály vagy egyes esetekben a felettes szerv másként nem rendelkezik.

Az intézményvezető a nevelő-oktató munkára vonatkozó szakmai utasításokat csak a felettes szerv illetékes képviselőitől fogadhat el. A fenntartó joga a zeneiskolában folyó munka ellenőrzése. A fenntartó kötelessége az intézmény zavartalan működési feltételeinek biztosítása.

Az iskola figyelembe veszi a fenntartó elvárásait a megfelelő működés érdekében.

16.5 Kapcsolat az iskolát támogató alapítvány kuratóriumával

A Máté János Zene- és Művészeti Alapítvány a művészeti iskolában folyó munka támogatását segíti elő. Hozzájárul rendezvények lebonyolításához. Az alapítvány kuratóriuma folyamatosan együttműködik a zeneiskolával.

16.6 Kapcsolat kerületi intézményekkel

Az oktatási intézményekkel való kölcsönösen jó kapcsolat megteremtése az alapfokú művészetoktatási intézmény számára elengedhetetlen. A pedagógusok személyes kapcsolatot tartanak az általános és középiskolák érintett tanáraival, egyeztetik a fontosabb rendezvényeket, valamint a közös hangversenyeket.

Az intézményvezetők közvetlen munkakapcsolatot tartanak, a szükséges feladatokat minden tanév elején egyeztetik. A telephelyen tanítók összesített órarendjét - egyeztetések után - a zeneiskola megküldi az általános iskola intézményvezetőjének. A telephelyről a zeneiskola tulajdonát képező vagyontárgyat csak a zeneiskola intézményvezetőjének aláírásával ellátott kiviteli engedéllyel lehet elszállítani.

16.7 Kapcsolat a fővárosi alap-, közép- és felsőfokú művészetoktatási intézményekkel

Az iskola oktató-nevelő munkáját hatékonyan elősegíti az ország különböző alapfokú művészetoktatási intézményeiben folyó munka megismerése, a kölcsönös tapasztalatcsere, más művészeti iskolák módszereinek tanulmányozása és hasznosítása. A különböző művészeti versenyek jó alkalmak az együttműködés ápolására. A megfelelő munkakapcsolat kiépítése különösen fontos a művészeti szakgimnáziumokkal a beiskolázás és tehetséggondozás szempontjából.

16.8 Kapcsolat egyéb szervezetekkel

A zeneiskola törekszik arra, hogy az együttműködés segítése az egyéni és társadalmi érdekek összhangját, a törvényesség megszilárdítását segítse.

Az intézmény rendszeres kapcsolatot tart magyar és nemzetközi szakmai szervezetekkel (pl. Zenetanárok Egyesülete, Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetsége, Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége, Magyar Kodály Társaság, ESTA, EMU, stb.)

16.9 Az Intézményi Tanács

Az Intézményi Tanács jogi személy, mely az Oktatási Hivatal által vezetett hatósági nyilvántartásba vétellel jött létre. Az Intézményi Tanács feladata az oktatási intézmény munkájának segítése, támogatása.

Az Intézményi Tanács dönt:

- működési rendjéről és munkaprogramjának elfogadásáról
- tisztségviselőinek megválasztásáról
- azokban az ügyekben, melyekben a nevelőtestület a döntési jogot az Intézményi Tanácsra átruházza.

Az Intézményi Tanács véleményt nyilváníthat az intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Fentiekén túl az Intézményi Tanács véleményét ki kell kérni:

- az intézmény Munkatervéről
- az intézmény Pedagógiai Programjának elfogadása előtt

- az intézmény Házi rendjének elfogadása előtt
- az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatának elfogadása előtt
- minden egyéb, jogszabályban meghatározott esetben.

A fenntartó kikéri továbbá az Intézményi Tanács véleményét:

- az intézmény átszervezésével
- az intézmény nevének megállapításával
- az intézmény feladatának megváltoztatásával
- az intézmény vezetőjének megbízásával vagy megbízásának visszavonásával kapcsolatos döntését megelőzően
- minden egyéb, a jogszabályban meghatározott esetben.

Az intézmény vezetője az intézmény működéséről beszámol az Intézményi Tanácsnak.

17. HAGYOMÁNYRENDSZER

17.1 Az iskola hagyományrendszere

1990-ben intézményünk felvette Lajtha László kiváló zeneszerző, zenetudós, néprajzkutató, előadóművész és tanár nevét. A névadó szellemi hagyatékát ápolva 1994 óta rendszeres megrendezésre kerülnek különböző helyi és regionális szakmai találkozók, melyek innovatív pedagógiai kísérleteknek is otthont adnak. Lajtha László Műveltségi Vetélkedőt szervezünk névadónk tiszteletére.

Lajtha László munkássága, életműve meghatározó tényezője a nevét viselő iskola életének. Az életmű szellemi örökségének hagyományápolása fontos feladata az iskolának. Az intézmény igen sokat tett ennek érdekében, a Lajtha -emlékszoba kialakításával. Az ő nevéhez és szellemiségéhez kapcsolódva kívánjuk hangsúlyozni, hogy a kortárs zene és a kortárs társművészetek fontossága, azok megismertetése és megszerettetése igen lényeges feladata egy művészetoktatási intézménynek. A kortárs alkotók és közönségük kapcsolata nélkül a művészet öncélúvá válhat, eltérhet az értékes fejlődés-alakulás irányától. Intézményünk első lépcsőházának fordulójában méltó emlékhelyet alakítottunk ki névadónk, Lajtha László zeneszerző tiszteletére.

Híres pedagógusaink emlékére rendszeresen teremavatót tartunk tiszteletükre: Máté János Hangversenyterem, Pusztér János Terem, Pusztér Jánosné Terem, Morvay László Képzőművészeti Terem, valamint intézményünk támogatójának emlékét őrizve Dobray István Kamaraterem.

17.2 A hagyományápolás tartalmi vonatkozásai

Az iskola hagyományainak ápolása, ezek fejlesztése és bővítése, valamint az iskola jó hírnevének megőrzése és öregbítése az iskolaközösség minden tagjának joga és kötelessége. Az ünnepélyek, megemlékezések a tanulók nemzeti identitástudatának fejlesztésére, hazaszeretetük elmélyítésére, az egymás iránti tisztelet, türelem alakítására, a közös cselekvés örömére, az új közösségek formálására szolgálnak.

A hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatokat, időpontokat, valamint felelősöket a nevelőtestület az éves munkatervben határozza meg.

17.3 Rendszeres rendezvényeink

- Hangverseny a Zene Világnapja alkalmából,
- Erzsébet napi ünnepi hangverseny,
- Karácsonyi hangverseny,
- Zenekari hangverseny a Csiliben,
- Ütőhangszeres Fesztivál,
- Tücsök hangszerbemutató a Csiliben,
- Családi hangverseny,
- Művésztanári hangverseny,
- Régi Növendékek hangversenye,
- „Zenehíd” vonóstalálkozó,
- Kamarazenekari koncert,
- Évfordulós hangverseny,
- Lajtha László Országos Műveltségi vetélkedő.

Az intézményi rendezvényekre, hangversenyekre való megfelelő színvonalú felkészítés és felkészülés a pedagógusok és a tanulók számára egyenletes, a képességeket és a rátermettséget figyelembe vevő terhelést adjon. Az intézményi szintű ünnepélyeken, rendezvényeken a pedagógusok és a tanulók jelenléte kötelező.

17.4 A hagyományápolás külsőségei

Az iskola tanulóinak kötelező ünnepi viselete: egyéni, de tiszta, alkalomhoz illő.

18. A PEDAGÓGUSOK OKTATÓ-NEVELŐ MUNKÁJÁNAK FELADATAI

18.1 Az alapfokú művészeti iskolák pedagógusainak munkaköri leírása

Az alapfokú művészeti iskola célkitűzéseinek és feladatainak megvalósítása, az intézményben folyó oktatás és nevelés eredményessége a tantestülettől, mint az iskola legfőbb közösségi szervétől függ. Az alapfokú művészeti iskola pedagógusainak mind az iskolában, mind az iskolán kívül példamutatóan kell élnie és példát kell mutatni annak tudatában, hogy munkája és magatartása befolyásolja az iskola nevelő-oktató feladatainak megvalósítását.

Az alapfokú művészeti iskolában folyó általános nevelés és szakmai képzés fontos hordozói a pedagógusok, akik a munkafegyelemben, emberi magatartásban, szakmai kérdésekben a tanulók példaképeinek kell lenniük.

18.2 A pedagógus kötelességei

Az alapfokú művészeti iskola oktató-nevelő munkáját a tantervben meghatározott szempontok alapján kell megtervezni. A tervezés egyénre szabottan történik, figyelembe véve a tanuló személyiségét, képességét, tehetségét.

Az elméleti tantárgyakat tanító tanár egyénileg kialakított tanmenetet készít, amely szükséges kiegészítésekkel több tanéven át is használható.

Az elvégzett tananyagot havonta be kell jegyezni az E-naplóba. A tananyag megválasztásánál a következő alapvető pedagógiai szempontokat kell érvényesíteni:

- A növendék személyiségének, képességének, tehetségének alapos ismerete.
- A növendék terhelhetőségének figyelembe vétele.
- Fő szempont a művészetek megszerettetése.
- Különös gonddal kell foglalkozni a továbbtanulásra készülő "B" tagozatos tanulókkal, megadva nekik minden segítséget a felkészüléshez.
- A növendékek előmeneteléről szükséges a kölcsönös kapcsolattartás a főtárgyat és elméletet oktató tanárok között.

Az alapfokú művészeti iskolákban a szaktanár a csoportos foglalkozási naplót, illetve egyéni foglalkozási naplót vezet az E-Kréta rendszerben, kiállítja a törzslapot, a bizonyítványt, összesítőt és a nyilvántartási kartont vezet.

18.3 A pedagógus felelősségi köre

Felelős: a munkaköri leírásban foglaltak betartásáért, a felügyeletére bízott fiatalok testi, érzelmi és morális épségéért, kijelölt tanulócsoportjában a pedagógiai program követelményeinek megvalósításáért, a gyermekek érdekelsőbbiségéért, az egyenlő bánásmódot. Felelőssége kiterjed teljes munkakörére és tevékenységére.

Felelősségre vonható:

- Munkaköri feladatainak határidőre történő elmulasztásáért, vagy hiányos elvégzéséért, ill. be nem tartásáért.
- A vezetői utasítások igénytől eltérő végrehajtásáért.
- A jogszabályok, a munkahelyi fegyelem és bizalmi jelleg, a munkatársak és a gyermekek jogainak megsértéséért.
- A munkaeszközök, berendezési tárgyak előírástól eltérő használatáért, elrontásáért.
- A vagyonsbiztonság és a higiénia veszélyeztetéséért.
- A titoktartás megsértéséért.

Az iskola a tanár kötelességeit és jogait a következő dokumentációkban szabályozza:

- Munkaköri leírás,
- Budapest XX. kerületi Lajtha László AMI Pedagógiai Programja,
- Helyi Tanterv,
- Szervezeti és Működési Szabályzat, valamint mellékletei,
- Közalkalmazotti Szabályzat,
- Nevelőtestületi határozatok,

- Házirend.

19. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

19.1 Tehetséggondozás

Intézménytípusunk alapvető funkciója a tehetségek gondozása, képességeik továbbfejlesztése.

A tehetséges tanulók mind a képességek, mind a viselkedés, magatartás terén eltérnek az átlagtól. A tehetséges gyerekek nem egyformák. Legfontosabb személyiségjegyük az eredetiség. A kreatív gyermekekre általában magas fokú tudásvágy, kíváncsiság, belső teljesítménykényszer, nagyfokú autonómia, önbizalom, szabad kommunikációra törekvés jellemző.

A tehetségesebb növendékeket 2. osztálytól „B” tagozatba lehet sorolni. A „B” tagozat emelt időtartamú és követelményszintű oktatást jelent. Az oktatás ideje főtárgyból heti 2 x 45 perc.

A „B” tagozatra emelést, a szaktanár javaslatára a tanév végi vizsgán nyújtott teljesítmény alapján, a minősítő bizottság kezdeményezheti az intézmény vezetőjénél. A döntés érdekében az intézményvezető felkérhet külső szakértőt is.

A „B” tagozatra minősítés feltételei:

- a növendék kiemelkedő teljesítményt nyújt az alapfok első vagy további osztályában
- szaktanár javaslata
- szülői beleegyezés (a „B” tagozat nagyobb terheket ró a növendékekre a tanítási óra, a gyakorlási idő és a követelmények emelkedése következtében, ezért szükséges a szülőkkel való előzetes konzultáció)

Iskolánk az „A” tagozatos tanulók számára szervezhet felzárkóztató, a beiskolázó „B” tagozatos növendéknek tehetséggondozó foglalkozásokat. Ezek a foglalkozások történhetnek egyéni vagy csoportos formában is. Külön figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű tanulók előmenetelére.

A tehetséggondozás adta lehetőséggel élve a „B”-s szolfézs csoportok minimális létszámát nem kötjük meg.

19.2 A hátrányos helyzetű növendékek segítése

Intézményünkbe különböző társadalmi és szociális környezetből érkeznek a gyermekek. A hátrányokat elsősorban a korai művészeti fejlesztéssel igyekszünk kompenzálni. Előkészítő csoportjainkban játékos módszerek segítségével ismerkedhetnek meg a gyermekek a zene alapvető elemeivel és a hangszeres mozgásokkal. A foglalkozások lényege a zenei élményadás, a zenei élmény átélése.

Az együttzenélés élménye olyan értékformáló erő, amelyhez hasonló, hatékony és értékes eszköze ritkán adódik a pedagógusoknak. Közös muzsikálásra már a hangszerstanulás kezdetén alkalom nyílik. Ennek alkalmazásával a gyermekek megtanulnak egymásra figyelni, a másik értékeit megbecsülni.

20. A TANULÓI FELVÉTELI, ÁTVÉTELI KÉRELMEK TELJESÍTÉSÉNEK – NKT-BEN FOGLALT ELŐÍRÁSOKON TÚLI – SORRENDJÉRE VONATKOZÓ HELYI SZABÁLYOK

20.1 Beiratkozás/tanulói jogviszony létesítés

A Budapest XX. Kerületi Lajtha László Alapfokú Művészeti Iskolával az a tanuló létesíthet tanulói jogviszonyt, aki felvételét írásban (az előirt jelentkezési lapon) kérte, a felvétellel kapcsolatos helyi követelményeknek eleget tesz és szakmailag megfelel.

Beiratkozásnál a szülőnek nyilatkoznia kell arról, hogy a gyermek részt vesz-e más művészetoktatásban, illetve az Nkt. 83.§ (2) alapján a térítési díj/tandíj fizetési kötelezettségről tájékoztatni kell. A felvétel rendjét az iskola intézményvezetője határozza meg.

A felvételi vizsgákat általában április hónapban tartjuk, szeptember első hetében az esetleges üres helyek betöltésére pótfelvételi vizsgát lehet tartani. Új tanuló felvételéről az intézményvezető dönt a felvételi bizottság javaslata alapján és az iskola engedélyezett tanulói létszámát figyelembe véve.

A beiratkozás időpontjait a helyben szokásos módon hozzuk nyilvánosságra. A tanulók osztályba sorolására – felvételi vizsgán nyújtott teljesítménye alapján – a felvételi bizottság tesz javaslatot. A hangszeres és a kötelezően választható tantárgy osztályba sorolása eltérhet egymástól.

20.2 Felvételi követelmények

A felvételin készség/képesség vizsgálat folyik: ritmuskészség, tiszta énekhang, dallammemória, hangszerhez való alkalmasság, stb.

Amennyiben szabad helyünk van, a felsőbb évfolyamok minden szintjén lehetséges a beiratkozás.

21. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK (BESZÁMOLÓK) ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI ÉS FORMÁI

A tanév folyamán főtárgyból félévkor tanszaki hangverseny keretén belül adnak számot a növendékek tudásukról. A tanév végén főtárgyból és a kötelezően választott tárgyakból - a növendék osztályában meghatározott tananyagból - vizsgabizottság előtt zártkörű beszámolót tesz.

A kamarazene vizsga nyilvános hangverseny formájában történhet. Előképző, szolfézs, valamint zeneelmélet, zeneirodalom tárgyakból a növendékek bizottság előtt vizsgaórán vagy előadáson adnak számot egész évi munkájukról. A beszámolón az érdemjegyet a főtárgytanár javaslata alapján a vizsgabizottság állapítja meg. Együtteseink hangverseny formájában adnak számot egész éves munkájukról.

A tanév végi beszámolóra nem bocsátható, illetve nem osztályozható az a tanuló, akinek a tanévben az igazolt és igazolatlan mulasztásai együttesen meghaladják az előirt kötelező

óraszám 1/3-át, kivéve ha a nevelőtestület a tanuló osztályozó vizsgán való részvételét támogatja.

21.1 Vizsgáztatás rendje

A vizsgarend a tanév munkarendjében kerül meghatározásra. Tanévenként egy főtárgyi vizsgát, valamint egy kötelező tantárgyi, vagy kötelezően választható tantárgyi vizsgát kell tenni.

Főtárgyi vizsgákat, kötelező tantárgyi, kötelezően választható tantárgyi vizsgákat a tanév végén, az utolsó 3 hétben szervezünk.

A vizsgák beosztását az adott tanszak tanszakvezetője készíti el, egyeztetve a tanszak tanáraival. A vizsga anyagát - tantárgyakra lebontva - a Helyi Tantervek tartalmazzák.

21.2 A vizsgák dokumentációja

- Jelentkezési lapok vizsgákra: művészeti alapvizsga, művészeti záróvizsga.
- Vizsgajegyzőkönyvek minden vizsgáról.
- Határozatok a vizsgaeredményekről: művészeti alapvizsga, művészeti záróvizsga, B-tagozatra vétel.
- Tanügyi dokumentációkban feltüntetett vizsgaeredmény: törzslap, napló, bizonyítvány.

22. FEJLESZTÉSI TERVEINK

(Szakmai és tárgyi feltételek)

Fejlesztési terveinknél figyelembe vesszük, hogy milyen igényeket kell kielégítenünk. Így alakult ki a hagyományosan oktatott zeneművészeti ág mellett a képzőművészeti oktatás.

Célunk az elért színvonal megőrzése, a művészeti területeken belül a hangszeres oktatás választék esetleges kisebb mértékű bővítése, a különösen korán felismerhető zenei tehetség mielőbbi felismerése-kibontakoztatása oly módon, hogy a korszerű feladatellátás, a gyermekek megfelelő nevelése-oktatása érdekében a fejlesztési terv részeként tárgyi és személyi feltételeink is javuljanak.

A minimálisan előírt eszközök pótlási tervén felül lehetőséget kell kapnunk arra, hogy növendékeinket korszerű eszközökkel és feltételek mellett, az optimális körülményekhez legalább közelítve oktathassuk.

- A hangversenyterem parkettázása, és művészbejáró létesítése, valamint galéria kialakítása.
- Tetőszerkezet felújítása.
- Termek hangszigetelésének és rezonancia-mentesítésének hatékonyabbá tétele.
- Egészségügyi festés biztosítása minimum 5 évenként.
- Az intézmény akadálymentesítése.
- Folyamatos hangszerjavítások és hangszerbeszerzések biztosítása.
- Salétrommentesítés.

Tervezzük, hogy folytatjuk a bútorok cseréjét, ügyelve az egységes megjelenés megteremtésére.

Sürgős, halaszthatatlan feladat a tantermek további hangszigetelése. Ez a termek közti áthallás megszüntetését, valamint a termek rezonancia mentesítését is jelentené.

A felújítás során nem megfelelően kezelt salétromos falfelületek, a folyosói műanyag padló felhólyagosodása folyamatos problémát jelent, részben esztétikai, részben pedig baleseti szempontból. Terveinkben szerepel a hangversenyterem parkettázása, esetleg galéria kialakítása.

Jelentős kiadást jelent az intézmény hangszerparkjának felújítása, az évek alatt elhasználódott és hiányzó eszközök pótlása is.

A fentiek megoldása csupán saját erőből nem valósítható meg, ehhez a fenntartó anyagi támogatása, illetve pályázati lehetőségek felkutatása, kihasználása szükséges.

HELYI TANTERV

23. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

23.1 A felelős miniszter által kiadott vagy jóváhagyott választott kerettanterv megnevezése

Az iskola zeneművészeti tanszakainak helyi tantervét az alapfokú művészetoktatás követelményeit és tantervi programját szabályozó 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet módosításáról szóló 3/2011. (I.26.) NEFMI rendelet alapján az iskola pedagógusai készítik el, a fenntartó által biztosított pénzügyi, személyi és tárgyi feltételek figyelembevételével, felmérve a tanszakokra jelentkezők létszámát és igényeit. A fenntartó jóváhagyás előtt szakértői véleményt kér a Pedagógiai Programról, és ellenőrzi, valamint szakértőkkel ellenőrizteti annak végrehajtását.

23.2 A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszama

(20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet művészeti tanszakonkénti bontásban tartalmazza a kötelező tanórai foglalkozások számát, továbbá ek.1-től 12. évfolyamig meghatározza az elsajátítandó tananyagot, a beszámoltatások, vizsgák követelményeit.

Az alapfokú művészetoktatási intézményben az adott művészeti ág céljának megfelelő művészeti csoport, énekkar működhet, illetve tanulmányi, szakmai kulturális verseny, rendezvény, művészeti tanulmányi kirándulás szervezhető.

Intézményünkben – az éves Munkatervben is rögzítve – rendszeresen szervezünk helyi, regionális és alkalmanként országos hatósugarú művészeti versenyeket, zenetörténeti évfordulókhoz kapcsolódó hangversenyeket, továbbá komplex művészeti programokat.

A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező és kötelezően választandó, vagy szabadon választható tanórai foglalkozások a Helyi Tantervben meghatározott tananyagokhoz és tantárgyakhoz kapcsolódnak, az ott felsorolt kötelezettségek figyelembevételével.

23.3 Az alkalmazható kották, tankönyvek, tanulmányi segédletek, és taneszközök kiválasztásának elvei

A kották, tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztása a vezetőség véleményezésével történik. Az iskolavezetés figyelembe veszi a tanár módszertani szabadságát és a tanulók jogát a sokoldalú ismeretszerzéshez.

Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja által ajánlott felhasználható irodalomból - és azon kívül is - a szaktanárok saját elképzeléseik szerint szabadon válogathatnak anyagot, minden tanuló esetén testre szabottan, az évfolyam nehézségi szintjét szem előtt tartva.

Az egyes tantárgyak tananyagának eredményes elsajátításához szükséges legfontosabb taneszközöket a tantárgyak helyi tantervei évfolyamonként tartalmazzák. Alapelvnek tekintjük, hogy a kották, tankönyvek tartalma a lehető legnagyobb mértékben egyezzen meg a tanterv követelményeivel.

A tankönyvek, kották kiválasztásánál a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- A tanulók tudásának, szorgalmának megfelelő kiadványok, kották.
- A gyengébb képességűek érdeklődésének felkeltését és felzárkóztatását szolgáló tankönyvek.
- Mindenkor törekedünk arra, hogy értékes anyagot adjunk a tanulók kezébe, szemmel tartva az új kiadványok adta lehetőségeket.
- Lehetőség szerint a megfizethető kiadványokat választjuk a kínálatból.

23.4 Nemzeti Alaptanterv helyi pedagógiai feladatai a művészetoktatás vonatkozásában

- egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítása
- esztétikai nevelés, tartalmas, gazdag életre való nevelés
- hagyományőrzés, a magyar művészet, népművészet ismerete
- egyéni és közösségi alkotások személyiségformáló szerepe (kamarazene...stb.)
- egymás munkájának értékelése, egymásra figyelés, koncentráció
- szegregáció-integráció fokozott lehetőségei a művészeti nevelésben, esélyegyenlőség
- komplex művészeti nevelés – a világra nyitott gazdag személyiség fejlesztése
- művészetterápia, a művészetek ereje és szerepe a gyógyításban
- tehetséggondozás
- a zene transzferhatásai a tanulásban

23.5 A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai:

A heti négy kötelező tanítási órán felül, a tanulók szabadon választható tantárgyakat is tanulhatnak a tantárgyválasztás szabályai szerint, az engedélyezett tantárgyfelosztás keretein belül. Figyelembe vesszük a gyermek, illetve szülője tanár választását addig, amíg erre a tantárgyfelosztásból eredően lehetőségünk van. Alapvetően a jelentkezések sorrendjében telnek be a helyek a szaktanároknál.

23.6 A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, valamint a szorgalom minősítésének elvei

23.6.1 A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése

A tanuló értékelésénél, osztályzásánál a tanult tárggyal összefüggő teljesítménye minden lényeges jellemzőjét figyelembe vesszük, melyre félévkor, illetve a tanév végén számszerű osztályzatot, bizonyítványt kap. Emellett tanulmányi eredményét és szorgalmát rendszeresen értékeljük.

Az osztályzás a tantervi követelmények, valamint a tanulók gyakorlati, elméleti eredményeinek és képességeinek, készségeinek, életkori sajátosságainak megfelelően történik.

A hangszeres, képzőművészet főtárgyi, a kötelező és a kötelezően választható tantárgyak osztályzása minden esetben számjeggyel történik. Amennyiben a köznevelési törvény módosítást eszközöl, ahhoz alkalmazkodunk.

Az érdemjegyekről a tanuló szülőjét - a felnőtt tanulók kivételével - a tájékoztató füzet útján értesíteni kell.

23.6.2 A félévi és a tanév végi osztályzás

A tanulók munkáját félévkor és tanév végén osztályozni kell. A félévi, illetve a tanév végi osztályzatnak a tanuló félévi, illetve egész évi munkáját, valamint a tanév végi vizsga alapján mutatott teljesítményét kell tükröznie.

A félévi osztályzatot a szaktanár állapítja meg az I. félév hónapzáró érdemjegyei alapján.

A tanév végén hangszeres főtárgyból, hangszeres előképzőből, az adott művészeti szakból bizottság előtt, vizsga formájában beszámolót kell tenni. A beszámolón az érdemjegyet a főtárgy tanárának javaslata alapján a bizottság állapítja meg. A bizottság elnöke az intézményvezető vagy megbízottja (intézményvezető-helyettes, szaktanácsadó, tanszakvezető). A bizottság tagjai: a tanuló főtárgy tanára és még legalább egy, lehetőleg azonos vagy rokon szakos tanár. Ha a nevelőtestületben több azonos szakos tanár van, lehetőleg valamennyi vegyen részt a beszámolón.

Tanév végén a tanulók az év során végzett munkájukról kamarazene, társas ének, zenekar, illetve képzőművészeti szakokon hangverseny, kiállítás, formájában – szolfézs, zeneelmélet és zeneirodalom, improvizáció tárgyakból csoportos beszámoló foglalkozás keretében – adnak számot. Ez utóbbi tárgyakból a szaktanár az éves munka és a csoportos beszámoló foglalkozás – mely egyéni számonkéréseket is tartalmazhat – alapján gyakorlati jegyet ad.

Egész évi munkája alapján kell osztályozni azt a tanulót, aki betegség vagy testi sérülés miatt a beszámolón igazoltan nem tud megjelenni. Ez esetben a bizonyítvány és a törzslap megjegyzés rovatában fel kell tüntetni, hogy a tanév végi beszámolón nem vett részt.

Tanév végi beszámolóra nem bocsátható, illetve nem osztályozható az a tanuló, akinek a tanévben az igazolt és igazolatlan mulasztásai együttesen meghaladják a kötelezően előírt óraszám egyharmadát, kivéve, ha a tananyagot elsajátította és nevelőtestületi engedéllyel beszámolót tesz.

Az osztályzatokat félévkor számjeggyel a tájékoztató füzetbe és a naplóba; év végén a naplóba, a törzslapra és a bizonyítványba szómegjelöléssel és számjeggyel jelöljük, valamint hangszeres és művészeti előképző, zenekar, kamarazene, kórus (társas ének) tárgyak esetében is.

Ha a tanuló valamely kötelező tárgy tanulása alól felmentést kapott, a felmentés tényét félévkor a tájékoztató füzetben és az e-naplóban, tanév végén a törzslapon és a bizonyítványban az osztályzat rovatban “fm” rövidítéssel kell jelezni.

23.6.3 Szorgalom

A főtárgyi- és a szolfézstanulásban tanúsított szorgalmat havonként folyamatosan értékelni kell. Erről a szülők és a tanulók a tájékoztató füzet útján kapnak értesítést. A szorgalom minősítésére 4 fokozatot használunk: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2). A szorgalom minősítését félévkor számmegjelöléssel a tájékoztató füzetbe és a naplóba; tanév végén pedig szó-és számmegjelöléssel a naplóba, a törzslapra, valamint a bizonyítvány megfelelő rovatába kell bejegyezni. Ismétlődő hiányzás esetén először a szaktanár, majd az intézmény vezetése írásban értesíti a szülőt. Három alkalmat meghaladó igazolatlan mulasztás esetén “változó” minősítésnél jobb nem adható.

23.6.4 Összevont beszámoló

Rendkívüli előrehaladás esetén a szaktanár és a tanszakvezető tanár együttes javaslata és írásos kérelme alapján az intézményvezető engedélyezheti, hogy a tanuló a tanév végén két, esetleg több osztály anyagából tegyen összevont beszámolót.

A főtárgyi beszámoló anyagát kétharmad részben a magasabb osztály anyagából kell összeállítani. A kötelező tárgynál a magasabb osztály követelményei alapján kell az osztályzatot megállapítani. Összevont beszámolót a tanév végi beszámolókkal egyidejűleg, vagy az intézményvezető által megadott időben lehet tartani.

A tanulónak az összevont beszámoló engedélyezését írásban – kiskorú tanuló esetében szülői jóváhagyó aláírással – kell kérnie. A kérelmet legkésőbb május 15-ig lehet az intézményvezetőhöz benyújtani.

23.6.5 A magasabb évfolyamba lépés feltételei

Az alapfokú művészetoktatási intézmény felsőbb évfolyamába az a tanuló léphet, aki az évfolyamának megfelelő minimális követelményt teljesítette

Felmentés vagy más ok miatt a tanuló évfolyamba tartozása szolfézs, illetve főtárgy vonatkozásában eltérhet egymástól. Ebben az esetben a felsőbb évfolyamba lépésnél a hangszeres évfolyamot kell figyelembe venni. Amennyiben valaki évfolyamát valamely okból folytatni kívánja, a főtárgy tanárral való megbeszélés alapján a szülő írásos kérelmet nyújt be a vezetőség részére.

A legmagasabb alapfokú művészeti évfolyamot eredményesen végzett tanuló kérelem alapján alapvizsgát tehet, melynek sikeressége után felvételi vizsga nélkül léphet az első továbbképző évfolyamba. A továbbképző évfolyamok elvégzése után is következhet a kamarazene főtárgyként való felvétele a saját hangszeren.

23.6.6 Tanulmányok folytatása ugyanabban az évfolyamban

Az a tanuló, aki évfolyama tantervi anyagát önhibáján kívül elvégezni nem tudja, kérelem alapján tanulmányait a következő tanévben ugyanannak az évfolyamnak a tanulójaként folytathatja. Ebben az esetben a tanuló osztályzatot nem kap. A bizonyítványba, a naplóba és a törzslapra a fenti tényt kell bejegyezni: „OF, osztályát folytathatja”.

A megkezdett évfolyamot folytatja az a tanuló is, akinek igazolt mulasztása valamely tantárgyból meghaladja az összes óraszám egyharmadát. Ebben az esetben kérelem alapján tanulmányait a következő tanévben ugyanannak az évfolyamnak a tanulójaként folytathatja, a tanuló osztályzatot nem kap. A bizonyítványba, a naplóba és a törzslapra a fenti tényt kell bejegyezni: „OF, osztályát folytathatja”.

Az évfolyam megismétlésének lehetőségét intézményünkben a törvénynek megfelelően a tanulmányok folyamán 1 alkalommal lehet igénybe venni.

23.7 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Csoportbontások:

A csoportbontás a csoportos művészeti ágaknál akkor szükséges, ha egy évfolyamból több indul és ez egy telephelyen van. Az alapelv, hogy a növendékek időbeosztását segítsük. Ennek érdekében az azonos évfolyamokat lehetőleg külön időbeosztásban indítunk, ezáltal biztosítjuk a növendékek választási lehetőségét. A választás a csoportlétszám feltöltéséig adott.

Egyéb foglalkozások szervezési elvei:

A kamara- és egyéb zenekarok tagjait a szaktanárok javaslata alapján töltjük fel. Azok időbeosztását az együttesvezető a növendékekkel és az intézményvezetéssel összhangban alakítja ki.

23.8 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Intézményünk speciális oktató-nevelő munkája az egyetemes művészet értékeire épül, ennek keretében - a tantervi program figyelembevételével – a különböző népek zenéje és táncai is feldolgozásra kerülnek.

Képző- és iparművészeti ágban téma az itt élő emberek életének ábrázolása, a művészettörténet nemzetiségi vonatkozása.

23.9 A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünknek különálló esélyegyenlőségi szabályzata van.

Iskolánk az átlagos, kiemelkedő, illetve a gyenge képességű és hátrányos gyermekek nevelését az esélyegyenlőség jegyében egyénre szabott módszerekkel végzi. A tanulók az érzékelés – érzelem – gondolkodás – intuíció folyamatának kezeléséhez a művészetoktatás által megfelelő

önértékelő, önismereti háttérrel kapnak, sikerélményként élik meg az elért eredményeket, ugyanakkor felismerik a közös tevékenységekben az egymásra utaltságot is.

Valamennyi növendékünknek lehetőséget biztosítunk, hogy képességei, tehetsége birtokában felkészüljön tehetséggondozó versenyekre, fesztiválokra, aktívan részt vegyen az intézményünk által szervezett valamennyi programon (növendék és tanszaki hangversenyek, nyílt napok, kamarazenei és zenekari tevékenység, zenei táborok, kerületi rendezvények).

Alapfokú művészetoktatási intézményünk különböző életkorú és különböző társadalmi környezetből érkező gyermek művészi oktatását, nevelését vállalja fel.

A hátrányok kompenzálása, az esélyegyenlőség biztosítása érdekében a következőkre fókuszálunk a zene- és képzőművészeti oktatás során:

- a szociális hátrányok kompenzálása
- kreativitás fejlesztése
- továbbtanulási esélyek növelése

Az iskolánkba beiratkozott gyerekek lelki egészségét, értelmi és érzelmi intelligenciáját, magatartási szokásait, alkotóképességét figyelembe vevő sikerélményt biztosító szeretetteljes, mindenkire személy szerint odafigyelő, segítő, oldott légkört biztosítunk.

Oktató-nevelő munkánk kiemelt stratégiai céljai az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében:

- A tehetséggondozás hatékonyságának megőrzése és a tanulók motiválása.
- A gyermek egyéni képességének megfelelő fejlesztéssel a tehetség kibontakoztatása.
- A személyiség komplex fejlesztése.

Oktató munkánkat minőségközpontú szemlélet és gyakorlat jellemzi

24. ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK

24.1 Követelményrendszer

Intézményünkben az oktatás az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának, valamint ezek mellékleteként megjelent irányelvek, mintatantervek alapján folyik.

A mintatanterveket tanszakaink a helyi adottságokat figyelembe vevő kiegészítésekkel adaptálták, melyek a jelen pedagógiai program elválaszthatatlan része. Az alkalmazható kották, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásában a szaktanárok döntenek a tanterv alapján és a növendékek képességeihez alkalmazkodva. A művészeti iskolába a szaktárgyaknak megfelelően kidolgozott felvételi rendszer alapján felvételiznek a tanulók. A zeneiskolába történő belépés feltétele a 6. életév betöltése. Biztosítjuk a még óvodás 6 éves gyermekek számára a zenei képzés megalapozását a működő előképző csoportokba beépülve tandíjért.

Az óvoda és iskola közötti átmenetet elősegítik a tájékoztató szülői értekezletek az óvodákban, bemutató (nyílt) órák látogatása a leendő első osztályosoknak és szüleiknek. A „Tücsök” Hangszerbemutató alkalmával is ismerkedhetnek a gyerekek a különféle hangszerekkel.

A tanulók osztályba sorolására a felvételi vizsgán nyújtott teljesítmény, ill. a korábbi művészeti iskolai végzettség alapján a szaktanár és a felvételiztető bizottság tesz javaslatot.

25. A ZENEOKTATÁS ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEI

Kiemelt kompetenciák a zeneoktatás területén

Bemeneti kompetencia

- Azok az adottságok és képességek, amelyek alkalmassá teszik az oktatásba bekapcsolódó tanulót arra, hogy elsajátítsa a zenetanuláshoz szükséges kompetenciákat.

Szakmai kompetencia

- A zenei képességek és készségek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység).
- A zenei olvasás és írás készségének megalapozása és fejlesztése.
- A hangszeres technikai készség, az improvizációs készség fejlesztése.

Személyes kompetencia

- Érzelmi intelligencia, művészi kifejező készség, szorgalom, önfegyelem, elhivatottság, kreativitás, ötletgazdagság, az alkotói magatartás, lelkiismeretesség, önbizalom.

Társas kompetencia

- Együttműködés képessége (közös munka, alkalmazkodás, irányíthatóság, tolerancia, kommunikációs készség) azon viselkedési formák tanulása, amelyek alapján konstruktívan be tud illeszkedni és aktívan részt tud venni a társas zenélésben.
- Esélyegyenlőség.

Módszertani kompetencia

- Tanulás tanulása, a tanulók rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség megalapozása.
- A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.
- A főbb zenei műfajok, stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének, az előadó-művészet és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.
- A kortárs zene befogadására nevelés.
- A tanulók zenei ízlésének formálása, a tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.
- A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.
- Tehetség gondozás.
- Hátrányos helyzetűekkel való differenciált foglalkozás.
- A zenei pályát választó tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra.

25.1 A népzeneoktatás általános fejlesztési követelményei

Kiemelt kompetenciák a népzeneoktatás területén

Bemeneti kompetencia

- Alapfokú művészetoktatás keretében folytatott népzenei tanulmányokhoz előképzettség nem szükséges. A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.

Szakmai kompetencia

- A zenei képességek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység - különös tekintettel a népzene sajátos hangközeire és ritmusfajtáira.
- fogékonyság a hangszín és a dinamika különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység, stílusérzék, esztétikai érzékenység.
- A megfigyelőkészség a hallás utáni memorizálás fejlesztése.
- A zenei olvasás és írás készségének megalapozása és kifejlesztése, segítséggel eljutva az önálló lejegyzéshez és dallamértelmezéshez, az eredeti előadásmód alapvető jellegzetességeinek felismeréséhez és alkalmazásához, dallamfüzérek, zenei folyamatok, táncciklusok szerkesztéséhez.
- A hangszer- és énektechnikai készségek megszerzése, fejlesztése.
- A variációképző rögtönzőkészség kialakítása, az improvizációs készség fejlesztése.

Személyes kompetencia

- Az érzelmi intelligencia, művészi kifejező készség, szorgalom, önfegyelem, elhivatottság, kreativitás, ötletgazdagság, az alkotói magatartás, lelkiismeretesség, önbizalom, nyitottság. Az énekes és hangszeres népzene anyanyelvi szintű elsajátításának megalapozásával a hagyományos kultúra értékeinek tiszteletére, őrzésére, gyarapítására, továbbadására nevel.

Társas kompetencia

- Az együttműködés képessége (közös munka, alkalmazkodás, felelősségvállalás, irányítókészség, irányíthatóság, tolerancia, kommunikációs készség) azon viselkedési formák tanulása, amelyek alapján a tanuló konstruktívan be tud illeszkedni és aktívan részt tud venni a társas zenélés különböző formáiban (szólistaszerep, kísérőfunkció, ének-, tánc kíséret, tánc ház).

Módszertani kompetencia

- Tanulás tanulása, a tanulók rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra, értő zenehallgatásra nevelése.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség megalapozása, az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.
- A zene logikájának, különös tekintettel a népzene sajátos gondolkodásmódjának, a dallam- és harmóniavilág és a formai szerkezet összefüggéseinek, a ritmus és intonáció hajlékonyabb értelmezésének, a nyelv sajátosságaival is összefüggő hangsúlyviszonyainak megismertetése.
- A főbb zenei műfajok, stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, a zene történetének, népünk zenéjének, az előadó-művészet és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.

- a különböző népzenei műfajok, dialektusok, stílusok sajátosságainak, a velünk együtt élő népek hagyományának, a népzene kutatás történetének, a népzene jelentős előadó-egyénségeinek megismertetése.
- Nyitottság kialakítása a klasszikus zene, a kortárs zene, a régi zene, jazz, az értékes szórakoztató zene iránt.
- A tanulók zenei ízlésének formálása.
- Fogékonyság a művészeti értékek befogadására, alkalmazására, a korábban gyűjtött vagy még élő népzenei anyag segítségével a hagyományos kultúra értékeinek önálló, egységes szemléletű feldolgozására.
- Az önkifejezés eszköztárának gazdagítása, a népzene sajátos értékrendszerének felismerése, alkalmazása, aktív közművelődési tevékenységre, koncerteken, fesztiválokon, táncházakon, táborokban, valamint gyűjtő utakon való részvételre ösztönzés, az egyházzenei élet segítése a népzene eszközeivel.
- A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.
- Tehetség gondozás.
- A zenei pályát választó tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra.

25.2 A jazz-zene és elektroakusztikus zeneoktatás általános fejlesztési követelményei

Kiemelt kompetenciák a jazz-zeneoktatás területén

Bemeneti kompetencia

- Azok az adottságok és képességek, amelyek alkalmassá teszi az oktatásba bekapcsolódó tanulót arra, hogy elsajátítsa a jazztanuláshoz szükséges kompetenciákat. Klasszikus zenei előtanulmány végzése szükséges.

Szakmai kompetencia

- A zenei képességek és készségek fejlesztése hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység.
- A zenei olvasás és írás készségének megalapozása és fejlesztése.
- A technikai készség, az improvizációs készség és képesség, az alkotó magatartás, a kreativitás kialakítása.

Személyes kompetencia

- Érzelmi intelligencia, művészi kifejező készség, szorgalom, önfegyelem, elhivatottság, kreativitás, ötletgazdagság, az alkotói magatartás, lelkiismeretesség, önbizalom.

Társas kompetencia

- Együttműködés képessége (közös munka, alkalmazkodás, irányíthatóság, tolerancia, kommunikációs készség) azon viselkedési formák tanulása, amely alapján konstruktívan be tud illeszkedni és aktívan részt tud venni a társas zenélésben.
- Esélyegyenlőség

Módszertani kompetencia

- Tanulás tanulása, a tanulók rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.

- A jazz- és általános zenei műveltség megalapozása és fejlesztése.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség megalapozása.
- A jazz- és klasszikus zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.
- A főbb zenei stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a jazz történetének, stílusainak és a jazzirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.
- A tanuló aktív társas muzsikálásra nevelése.
- A kortárs zene befogadására nevelés.
- A tanulók zenei ízlésének formálása, a tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.
- A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.
- Tehetséggondozás.
- Hátrányos helyzetűekkel való differenciált foglalkozás
- A jazz-zenei pályát választó tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra

25.3 Kiemelt kompetenciák az elektroakusztikus zeneoktatás területén

Bemeneti kompetencia

- Azok az adottságok és képességek, amelyek alkalmassá teszi az oktatásba bekapcsolódó tanulót arra, hogy elsajátítsa az elektroakusztikus zeneoktatáshoz szükséges kompetenciákat.

Szakmai kompetencia

- A zenei képességek és készségek fejlesztése hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység.
- A zenei olvasás és írás készségének megalapozása és fejlesztése.
- A technikai készség, az improvizációs készség és képesség, az alkotó magatartás, a kreativitás kialakítása.

Személyes kompetencia

- Érzelmi intelligencia, művészi kifejező készség, szorgalom, önfegyelem, elhivatottság, kreativitás, ötletgazdagság, az alkotói magatartás, lelkiismeretesség, önbizalom.

Társas kompetencia

- Együttműködés képessége (közös munka, alkalmazkodás, irányíthatóság, tolerancia, kommunikációs készség) azon viselkedési formák tanulása, amely alapján konstruktívan be tud illeszkedni és aktívan részt tud venni a társas zenélésben.
- Esélyegyenlőség

Módszertani kompetencia

- Tanulás tanulása, a tanulók rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség megalapozása.
- A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.

- A főbb zenei műfajok, stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a jazz történetének, stílusainak és a jazzirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.
- A kortárs zene befogadására nevelés.
- A tanulók zenei ízlésének formálása, a tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.
- A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.
- Tehetséggondozás.
- Hátrányos helyzetűekkel való differenciált foglalkozás
- A zenei pályát választó tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra

26. ZENEI MUNKAKÉPESSÉG GONDOZÁS

26.1 A zenei munkaképesség-gondozás - a Kovács módszer oktatásban rejlő fejlesztési lehetőségek

A Kovács-módszer tárgya a Lajtha László Alapfokú Művészeti Iskola pedagógiai programjában három területen jelenik meg:

- a kezdő növendékek ellátása a zenei előképzőben
- a zeneiskolai osztályokban tanuló növendékek ellátása
- Az egyéni foglalkozást igénylő növendékek ellátása.
- Tanácsadás problémás esetekben a növendékeknek és szüleiknek.

26.2 Zenei mozgás-előkészítés az előképzőben

Indoklás

A jelenleg érvényben lévő zenei előképző gyakorlatának pedagógiai eszköztára hiányos. Magas szinten foglalkozik a zenei, szellemi képességek fejlesztésével, de nem tartalmazza a hangszerjátékhoz szükséges manuális, fizikális felkészítést. Ennek következtében a hangszeres kezdőtanítás számos nehézséggel küzd. Az előképzőből kikerülő növendékek felkészületlenül fognak hozzá a végletesen finom hangszeres mozgások megtanulásához, és emiatt a technikai képzés ideje aránytalanul megnövekszik a zene rovására. Ezt a hiányosságot orvosolja az előképző oktatásba beiktatott hangszer nélküli zene-mozgáselőkészítő program.

Célkitűzés

A zenélés fizikumbeli feltételének biztosítása, vagyis a hangszerjátékhoz szükséges erő, ügyesség, állóképesség megszerzése és fejlesztése. Az előképző tanéve alatt a növendékek elsajátítják a hangszer tanulás megkezdéséhez szükséges alapkészségeket. Így a hangszeres tanulás zavartalanabb, könnyebb és gyorsabb lehet. Az előzetes mozgásfejlesztés eredményeképpen a hangszer már az első perctől szebben szólalhat meg.

Feladatok

A hangszerjáték legáltalánosabb mozgásformáinak megtanítása. Olyan alapmozgások begyakorlása, amelyek valamennyi hangszer játékában előfordulnak. A helyes légzéstechnika

begyakorlása, mely mind az egészség, mind a zenei-munkaképesség szempontjából döntő. A helyes alaptartás megtanítása, mely valamennyi hangszeres tartásnak alapja.

Részletes tanterv

- Az ujjak mozgékonyságának, önállóságának kifejlesztése. A tapintás érzékenyítése. A billentő mozgás alapozása, a trillamozgás alapozása.
- A csukló hangszeres alkalmasságának kifejlesztése. Hajlékonyság. Rögzítés.
- A könyök hangszeres mozgásainak előkészítése. Különböző könyökhelyzetek megéreztetése.
- A váll helyzetének, lazításának tudatosítása.
- A kar egységérzetének beidegzése.
- A kezek függetlenségének kifejlesztése.
- A láb hangszeres funkcióinak előkészítése (a pedálozási feladatokhoz). A lábügyesítés felhasználása a kéz fejlesztéséhez, az idegrendszerben működő multilaterális transzferek útján.
- A differenciált erőadagolás kifejlesztése a hangszerjáték finomdinamikai árnyalatainak megvalósítása érdekében.
- Gyorsaság reflexeinek kifejlesztése, amely lehetővé teszi a zenei gondolat azonnali akadálytalan átvitelét a végrehajtó apparátusra.
- A mikro-pihenők készségének kiépítése, amely a gazdaságos hangszerjátékot, a takarékos izomműködést, a görcsösségek feszítésének elkerülését szolgálja.
- Az alkalmazkodó mozgások alapozása, mely minden hangszeren alapfeltétele a sima, gördülékeny kifejező játéknak.
- A térérzék, a szemmérték és a helyérzék fejlesztése, mely a hangszeren való biztonságos tájékozódást és a saját test valamint a hangszerek viszonyának helyes érzékelését szolgálja.
- A légzés fejlesztése. A helyes légzéstechnika begyakorlása, mely minden zenei tevékenységnek bázisa.
- A kézerősítés, mely a fölényes hangszerttechnikának, a fáradozás nélküli gyakorlásnak és a kézmegerőltetések elkerülésének fontos feltétele.
- Az időérzék fejlesztése. Az izomzat finom kiképzése, az auditív és kinezetikus kapcsolatok kifejlesztése annak érdekében, hogy a zenei időviszonyok megvalósítása a zenélésben késedelem nélkül történjék.

Eszközök

Léggömbök, labdák, ugrókötelek, tornaszámoly, bordásfal.

Óraszám

Heti 2x 45 perc. A növendékek idejének kímélése végett az óra lehetőleg közvetlenül az előképző foglalkozásához kapcsolódik.

26.3 Munkaképesség-gondozás a zeneiskolai osztályokban

A zeneiskolai növendékek munkaképesség gondozása két területen valósul meg.

- Frissítő mozgás alkalmazása a zeneórák keretében.
- Egész órás mozgásfoglalkozások rászoruló növendékek, főleg „B” tagozatosok illetve felvételi vizsgára készülők számára.

26.3.1 Rövid frissítő mozgásprogramok a zeneórákon

Indoklás

A zeneoktatás kevésbé figyelembe vett problémája a munka során keletkező elfáradás. A zenét tanuló növendékek kettős terhelést viselnek. Helyt kell állniuk közismereti iskolában és a zenei tanulmányokban egyaránt, ami jelentősen igénybe veszi munkabírásukat. A zenepedagógusnak számolnia kell azzal, hogy a zeneoktatásra rendelkezésre álló időpontokban, tehát a délutáni, esti órákban a növendékek már túl vannak hat-nyolc-tíz órai munkájuk teljesítésén és elfáradtak. A fáradtság mélyen lerontja az oktatás hatékonyságát. Fáradt állapotban gyengül a figyelem, a memória, a motiváció, és ennek következtében hanyatlak a teljesítmények.

Célkitűzés

A zeneórai frissítő mozgás célja az elfáradás enyhítése és késleltetése, ezáltal az oktatás egészségesebbé tétele és hasznos percszámának növelése. A zeneórába beiktatott könnyű, lendületes mozgások felfrissítik a keringést és légzést, felgyorsítják a sejtek tápanyag és oxigén ellátását, így az elfáradt szervezet regenerálódni tud. A frissítő mozgásprogramok beiktatásának fokozott jelentősége van a hosszabb foglalkozások esetében, mint például a 60 perces összevont főtárgy óra, vagy a 45 perces, illetve 90 perces elméleti órák.

Alkalmazások

Bemelegítés. A zeneóraira érkezve a növendékek szervezetének funkciórendje nem mindig kedvező. Lehet a növendék fáradt, kedvetlen, betegség után lábadozó, fázó, stb... Ilyenkor a légzést és keringést normalizáló rövid mozgás rendezi a funkciókat a zeneóra időtartamára.

Óraközi pihenő. A zeneóra folyamán jelentkezhet elfáradás, különösen a kisgyermekeknél. Ilyenkor a mozgásprogram pihenésül szolgál.

Otthoni gyakorlás. A mozgáspihenőt a tanár feladhatja az otthoni gyakorláshoz is, ami az önálló és gyakran kedvezőtlen körülmények között végzett munka eredményességét fokozza. Ennek távlati nevelő értéke az, hogy a tanítványok elsajátítják a szakaszos munkavégzés módszerét és megtapasztalják ennek jó hatásait. Így remélhető, hogy ezt a módszert a zenetanulás többi értékével együtt magukkal viszik későbbi életükbe is.

Szereplés előtt. A mozgásos bemelegítés frappáns hatást tesz szereplés előtt, amikor az izgalom a szervezet oxigénszükségletét megnöveli. A keringést és légzést normalizáló mozgás lecsillapítja a túlfeszült vegetatív szabályozást és nem alakul ki a túlzott lámpaláz.

Zenei táborokban. A gyakori mozgáspihenő az egész napos zenei programok között elengedhetetlen annak érdekében, hogy az elfáradás miatt ne menjenek veszendőbe az értékes élmények.

Eszközök

Léggömbök, labdák, ugrókötelek, tornaszámolyok, bordásfal.

Időkeret

A zeneórai mozgás nem igényel külön időráfordítást. A frissítő mozgás a zeneórai oktatás részét képezi. Időtartama a 30 perces főtárgy órán 1-3 perc, a 60 perces órán 5-6 perc. A 45, 60 vagy 90 perces csoportos elméleti órákon 5-10 perc szükség szerint két részre bontva.

Az egyéni foglalkozást igénylő növendékek ellátása

A heterogén összetételű csoportokban előforduló problémás esetekben (beilleszkedési nehézségek, tanulásban való akadályozottság, mozgáskoordinációs zavarok stb.) az ellátás csak egyéni foglalkozás keretében oldható meg. Ennek óraszámja személyenként heti 30 perc.

Tanácsadás problémás esetekben

A rászoruló növendékek szüleikkel együtt tanácsadó órán vehetnek részt, ahol útbaigazítást kapnak a számukra szükséges tennivalókról. Pl. Foglalkozási ártalmak esetén a rehabilitáció tennivalóinak megbeszélése, fokozott munkaterhelés, sorsdöntő megmérettetés idején a felkészülés módja, stb. A tanácsadó óra egyéni. Időkerete alkalmanként 60 perc

26.3.2 Egész órás munkaképesség-gondozó foglalkozások

Indoklás

A zenei foglalkozási ártalmak előfordulása extrém mértékű.

A 2007-ben elvégzett országos felmérésből kiderült, hogy a zenéléssel összefüggő egészségi panaszok a középiskolás fiatalok körében 50-60 százalékban, a felnőtt művészeknél pedig 70 százalékban fordulnak elő. Már a zeneiskolás növendékek 10 százaléka is szenved foglalkozási ártalmaktól. (Dr. Pásztor Zsuzsa „Felmérés a zenei foglalkozási ártalmakról” In: Parlando, XLIX/4 (2007), pp, 21.30.)

Okok

- A szakmai eredetű egészségi ártalmak tömeges jelentkezésének egyik fő oka a gyakorlás helytelen adagolása, a hosszú ideig szünet nélkül tartó hangszerjáték, ami a szorgalmas és tehetséges, zenei pályára készülő növendékeknél gyakori. Ennek orvoslása az előző fejezetben tárgyalt mozgáspihenők beiktatásával, szakaszos munkavégzéssel oldható meg. A munka közben beiktatott mozgáspihenők a játékban igénybevett szerveket regenerálják, így nem következik be a mély elfáradás és megerőltetés.
- A másik ok a terhelés és teherbírás egyensúlyának megbomlása a növendékeknél. Ez pedig abból adódik, hogy a hagyományos oktatásban exakt módon meghatározzák a terhelést, de nem foglalkoznak a teherbírás fejlesztésével. A teherbírás spontán alakulása pedig nem mindig tart lépést a követelményekkel. Bármelyik pillanatban bekövetkezhet a teherbírás túllépése, és ekkor törvénytörően jelentkezik az ártalom.

A megoldás

A teherbírás fejlesztése és karbantartása nem várható el az egyénektől és a családoktól, mert ők nem rendelkeznek a szükséges személyi és tárgyi feltételekkel. A teherbírás gondozása az iskola feladata. Ezt szolgálja a növendékek részére kidolgozott munkaképesség-gondozó edzésprogram, melyben a rászoruló növendékek heti rendszerességgel vesznek részt és otthoni leckét is kapnak. Szükség esetén pedig tanácsadással segíti őket a szakpedagógus.

A mozgásfoglalkozások célja

A foglalkozási ártalmak korai megelőzése. A fizikai, idegrendszeri kondíció fejlesztése, a stressz-tűrés, a teherbírás növelése, a kedvező munkaképesség és pályaalkalmasság megőrzése. A foglalkozási ártalmak elleni megelőző védelem edzésmódszerének, alapvető mozgásrepertoárjának megismertetése a növendékekkel.

Részletes tanterv

A testtartás gondozása. A hangszeres tartások mindegyike bizonyos mértékig eltér a test kedvező normál tartásától. Az intenzív hangszerjáték a megszokás következtében torzulásokat okozhat a test felépítésében, statikájában, ami további ártalmak forrása lehet. A torzító hatások ellensúlyozását célszerűen tervezett mozgásgyakorlatok szolgálják.

A kedvező izomerő, állóképesség és tónusegyensúly fenntartása. A kitartó hangszeres gyakorlás az izmoktól erőt és állóképességet követel. Továbbá fontos az izmok kedvező tónusegyensúlya, azaz az egyes izmok feszültségének és egymás közti erőviszonyainak jó beállítása. Ettől függ a hangszerjáték gazdaságossága, az erőkifejtés finom szabályozása, amely az érzékeny zenei kifejezésnek alapfeltétele. Az izmok kedvező állapota hangszeres gyakorlással nem mindig érhető el, sőt gyakori, hogy a huzamos megterhelés hatására az izmokban akarattal nem befolyásolható túlfeszülés keletkezik. Az izomzat megfelelő élettani állapotát célszerűen tervezett mozgásedzés biztosítja.

A normális csontanyagcsere segítése. A muzsikálás szokásos életmódja mozgásszegény, ezáltal a csontépítést serkentő ingerek elégtelenek. A csontrendszer épségben tartásának optimális eszköze a zenei foglalkozás követelményeivel összehangolt mozgásedzés.

Az ízületek mozgékonyságának megőrzése. A hangszeres tevékenység egyoldalú terhelésének velejárója az ízületek mozgáshatárainak beszűkülése. Ez egyrészt diszpozíciót teremt az ízületek megbetegedéséhez, másrészt reflexes úton gátló hatást fejt ki a hangszeres mozgások szabadságára. A munkaképesség-gondozó mozgásedzés az ízületek egyéni mozgáshatárainak fenntartására törekszik.

A légzés fenntartása. A helyes légzés a muzsikálás alapkérdése. A fokozott szellemi terhelés és az egyoldalú fizikai terhelés a légzés deficitjéhez vezet. Ez pedig a továbbiakban a szervműködésnek zavarait és ezáltal a muzsikálás minőségének romlását idézi elő. A fúvós hangszeren játszóknál a légzés-gondozás különösen fontos a légzőrendszer megerősítő terhelésének ellensúlyozására.

A keringés normalizálása. A zenei tevékenység finom ideg- és izomműködései a vérrellátás tökéletes szabályozottságát követelik meg. Muzsikálás közben azonban a test nagyobb részének

mozdulatlan helyzetbe való kényszerülése a játékban aktívan résztvevő területek vérellátását gátolja. A keringés kedvező serkentése rendszeres mozgásgyakorlással érhető el.

A kéz fejlesztése (erősítés, lazítás). A kéz gondozása súlyponti szerepet kap a mozgásedzésben, mert tapasztalat szerint a zenei foglalkozási ártalmak leggyakrabban a kézen jelentkeznek. A muzsikáló kéz fejlesztése olyan mozgásokkal történik, amelyek kellően erősítik az izmokat, de nem merevítik el a kezét, nem fékezik a gyorsaságot.

A mozgáskoordináció fejlesztése. A koordinációs gyakorlatok bejáratják a hangszerjátékban résztvevő idegpályákat, általános, alapozó reflexeket fejlesztenek ki a végletesen finom, virtuóz hangszeres feladatok előkészítésére.

Az emésztő és kiválasztó szervek működésének kedvező szabályozása. A jó teljesítőképesség feltétele a normális sejtanyagcsere, a táplálékok feldolgozásának és a végtermékek kiválasztásának egyensúlya. Az egyoldalú zenélő életmód mellett a belső szervek normális működésének elengedhetetlen feltétele a megfelelő mozgásedzés.

A hormontevékenység egyensúlyának fenntartása. Az intenzív zenei tevékenység a szervezetet szabályozó hormonok közül különösképpen hat az adrenalintermelő struktúrára és a hipotalamusz- hipofízis- pajzsmirigy rendszer működésére. A szokásos zenész életmód stresszhatásai következtében ezekben a hormonszervekben gyakori a túlműködés, mely az egész hormonrendszer stabilitását megbontja, és ezáltal az egészséget és teljesítőképességet gyengíti. Megfelelő mozgásellátással a kedvező hormonegyensúly fenntartható.

A vegetatív idegrendszer stabilitásának megőrzése. A zenei életforma a maga egyoldalú és túlterhelő hatásaival gyakran kiváltja a vegetatív idegrendszer egyensúlyvesztését, amely a koncentrációképesség leromlásával, a szereplési alkalmasság meggyengülésével jár együtt. Kiegyensúlyozott mozgásedzéssel és ésszerű zenész életrenddel megelőzhető a zenészeknél gyakori vegetatív labilitás.

A pódiumi megjelenés, mozgás, magatartás szépítése. A sikeres szereplés fontos tartozéka a könnyed, feszültségmentes mozgás, viselkedés a pódiumon. Ehhez nem elég az elhatározás és a puszta elképzelés, ezen kívül megfelelő mozgásképzettség és gyakorlottság is szükséges hozzá.

Tanácsadás

Problémás esetben a növendékek tanácsadáson vehetnek részt, ahol útbaigazítást kapnak a számukra szükséges tennivalókról. A tanácsadás egyénre szabott. A tanár óraszámából erre számítható időt a kötött munkaidő terhére az intézményvezető határozza meg.

Helyigény és eszközök

A mozgásfoglalkozások ideális helyszíne tornaterem. Ennek hiányában megoldható nagyobb osztályteremben, koncertteremben, ahol a bútorzat elmozdítható.

Eszközigény: Léggömbök, labdák, ugrókötelek, tornaszámolyok vagy székek, tornapadok, tornaszőnyegek, bordásfal.

Időkeret

A csoportos mozgásfoglalkozás órakerete heti 1x 45 vagy 2x 45 perc.

26.4 Zenei munkaképesség-gondozás tanároknak

Indoklás

A tanárok igénybevétele a növendékekéhez hasonlóan extrém méretű. a felnőtt muzsikusként is több fronton kell helytállnia, a munkában, a családban és a társadalmi életben. a megterhelést növeli a nehéz anyagi helyzet. Sokan több állást is kénytelenek vállalni a család megélhetése érdekében. Ugyanakkor az intézményes munkaképesség-gondozás hiányzik. Ezért az egészségi ártalmak előfordulása a zenetanárok körében is gyakori.

A zenetanár idegi és fizikai állapota éppen úgy döntően meghatározza a tanítás hatékonyságát, mint a növendéké. A zenetanárok kezében van a zenekultúra alakulása. Ők viszik tovább a hagyományt, és ők építik a jövőt. Ők kísérik tanítványaikat éveken át, rajtuk múlik a jövő nemzedék zenekultúrája. Ahhoz, hogy ezt a nagy és felelősségteljes munkát hatékonyan és egészségi leromlás nélkül tudják végezni, tanárainknak szükségük van munkaerejük védelmére.

Célkitűzés

A tanári munkaképesség-gondozó foglalkozások célja a résztvevők számára az idegi és fizikai kondíciót fejlesztő, ugyanakkor üdítő, nyugtató, lazító, szórakoztató, változatos mozgásprogram kínálata.

Részletes tanterv

Megegyezik a növendékek részére kidolgozott tantervvel.

Helyigény és eszközök

A mozgásfoglalkozások ideális helyszíne tornaterem. Ennek hiányában megoldható nagyobb osztályteremben, koncertteremben, ahol a bútorzat elmozdítható.

Eszközigény: Léggömbök, labdák, ugrókötelek, tornaszámolyok vagy székek, tornapadok, bordásfa, egy és két kilogrammos kézi súlyzók, tornaszőnyegek.

26.5 Általános rész

Pedagógiai módszer

A Kovács-módszer mozgásprogramjai eltérnek más edzésprogramoktól. A célokat, feladatokat, módszereket és pedagógiai eszközöket a zenei foglalkozás követelményei és a résztvevők egyéni, változó állapota határozza meg. A mozgás adagolása csoportban is egyéni, mindenki saját ereje szerint vesz részt a foglalkozáson. A mozgás nem lehet erőltető. Az erőfeszítésnek jólesőnek kell lennie. Ez adja az egyéni optimális terhelés mértékét.

A Kovács-módszer tárgy oktatói

A Kovács-módszer oktatása szakképzettséghez kötött.

- Az egész órás mozgásfoglalkozásokat a Kovács-módszer területén szakvizsgával, vagy doktori fokozattal rendelkező zenetanár vezeti.
- A zeneórai mozgást vezető tanárok legalább 30 órás alapképzettséggel rendelkeznek.

Szakmai felügyelet

A Kovács-módszer oktatásának szakmai felügyeletét független, iskolán kívüli szakértő látja el. A szakértő óralátogatás keretében tájékozódik a zeneórai mozgásprogramok, valamint a csoportos mozgásfoglalkozások vezető tanárainak munkájáról és tanácsaival segíti szakmai tevékenységüket. A szakértő a Kovács-módszer területén kiemelkedő eredményekkel rendelkező zenepedagógus lehet.

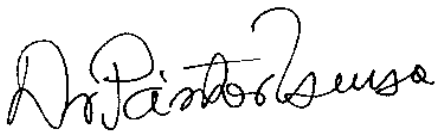
Szerzői jog

- a zenei munkaképesség-gondozás vagy Kovács-módszer kutatási anyaga és teljes pedagógiai programja szerzői jogvédelem alatt áll. Mindennemű felhasználása a szerzővel kötött felhasználási szerződés alapján történik. A szerzői jog tulajdonosa dr. Pásztor Zsuzsanna zenetanár.
- Ez a tanterv kizárólag a Lajtha László AMI pedagógiai programjának céljára használható fel. Minden egyéb felhasználás csak a szerzővel kötött megállapodás alapján lehetséges.

Segédanyagok

A Kovács-módszer tanárok részére rendelkezésre állnak az iskola könyvtárában található egyetemi jegyzetek, kézikönyvek, DVD filmek.

Budapest, 2017. május 25.



Dr. Pásztor Zsuzsa
egyetemi oktató

27. KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI OKTATÁS ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEI

Kiemelt kompetenciák a képző- és iparművészeti oktatás területén

A kiemelt kompetencia területek a vizuális művészeti alkotótevékenység által a személyiség fejlesztését, az önkifejezés kibontakoztatását segítik. Olyan tulajdonság-együttest alakítanak ki, amely lehetővé teszi a változó élethelyzetekhez való rugalmas alkalmazkodást, a probléma felismerést, a probléma megoldást.

Bemeneti kompetenciák: iskolai előképzettség nem szükséges

Szakmai kompetenciák:

A környezet által közvetített üzenetek befogadása

A környezet által közvetített üzenetek értelmezése

Tervezési készség

Alkotói magatartás
Kreativitás
Vizuális gondolkodás
Vizuális kifejezőkészség
Eszközhasználati készség
Anyaghasználati készség
Komplex szemlélet
Tudatos környezetformálás igénye
Biztonságos munkavégzés képessége
Az esztétikum iránti igény és befogadóképesség
Problémaérzékenység
Véleményformálási képesség

Személyes kompetenciák:

Nyitottság
Fejlődőképesség
Önállóság
Önkifejezés
Rugalmasság
Érzékenység
Kísérletező kedv
Interaktivitás (személyközi kapcsolatok aktivitása, kooperáció).

Társas kompetenciák:

Motiválhatóság
Empatikus készség
Együttműködési készség
Kezdeményezőkézség
Segítőkézség

Módszerkompetenciák:

Figyelemösszpontosítás
Gyakorlatias feladatértelmezés
Ismeretek helyénvaló alkalmazása
Következtetési képesség
Kreativitás, ötletgazdagság
Módszeres munkavégzés
Nyitott hozzáállás
Probléma felismerés, - megoldás
Tervezési készség
Új ötletek, megoldások kipróbálása
A munkakörnyezet tisztántartása

28. A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK ELVEI ÉS FORMÁI

A tanuló közösségek vagy az egyes tanulók szorgalmában, tanulmányi munkájában elért kimagasló eredmények jutalmazása fontos pedagógiai eszköz. Azt a tanulót, aki tanulmányi, zenei teljesítményét képességeihez mérten kiválóan végzi, aki kitartó szorgalmat és példamutató közösségi magatartást tanúsít, hozzájárul az iskola hírnevének megőrzéséhez, az iskola dicséretben részesítheti és jutalmazhatja. Az iskola a tanulót egyéni, közösségében pedig közösségi dicséretben részesítheti.

A jutalmazás formái

- Szaktanári dicséret: adható a tanévben több alkalommal, a rendszeres, eredményes felkészülésért, kiemelkedő haladásért, egy-egy feladat példamutató megoldásáért.
- Intézményvezetői dicséret: adható egy-egy, az iskolának dicsőséget jelentő versenyen elért eredményért, országos tanulmányi versenyen, fesztiválon való eredményes szereplésért, valamint félévkor és a tanév végén elért kiváló tanulmányi eredményért. Szakirányú szakközépiskolába, vagy felsőfokú intézménybe felvett növendék részére. A dicséretet a tájékoztató füzetbe, illetve az év végi bizonyítvány és törzslap jegyzet rovatába be kell írni.
- Az intézményvezetői dicsérethez, dicsérő oklevélhez és emlékoklevélhez könyv vagy más tárgyjutalom kapcsolódhat az iskola pénzügyi lehetőségeinek megfelelően.
- Lajtha László Emlékérem: minden évben egy tanuló kaphatja meg az intézményi elismerést.

28.1 Tanulói közösségek, csoportok jutalmazásának alapelvei

A kiemelkedő eredményt elért tanulói csoportok, közösségek, együttesek igazgatói dicséretben, csoportos jutalmazásban részesíthetők (oklevél, tárgy-, könyv-, kottajutalom, csereszereplés, táborozás, alapítványi támogatásra javaslattétel).

29. A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

29.1 Klasszikus zene

29.1.1 A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

29.1.2 A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait - valamennyi vizsga tantárgy tekintetében - az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével az iskola helyi tantervében kell meghatározni.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és tudása. A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a vizsga szervezője bízza meg.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata.

Vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

29.1.3 A művészeti alapvizsga és záróvizsga vizsga tantárgyak

Alapvizsga tantárgyai

Az alapvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

1. írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet-zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet-zeneirodalom

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

2. Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet-zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet-zeneirodalom

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

3. Gyakorlati vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” és „B” tagozat, kamarazene főtárgy („A” tagozat): főtárgy Szolfézs „A” és „B” tagozat, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): tanult hangszer

Záróvizsga tantárgyai

A záróvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. A záróvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos, valamint zeneelmélet főtan szakos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

1. Írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet-zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet-zeneirodalom

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

2. Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet - zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet - zeneirodalom

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

3. Gyakorlati vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok „A” és „B” tagozat, kamarazene főtárgy („A” tagozat): főtárgy Szolfézs, zeneelmélet és zeneirodalom-zenetörténet főtárgy („A” tagozat): a tanult hangszer

A vizsgák ideje:

Hangszeres főtárgyak Gyakorlati vizsga „A” tagozat minimum 10 perc „B” tagozat minimum 10 perc

Elméleti tantárgyak

„A” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

„B” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Szolfézs főtárgy

Gyakorlati vizsga:

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 10 perc

Elméleti vizsga:

„A” tagozat írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

„B” tagozat írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet főtárgy („A” tagozat)

Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

Elméleti vizsga: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat)

Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

Elméleti vizsga: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 10 perc

Kamarazene főtárgy („A” tagozat)

Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

29.1.4 Előrehozott vizsga

Az alapfokú művészetoktatási intézmény tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető.

Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt szervezhető.

29.1.5 A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen - egyéni versenyzőként - az adott tanévben döntőbe került.

Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett művészeti alapvizsgával vagy záróvizsgával, akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

29.1.6 A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

29.2 Népzene

29.2.1 A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

29.2.2 A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait - valamennyi vizsga tantárgy tekintetében - az alapfokú művészetoktatás Követelményei és tantervi programja figyelembevételével az iskola helyi tantervében kell meghatározni.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a Követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbíráható legyen a tanuló felkészültsége és tudása. A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a vizsga szervezője bízza meg.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata.

Vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi Követelményeknek eleget tett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga vizsga tantárgyak.

29.2.3 Alapvizsga tantárgyai

Az alapvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, illetve szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező.

1. Az elméleti írásbeli vizsga tantárgya és időtartama

Népi hangszer, népi ének, kamarazene főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, szolfézs

Népi hangszer, népi ének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

Az írásbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból minimum 45 perc.

2. Az elméleti szóbeli vizsga tantárgya és időtartama

Népi hangszer, népi ének, kamarazene főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, szolfézs

A szóbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból minimum 10 perc

Népi hangszer, népi ének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

A szóbeli vizsga időtartama minimum 15 perc.

3. A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Népi hangszer, népi ének főtárgy „A” tagozat: főtárgy

Kamarazene főtárgy „A” tagozat: főtárgy

A gyakorlati vizsga időtartama minimum 10 perc

Népi hangszer, népi ének főtárgy „B” tagozat: főtárgy,

A gyakorlati vizsga időtartama minimum 10 perc

29.2.4 Záróvizsga tantárgyai

A záróvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, illetve szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező.

1. Az elméleti írásbeli vizsga tantárgya és időtartama

Népi hangszer, népi ének, kamrazene főtárgy „A” tagozat: szolfézs

Népi hangszer, népi ének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

Az írásbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból 45 perc.

2. Az elméleti szóbeli vizsga tantárgya és időtartama

Népi hangszer, népi ének, kamrazene főtárgy „A” tagozat: szolfézs

Népi hangszer, népi ének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

A szóbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból minimum 10 perc.

3. A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Népi hangszer, népi ének főtárgy „A” tagozat: főtárgy

Kamarazene főtárgy „A” tagozat: főtárgy

Népi hangszer, népi ének főtárgy „B” tagozat: főtárgy

A gyakorlati vizsga időtartama minimum 10 perc.

29.2.5 Előrehozott vizsga

Az alapfokú művészeti iskola tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető. Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi Követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt szervezhető.

29.2.6 A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen - egyéni versenyzőként - az adott tanévben döntőbe került.

Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett művészeti alapvizsgával vagy záróvizsgával, akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

29.2.7 A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

29.3 Jazz-zene

29.3.1 A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett,

29.3.2 A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait - valamennyi vizsga tantárgy tekintetében - az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével az iskola helyi tantervében kell meghatározni.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálnak legyen a tanuló felkészültsége és tudása. A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a vizsga szervezője bízza meg.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata.

Vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

29.3.3 A művészeti alapvizsga vizsga tantárgyak

Az alapvizsga írásbeli szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, illetve szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

1. Írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok főtárgy „A” és „B” tagozat: jazz-elmélet

2. Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok főtárgy „A” és „B” tagozat: jazz-elmélet

3. Gyakorlati vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok főtárgy „A” és „B” tagozat: főtárgy

A vizsgák ideje:

Hangszeres főtárgyak

Gyakorlati vizsga

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 10 perc

Elméleti tantárgyak

„A” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

„B” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

29.3.4 Előrehozott vizsga

Az alapfokú művészetoktatási intézmény tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető. Előrehozott művészeti alapvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt szervezhető.

29.3.5 A művészeti alapvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen - egyéni versenyzőként - az adott tanévben döntőbe került.

Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett művészeti alapvizsgával, akkor az adott tantárgykból a vizsga alól felmentés adható.

29.3.6 A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát szervez, úgy annak eredményét a művészeti alapvizsgán figyelembe kell venni.

A művészeti alapvizsga eredményét a vizsga tantárgykból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

29.4 Elektroakusztikus zene

29.4.1 A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

29.4.2 A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait - valamennyi vizsga tantárgy tekintetében - az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével az iskola helyi tantervében kell meghatározni.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírátható legyen a tanuló felkészültsége és tudása. A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a vizsga szervezője bízza meg.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata.

Vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

29.4.3 A művészeti alapvizsga vizsga tantárgyak

Az alapvizsga írásbeli szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, illetve szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

1. Írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok főtárgy „B” tagozat: szolfézs

2. Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs

3. Gyakorlati vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok főtárgy „A” és „B” tagozat: főtárgy

Záróvizsga tantárgyai

A záróvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. A záróvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos, valamint zeneelmélet főtanszakos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

1. Írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs

2. Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs

3. Gyakorlati vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok „A” és „B” tagozat: főtárgy

A vizsgák ideje:

Hangszeres főtárgyak

Gyakorlati vizsga

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 15 perc

Elméleti tantárgyak

„A” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

„B” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

29.4.4 Előrehozott vizsga

Az alapfokú művészetoktatási intézmény tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető.

Előrehozott művészeti alapvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt szervezhető.

29.4.5 A művészeti alapvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen - egyéni versenyzőként - az adott tanévben döntőbe került.

Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett művészeti alapvizsgával, akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

29.4.6 A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát szervez, úgy annak eredményét a művészeti alapvizsgán figyelembe kell venni.

A művészeti alapvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

29.5 Képző- és iparművészeti ág

29.5.1 A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

29.5.2 A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait - valamennyi vizsga tantárgy tekintetében - az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és gyakorlati tudása.

Az alapvizsga és záróvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá. Amennyiben az nem, felel meg a követelményeknek, átdolgoztathatja.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga vizsgatantárgyak

- Műhelygyakorlat
- Vizuális alkotó gyakorlat

A fentiekén felül szabadon választható vizsgatantárgy:

- Művészettörténet

A szabadon választható vizsgatantárgyak esetén a művészeti alapvizsga és záróvizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll. A szabadon választható tantárgyak közül vizsgatantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint amely esetében a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

29.5.3 A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet (részlegesen vagy teljes mértékben) az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen -

egyéni versenyzőként - helyezést ért el vagy a versenyfelhívásban meghatározott teljesítményi szintet teljesítette.

Ha a tanuló már rendelkezik a képző- és iparművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett alapvizsga- vagy záróvizsga-bizonyítvánnyal, akkor felmentés adható a vizuális alkotógyakorlat főtárgyból. A műhelygyakorlat vizsgarész alól felmentés nem adható.

29.5.4 A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és a záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a vizsga tantárgy végső eredményének a meghatározásában a műhelygyakorlat tantárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott. Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

30. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK VIZSGASZABÁLYZATA

A tanév során előforduló vizsgák követelményeit és szabályait, valamint az értékelés rendjét a III/2011. (I.26.) NEFMI rendelet mellékleteként megjelent mintatantervek és a helyi tanterv tanszakonkénti lebontásban tartalmazzák.

31. A HELYI TANTERV INTÉZMÉNYI KIEGÉSZÍTÉSEI

Az itt felsorolt tanszakokon – összhangban maradván a miniszteri rendelettel – a következő kiegészítésekkel együtt teljes az intézmény helyi tanterve.

31.1 Zeneművészeti ág

31.1.1 Klasszikus zene

31.1.1.1 Fafúvós tanszak

A fafúvós tanszak a törvényben foglaltak szerint a tantervi programot az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja.

A vizsgák (beszámolók) anyaga részletesebb kidolgozásra került, az alapfokú művészeti iskolák követelményeihez és tantervi programjához mennyiségileg igazodva, annak követelményeit teljes mértékben megtartva.

Furulya

Hangszeres előkészítő évfolyamok HEK1, HEK2, Alapfokú évfolyamok „A” tagozat 1. évfolyamtól 6. évfolyamig, Alapfokú évfolyamok „B” tagozat 3. évfolyamtól 6. évfolyamig, valamint a Továbbképző évfolyamok „A” tagozat 7. évfolyamtól 10. évfolyamig

Amennyiben a tanuló 1. vagy 2. általános iskolai osztályban kezdi meg furulya tanulmányait, 1 vagy 2 év előkészítő osztály előzheti meg a furulya első osztályát. Amennyiben 3. általános iskolai osztályban kezdi meg furulya tanulmányait, akkor az első évfolyamba kell felvenni.

Vizsgakövetelmények:

„A” tagozat

HEK1, HEK2 évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: 4 darab egyszerű gyermekdal, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

1-2. évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: 4 darab gyermekdal, vagy etüd, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

3-4. évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: 4 darab etüd szoprán vagy altfurulyán melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

5-6. évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: 2 etüd szoprán vagy altfurulyán, és egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt, vagy vizsgakoncerten eljátszva.

Alapvizsga: 1 etüd és 1 előadási vagy kamarazenei darab

Továbbképző évfolyamok:

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: 2 etüd, és egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt, vagy vizsgakoncerten eljátszva.

Zárvizsga: Vizsgakoncert keretében 2 előadási darab eljátszása, melyből az egyik lehet kamarazenei darab.

B tagozatos növendékek estén minden évfolyamban kötelező plusz 1 etüdot eljátszani.

Zenei pályára készülő növendékek esetében 2 zongorakíséretes darabot kötelező játszani, lehetőleg kotta nélkül.

Fuvola

Hangszeres előkészítő évfolyamok HEK1, HEK2, Alapfokú évfolyamok „A” tagozat 1. évfolyamtól 6. évfolyamig, Alapfokú évfolyamok „B” tagozat 3. évfolyamtól 6. évfolyamig, valamint a Továbbképző évfolyamok „A” tagozat 7. évfolyamtól 10. évfolyamig

Amennyiben a tanuló 1. vagy 2. általános iskolai osztályban kezdi meg fuvola tanulmányait, 1 vagy 2 év előkészítő osztály előzheti meg a fuvola első osztályát. Amennyiben 3. általános iskolai osztályban kezdi meg fuvola tanulmányait, akkor az első évfolyamba kell felvenni.

Vizsgakövetelmények:

„A” tagozat

HEK1, HEK2 évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: 4 darab egyszerű gyermekdal, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

1-2. évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: 4 darab gyermekdal, vagy 2 különböző karakterű etüd és egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

3-4. évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: 2 különböző karakterű etüd, és egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab előtt, vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

5-6. évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: 2 különböző karakterű etüd, és egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab vizsgabizottság előtt, vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

Alapvizsga: 2 etüd és 2 előadási darab, melyből az egyik lehet kamarazenei darab.

Továbbképző évfolyamok:

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: 1 szabadon választott etüd, és két zongorakíséretes darab, melyből az egyik lehet kamarazenei darab.

Zárvizsga: Vizsgakoncert keretében 2 előadási darab eljátszása, melyből az egyik lehet kamarazenei darab.

B tagozatos növendékek esetén minden évfolyamban kötelező plusz egy zongorakíséretes darab eljátszása.

Zenei pályára készülő növendékek esetében 2 zongorakíséretes darabot kötelező játszani, lehetőleg kotta nélkül.

Oboa

Hangszeres előkészítő évfolyamok HEK1, HEK2, Alapfokú évfolyamok „A” tagozat 1. évfolyamtól 6. évfolyamig, Alapfokú évfolyamok „B” tagozat 3. évfolyamtól 6. évfolyamig, valamint a Továbbképző évfolyamok „A” tagozat 7. évfolyamtól 10. évfolyamig

Amennyiben a tanuló 4. vagy 5. általános iskolai osztályban kezdi meg oboa tanulmányait, 1 vagy 2 év előkészítő osztály előzheti meg a furulya első osztályát. Amennyiben 6. általános iskolai osztályban kezdi meg oboa tanulmányait, akkor az első évfolyamba kell felvenni.

Vizsgakövetelmények:

„A” tagozat

HEK1, HEK2 évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: 4 darab egyszerű gyermekdal, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

1-2. évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: Skála: 2#-2b-ig, 3 etüd, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

3-4. évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: Skála 4#-4b-ig, 3 darab etüd, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

5-6. évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: Skála 4#-4b-ig, 3 etüd, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

Alapvizsga: 2 etüd és 2 előadási darab, melyből az egyik lehet kamarazenei darab

Továbbképző évfolyamok:

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: 1 szabadon választott skála, 1 etüd és egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt, vagy vizsgakoncerten eljátszva.

Zárvizsga: Vizsgakoncert keretében 2 előadási darab eljátszása, melyből az egyik lehet kamarazenei darab.

B tagozatos növendékek estén kötelező plusz egy etüdot eljátszani.

Zenei pályára készülő növendékek esetében 2 zongorakíséretes darabot kötelező játszani, lehetőleg kotta nélkül.

Klarinét

Hangszeres előkészítő évfolyamok HEK1, HEK2, Alapfokú évfolyamok „A” tagozat 1. évfolyamtól 6. évfolyamig, Alapfokú évfolyamok „B” tagozat 3. évfolyamtól 6. évfolyamig, valamint a Továbbképző évfolyamok „A” tagozat 7. évfolyamtól 10. évfolyamig

Amennyiben a tanuló 2. vagy 3. általános iskolai osztályban kezdi meg klarinét tanulmányait, 1 vagy 2 év előképző osztály előzheti meg a furulya első osztályát. Amennyiben 4. általános iskolai osztályban kezdi meg klarinét tanulmányait, akkor az első évfolyamba kell felvenni.

Vizsgakövetelmények:

„A” tagozat

HEK1, HEK2 évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: 4 darab egyszerű gyermekdal, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

1-2. évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: Skála 2#-2b-ig, 3 darab egyszerű gyermekdal, vagy etüd, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

3-4. évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: Skála 3#-3b-ig, 3 darab egyszerű gyermekdal, vagy etüd, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

5-6. évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: Skála 4#-4b-ig, 3 etüd, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

Alapvizsga: Skála 4#-4b-ig, 2 etüd és 2 előadási darab, melyből az egyik lehet kamarazenei darab

Továbbképző évfolyamok:

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: 1 szabadon választott skála 2 etüd, és egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

Záróvizsga: Vizsgakoncert keretében 2 előadási darab eljátszása, melyből az egyik lehet kamarazenei darab.

B tagozatos növendékek estén minden évfolyamban kötelező plusz egy etüdot kell játszani. Zenei pályára készülő növendékek esetében 2 zongorakíséretes darabot kötelező játszani, lehetőleg kotta nélkül.

Szaxofon

Hangszeres előkészítő évfolyamok HEK1, HEK2, Alapfokú évfolyamok „A” tagozat 1. évfolyamtól 6. évfolyamig, Alapfokú évfolyamok „B” tagozat 3. évfolyamtól 6. évfolyamig, valamint a Továbbképző évfolyamok „A” tagozat 7. évfolyamtól 10. évfolyamig

Amennyiben a tanuló 3. vagy 4. általános iskolai osztályban kezdi meg szaxofon tanulmányait, 1 vagy 2 év előképző osztály előzheti meg a szaxofon első osztályát. Amennyiben 5. általános iskolai osztályban kezdi meg szaxofon tanulmányait, akkor az első évfolyamba kell felvenni.

Vizsgakövetelmények:

„A” tagozat

HEK1, HEK2 évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: 4 darab egyszerű gyermekdal, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

1-2. évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: Skála: 1#-1b-ig, 4 darab gyermekdal, vagy etüd, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

3-4. évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: Skála 2#-2b-ig, 3 darab egyszerű gyermekdal, vagy etüd, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

5-6. évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: Skála 4#-4b-ig, 3 etüd, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

Alapvizsga: Skála 4#-4b-ig, 2 etüd és 2 előadási darab, melyből az egyik lehet kamarazenei darab

Továbbképző évfolyamok:

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: 1 szabadon választott skála, 2 etüd, és egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt, vagy vizsgakoncerten eljátszva.

Zárvizsga: Vizsgakoncert keretében 2 előadási darab eljátszása, melyből az egyik lehet kamarazenei darab.

B tagozatos növendékek estén minden évfolyamban kötelező plusz egy etüdot játszani.

Zenei pályára készülő növendékek esetében 2 zongorakíséretes darabot kötelező játszani, lehetőleg kotta nélkül.

31.1.1.2 Rézfúvós tanszak

A rézfúvós tanszak a törvényben foglaltak szerint a tantervi programot az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja.

A vizsgák (beszámolók) anyaga részletesebb kidolgozásra került, az alapfokú művészeti iskolák követelményeihez és tantervi programjához mennyiségileg igazodva, annak követelményeit teljes mértékben megtartva.

Trombita

Hangszeres előkészítő évfolyamok HEK1, HEK2, Alapfokú évfolyamok „A” tagozat 1. évfolyamtól 6. évfolyamig, Alapfokú évfolyamok „B” tagozat 3. évfolyamtól 6. évfolyamig, valamint a Továbbképző évfolyamok „A” tagozat 7. évfolyamtól 10. évfolyamig

Amennyiben a tanuló 2. vagy 3. általános iskolai osztályban kezdi meg trombita tanulmányait, 1 vagy 2 év előkészítő osztály előzheti meg a furulya első osztályát. Amennyiben 4. általános iskolai osztályban kezdi meg trombita tanulmányait, akkor az első évfolyamba kell felvenni.

Vizsgakövetelmények:

„A” tagozat

HEK1, HEK2 évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: 4 darab egyszerű gyermekdal, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

1-2. évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: Skála: 1#-2b-ig, 3 darab egyszerű gyermekdal, vagy etüd, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

3-4. évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: Skála 2#-2b-ig, 3 darab egyszerű gyermekdal, vagy etüd, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

5-6. évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: Skála 4#-4b-ig, 3 etüd, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

Alapvizsga: Skála 4#-4b-ig, 2 etüd és 2 előadási darab, melyből az egyik lehet kamarazenei darab

Továbbképző évfolyamok:

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: 1 szabadon választott skála, maximum 2 etüd, melyből az egyik zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt, vagy vizsgakoncerten eljátszva.

Zárvizsga: Vizsgakoncert keretében 2 előadási darab eljátszása, melyből az egyik lehet kamarazenei darab.

B tagozatos növendékek estén minden évfolyamban kötelező plusz egy etüdot játszani.

Zenei pályára készülő növendékek esetében 2 zongorakíséretes darabot kötelező játszani, lehetőleg kotta nélkül.

Kürt

Hangszeres előkészítő évfolyamok HEK1, HEK2, Alapfokú évfolyamok „A” tagozat 1. évfolyamtól 6. évfolyamig, Alapfokú évfolyamok „B” tagozat 3. évfolyamtól 6. évfolyamig, valamint a Továbbképző évfolyamok „A” tagozat 7. évfolyamtól 10. évfolyamig

Amennyiben a tanuló 2. 3. vagy 4. általános iskolai osztályban kezdi meg kürt tanulmányait, 1 vagy 2 év előkészítő osztály előzheti meg a kürt első osztályát. Amennyiben 5. általános iskolai osztályban kezdi meg kürt tanulmányait, akkor az első évfolyamba kell felvenni.

Vizsgakövetelmények:

„A” tagozat

HEK1, HEK2 évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: 4 darab egyszerű gyermekdal, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

1-2. évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: Skála: 2#-2b-ig, 3 darab egyszerű gyermekdal vagy etüd, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

3-4. évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: Skála 3#-3b-ig, 3 darab egyszerű gyermekdal, vagy etüd, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

5-6. évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: Skála 4#-4b-ig, 3 etüd, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

Alapvizsga: Skála 4#-4b-ig, 2 etüd és 2 előadási darab, melyből az egyik lehet kamarazenei darab

Továbbképző évfolyamok:

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: 1 szabadon választott skála, maximum 2 etüd, melyből az egyik zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt, vagy vizsgakoncerten eljátszva.

Zárávizsga: Vizsgakoncert keretében 2 előadási darab eljátszása, melyből az egyik lehet kamarazenei darab.

B tagozatos növendékek estén minden évfolyamban kötelező plusz egy etüdot játszani.

Zenei pályára készülő növendékek esetében 2 zongorakíséretes darabot kötelező játszani, lehetőleg kotta nélkül.

Harsona- Tenorkürt- Baritonkürt

Hangszeres előkészítő évfolyamok HEK1, HEK2, Alapfokú évfolyamok „A” tagozat 1. évfolyamtól 6. évfolyamig, Alapfokú évfolyamok „B” tagozat 3. évfolyamtól 6. évfolyamig, valamint a Továbbképző évfolyamok „A” tagozat 7. évfolyamtól 10. évfolyamig

Amennyiben a tanuló 2. vagy 3. általános iskolai osztályban kezdi meg mélyrezes tanulmányait, 1 vagy 2 év előkészítő osztály előzheti meg a mélyrezes hangszerek első osztályát. Amennyiben 4. általános iskolai osztályban kezdi meg mélyrezes tanulmányait, akkor az első évfolyamba kell felvenni.

Vizsgakövetelmények:

„A” tagozat

HEK1, HEK2 évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: 4 darab egyszerű gyermekdal, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

1-2. évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: 4 darab gyermekdal, vagy etüd, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

3-4. évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: Skála 2#-2b-ig, 3 darab egyszerű gyermekdal, vagy etüd, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

5-6. évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: Skála 4#-4b-ig, 3 etüd, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

Alapvizsga: Skála 4#-4b-ig, 2 etüd és 2 előadási darab, melyből az egyik lehet kamarazenei darab

Továbbképző évfolyamok:

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: 1 szabadon választott skála, maximum 2 etüd, melyből az egyik zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt, vagy vizsgakoncerten eljátszva.

Zárvizsga: Vizsgakoncert keretében 2 előadási darab eljátszása, melyből az egyik lehet kamarazenei darab.

B tagozatos növendékek estén minden évfolyamban kötelező plusz egy etüdot játszani.

Zenei pályára készülő növendékek esetében 2 zongorakíséretes darabot kötelező játszani, lehetőleg kotta nélkül.

Tuba

Hangszeres előkészítő évfolyamok HEK1, HEK2, Alapfokú évfolyamok „A” tagozat 1. évfolyamtól 6. évfolyamig, Alapfokú évfolyamok „B” tagozat 3. évfolyamtól 6. évfolyamig, valamint a Továbbképző évfolyamok „A” tagozat 7. évfolyamtól 10. évfolyamig

Amennyiben a tanuló 4. vagy 5. általános iskolai osztályban kezdi meg tuba tanulmányait, 1 vagy 2 év előkészítő osztály előzheti meg a furulya első osztályát. Amennyiben 6. általános iskolai osztályban kezdi meg tuba tanulmányait, akkor az első évfolyamba kell felvenni.

Vizsgakövetelmények:

„A” tagozat

HEK1, HEK2 évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: 4 darab egyszerű gyermekdal, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

1-2. évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: 4 darab egyszerű gyermekdal, vagy etüd, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

3-4. évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: Skála 2#-2b-ig, 3 darab gyermekdal, vagy etüd, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

5-6. évfolyam

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: Skála 4#-4b-ig, 3 etüd, melyből egy-egy zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt vagy maximum 2 dalt kiválasztva vizsgakoncerten eljátszva.

Alapvizsga: Skála 4#-4b-ig, 2 etüd és 2 előadási darab, melyből az egyik lehet kamarazenei darab

Továbbképző évfolyamok:

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: 1 szabadon választott skála, maximum 2 etüd, melyből az egyik zongorakíséretes vagy kamarazenei darab is lehet vizsgabizottság előtt, vagy vizsgakoncerten eljátszva.

Zárvizsga: Vizsgakoncert keretében 2 előadási darab eljátszása, melyből az egyik lehet kamarazenei darab. B tagozatos növendékek estén minden évfolyamban kötelező plusz egy etüdot játszani. Zenei pályára készülő növendékek esetében 2 zongorakíséretes darabot kötelező játszani, lehetőleg kotta nélkül.

31.1.1.3 Akkordikus Tanszak

Az intézmény akkordikus tanszaka az idevonatkozó törvényben foglaltak szerint az iskolában tanított akkordikus hangszerek tantervi programjait az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja.

Cimbalom

A cimbalom tantervi programot az akkordikus tanszak az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni. A szaktanár részt vett a központi tanterv kidolgozásában.

Harmonika

A harmonika tantervi programot az akkordikus tanszak az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

Gitár

A gitár tantervi programot az akkordikus tanszak az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

Ütő

Az ütő tantervi programot az akkordikus tanszak az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni. A szaktanár részt vett a központi tanterv kidolgozásában.

31.1.1.4 Billentyűs Tanszak

Az intézmény billentyűs tanszaka az idevonatkozó törvényben foglaltak szerint az iskolában tanított billentyűs hangszer tantervi programját az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja.

Az alábbiakkal kívánjuk kiegészíteni:

Zongora

A törvényben foglaltak szerint a tantervi programot az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja.

A vizsgák (beszámolók) anyaga részletesebb kidolgozásra került, az alapfokú művészeti iskolák követelményeihez és tantervi programjához mennyiségileg igazodva, annak követelményeit teljes mértékben megtartva.

Új vizsgarend

„A” tagozat**Előképző (1. 2.) évfolyamok:**

Félévkor: Hangverseny formájában történik a beszámoló, tanárának tanszakán belül, ahol éppen tart a növendék az anyagban.

Év végén: Egyszerű kétkezes játék 2 kis darabon bemutatva a tanszak tanárai előtt hangverseny formájában.

1. évfolyam:

Félévkor: 2 mű előadása tanárának tanszakán belül, koncert formájában.

Év végén: 3 különböző karakterű (hangulatú) mű: 1 népdalfeldolgozás, 1 tánc, 1 szabadon választott. (ajánlott: Bartók: Mikrokozmosz)

2. évfolyam:

Félévkor: Meghallgatás a tanszak tanárai előtt 2 mű előadásával. Anyaga: 1 etüd, 1 barokk vagy klasszikus tánc.

Év végén: 3 mű: 1 népdalfeldolgozás vagy magyar szerző darabja, 1 barokk vagy klasszikus tánc, 1 karakterdarab.

3. évfolyam:

Félévkor: Szereplés tanszaki koncerten.

Év végén: 3 darab: 1 barokk, 1 karakterdarab vagy kis romantikus, 1 klasszikus vagy XX. századi.

4. évfolyam:

Félévkor: 2 darab előadása a tanszak tanárai előtt meghallgatás formájában. Anyaga: 1 etüd, 1 szonáta formájú szonatina tétel.

Év végén: 3 mű: 1 barokk, 1 romantikus vagy karakterdarab, 1 szabadon választott mű (XX. századi ajánlott)

5. évfolyam:

Félévkor: Szereplés tanszaki koncerten.

Év végén: 1 barokk vagy klasszikus mű, 1 romantikus vagy karakterdarab, 1 szabadon választott mű. (ajánlott: Bartók vagy XX. századi illetve kortárs)

6. évfolyam:

Félévkor: Szereplés tanszaki koncerten.

Év végén: 3 különböző stílusú és karakterű (hangulatú) darab előadása, ebben kamara mű is szerepelhet. Alapvizsga: 3 mű.

Továbbképző (7. 8. 9. 10.) évfolyamok:

Beszámoló évente egy alkalommal hangverseny formájában.

Anyaga: 2 különböző stílusú és karakterű darab, melyeket nem kötelező kotta nélkül játszani.

Egyik lehet kamara mű is.

Záróvizsga: 3 mű

„B” tagozat

2. évfolyam:

Félévkor: Skála, 1 barokk mű, 1 karakterdarab, 1 népdalfeldolgozás vagy Bartók mű.

Év végén: 1 barokk, 1 klasszikus, 1 karakterdarab, 1 XX. századi mű. (ajánlott: Bartók)

3. évfolyam:

Félévkor: Skála, 1 etűd, 1 barokk (ajánlott: Bach), 1 szonatina tétel vagy egyéb bécsi klasszikus mű, 1 karakter darab.

Év végén: 1 Bach, 1 szonátaformájú szonatinatétel, 1 karakterdarab vagy kis romantikus, 1 szabadon választott (ajánlott: Bartók vagy XX. századi). A darabok közül az egyik virtuóz jellegű legyen.

4. évfolyam:

Félévkor: 1 etűd, 1 Bach, 1 szabadon választott, 1 Bartók vagy XX. századi mű.

Év végén: 1 Bach, 1 szonáta tétel (ajánlott: 1 teljes szonatina), 1 romantikus vagy karakterdarab, 1 Bartók vagy XX. századi mű.

5. évfolyam:

Zenei pályára nem készülő növendékek beszámolóit a 4. évfolyammal megegyező módon történnek.

Zenei pályára készülő növendék:

Félévkor: 1 etűd, 1 Bach, 1 szonátatétel vagy variáció, vagy rondó, 1 XX. századi mű.

Év végén : 1 Bach, 1 szonáta tétel (ajánlott: 1 teljes szonáta), 1 romantikus, 1 XX. századi mű.

6. évfolyam:

Zenei pályára nem készülő növendék:

Félévkor: 1 Bach, 1 szabadon választott, 1 XX. századi mű.

Év végén: 3 különböző stílusú és karakterű darab koncertszerű előadása

Alapvizsga: 4 mű

Zenei pályára készülő növendék:

Félévkor: A felvételi anyag bemutatása. (etűd, Bach, szonáta, romantikus, XX. századi)

Év végén: 3 különböző stílusú és hangulatú darab koncertszerű előadása.

Alapvizsga: 4 mű.

Továbbképző (7. 8. 9. 10.) évfolyamok:

Félévkor: 1 etűd, 2 különböző stílusú mű.

Év végén: 1 Bach, 2 szabadon választott mű

Záróvizsga: 4 mű.

Azoknak a növendékeknek, akik felsőfokú zenei intézményben kívánnak továbbtanulni, a szakközépiskola tanterve az irányadó.

Kivételes esetekben (súlyos családi ok, betegség, tanulási nehezítettség SNI) a növendék vizsgaanyaga a szaktanár és a tanszakvezető megbeszélése alapján változhat (természetesen az évfolyam zenei és technikai követelményeinek megtartásával).

Amennyiben a növendék az év végi vizsgán indokoltan nem tud részt venni, osztályzatát az éves munka alapján kapja.

Osztályfolytatás esetén „A” tagozatban a növendék 2 darabot játszik az év végén.

Két évfolyam összevont vizsgája esetén 1 darab játszható az alacsonyabb osztály szintjén, 2 darab pedig a magasabb osztály követelményeinek megfelelően.

31.1.1.5 Vonós Tanszak

Az intézmény vonós tanszaka az idevonatkozó törvényben foglaltak szerint az iskolában tanított vonós hangszerek tantervi programjait az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja.

Hegedű

A hegedű tantervi programot a vonós tanszak az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, és kiegészíteni kívánja az alábbiakkal:

Az eltérő képességű diák esetében: A hátránnyal küzdő gyermek egyéni fejlesztési terv alapján történő felzárkóztatása javasolt. Az ajánlott tananyag tekintetében az évfolyamok között átfedések lehetnek. A kivételes képességű növendék esetén egyénre szabott, emelt szintű feladatokat javasoltak.

Amennyiben a növendékek készségei és képességei indokoltá teszik, vagy egyéb kivételes esetekben (súlyos családi ok, betegség) a vizsgakövetelménytől el lehet térni.

Brácsa

Amennyiben a brácsa előképzőt olyan tanuló kezdi meg, aki addig nem tanult hegedülni, javasoljuk a brácsa előképző automatikus folytatását, hogy a viszonylag nehezebb technikai feladatokat igénylő első évfolyamot sikeresen tudja megkezdni.

A brácsa tantervi programot a vonós tanszak az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, és kiegészíteni kívánja az alábbiakkal:

Az eltérő képességű diák esetében: A hátránnyal küzdő gyermek egyéni fejlesztési terv alapján történő felzárkóztatása javasolt. Az ajánlott tananyag tekintetében az évfolyamok között átfedések lehetnek. A kivételes képességű növendék esetén egyénre szabott, emelt szintű feladatokat javasoltak.

Amennyiben a növendékek készségei és képességei indokoltá teszik, vagy egyéb kivételes esetekben (súlyos családi ok, betegség) a vizsgakövetelménytől el lehet térni.

Gordonka

A gordonka tantervi programot a vonós tanszak az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

A gordonka tantervi programot a vonós tanszak az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, és kiegészíteni kívánja az alábbiakkal:

Az eltérő képességű diák esetében: A hátránnyal küzdő gyermek egyéni fejlesztési terv alapján történő felzárkóztatása javasolt. Az ajánlott tananyag tekintetében az évfolyamok között átfedések lehetnek. A kivételes képességű növendék esetén egyénre szabott, emelt szintű feladatokat javasoltak.

Amennyiben a növendékek készségei és képességei indokoltá teszik, vagy egyéb kivételes esetekben (súlyos családi ok, betegség) a vizsgakövetelménytől el lehet térni.

31.1.1.6 Vokális Tanszak

Az intézmény vokális tanszaka az idevonatkozó törvényben foglaltak szerint az iskolában tanított vokális tantárgy tantervi programját az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja.

Az alábbiakkal kívánjuk kiegészíteni:

Magánének

A felmenő /közép-, felsőfok/ rendszerhez igazodva a tanévben megtartandó ajánlottan 1-2 tanszaki hangverseny, valamint a vizsga a teljes nyilvánosság előtt történik. A magánének tanszacos növendékek igen fontos kritériuma a nyilvánosság előtt való megfelelés, mely a versenyek, szakmai fórumok értékelési szempontjai között jelentős helyet foglalnak el.

31.1.1.7 Zeneismeret Tanszak

Az intézmény zeneismeret tanszaka az idevonatkozó törvényben foglaltak szerint az iskolában tanított zeneismeret tantárgyak tantervi programjait az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja.

Az alábbiakkal kívánjuk kiegészíteni:

Szolfézs kötelező

1. évfolyam, Ajánlott tananyaghoz:

Horváth István: A muzsika műhelye – szolfézs-könyv és példatár 1. évfolyam

2. évfolyam, Ajánlott tananyaghoz:

Cselőteiné Z. Katalin – Kis Veronika – Horváth István: Cinegemuzsika 2.

31.1.1.7.1 Szolfézs

Zeneiskolai előkészítő foglalkozás óvodások számára

”A zene nagyon jó arra, hogy a gyermekek kifejezzék és feldolgozzák érzelmeiket. A tapsolás, dobolás, éneklés és ugrálás nagyszerű módot ad a kisgyermek számára, hogy levezessék haragjukat, vad és boldog érzéseiket.” Sally Moomaw

A zeneiskolai előkészítő meghatározása, célja:

Számos tanulmány bizonyítja, hogy a zenei nevelés pozitívan befolyásolja a személyiségfejlődést, s ez fokozottan igaz a korai időszakokra. A kilencvenes években a kutatók egy érdekes dologra lettek figyelmesek. A korai zenei oktatásban részesülő gyermekek a későbbiekben sokkal jobb teljesítményt mutattak matematikában, logikai gondolkodásban, olvasási képességben. Erre nagyon egyszerű magyarázatot találtak, a korai életszakaszban a zene a jobb agyféltekét ingerli, s ez magyarázza a későbbi fejlettebb működést. A kognitív hatásokon túl pedig az érzelmi intelligenciát is fejleszti, ami a legújabb kutatások szerint elengedhetetlen ahhoz, hogy kiegyensúlyozott személyiségek fejlődhessenek, s mint ahogy az értelmi intelligencia, úgy az érzelmi intelligencia is fejleszthető. Ezt felismerve valljuk, hogy az óvodai időszakban elkezdett zenei nevelés jótékony hatással lesz a gyermekek iskolai megmérettetéseire, a kezdeti nehézségek leküzdésére, segíti az új társas kapcsolatok kialakulását. Terveink szerint ezek a gyerekek könnyebben felvételt nyerhetnek a kerületben lévő ének-zene tagozatos iskolákba, illetve a zeneiskola szolfézs előképző tagozataiba mindamelllett, hogy korábban megkezdhetik hangszeres tanulmányaikat.

A zeneiskolai előkészítőt azoknak a nagycsoportos óvodásoknak ajánljuk, akik utolsó évüket töltik az óvodában, mivel a különböző zenei játékokon túl a kottaolvasást és kottairást is elsajátítják.

A zenei iskola előkészítő feladata:

A tanulók zenei készségeinek fejlesztése az alábbi területeken:

- tájékozódás a magassági viszonyokban
- formai ismeretek (azonosság-hasonlóság)
- zenei memória
- kreativitás
- testtudat
- ritmus
- tiszta intonáció felé törekvés
- zenei olvasás, írás - az íráskészség kialakítása
- éneklési készség

A zenei iskola előkészítő egy speciális szegmense a zeneiskolának, éppen ezért fokozottan érvényesek rá a megfelelő tanári attitűdök, képességek, melyekkel a pedagógusnak rendelkeznie kell:

- kommunikációs képesség
- szervező képesség
- helyzet-felismerési képesség
- döntési képesség
- alkalmazkodási képesség
- tolerancia

- flexibilitás
- hitelesség
- kreativitás
- empátia
- figyelemmegosztás
- játszani tudás

Az előkészítő foglalkozást zeneiskolai hangszeres vagy szolfézstanári végzettséggel rendelkező, képzett pedagógus tarthatja.

A növendékek munkájának értékelési módja:

Az értékelés a tanulók éves munkáján alapszik. A tanulók munkájukra és szorgalmukra érdemjegyet kapnak. A tanár készíthet szöveges értékelést is.

A taneszközök kiválasztásának elvei:

A zenei iskola előkészítő foglalkozásokon zeneterápiát, Orff módszert, Kovács módszert és Kodály módszert alkalmazunk. A foglalkozások gerincét a saját szerkesztésű munkafüzet adja, amiben az óvodás korú gyermekek játékosan megismerkedhetnek a hangok és ritmusok világával, illetve ebből a füzetből kezdenek el furulyázni. Ezen kívül számos játékos zenei eszköz áll rendelkezésünkre: ütő hangszerek, ritmusépítők, kottakirakó, betűkirakó, ritmus és hangkártyák. Ezek kreatív felhasználásával számos zenei játékot lehet játszani a gyerekekkel, illetve a gyerekdalok, mondókák megtanulásában is segítségünkre lehetnek.

A foglalkozás menete:

A foglalkozások ideje heti 1x45 perc. A foglalkozások alapja a játék.

Az óra első felében mozgásos zenei játékok révén ismerkedünk a ritmusokkal, hangokkal, hangmagasságokkal. Ezek a játékok gyors egymás után következnek, minden játék körülbelül 3-4 perces, így tartva fent a folytonos figyelmet.

Az óra második felében a kottaolvasásé és a kottairásé a főszerep, amit szintén játékos formában tanulnak meg a növendékek a foglalkoztató füzet segítségével.

Az óra harmadik részében pedig a furulya kerül előtérbe, hiszen fontos a gyerekeknek a sikerélmény, hogy amit leírtak, azt el is tudják játszani egy hangszeren.

Az év folyamán az órák részei időben eltolódhatnak a csoport adott hangulatát figyelembe véve, de a cél az, hogy amíg az első fél évben az első részre tevődik a hangsúly, a második félévben egyre inkább áttolódik a második és harmadik részre.

Előkészítő évfolyamok

Az előkészítő helyi tanterv és követelményrendszer a NEFMI által kiadott program szinte teljes adaptációja. A tanterv vázaként megtartottuk a központi tanmenet logikai menetét.

A tantervi program az általános zenei képességek fejlesztését és a zenei alapismeretek elsajátítását pedagógiai folyamattá szervezi. Külön figyelmet fordít arra, hogy e tevékenység gazdagítsa a tanulót a zene megszólaltatásának és befogadásának örömeivel.

Az órák nem vonhatók össze. Speciális esetben heti 1 órában is tanítható (kisebb csoportlétszám, teremhiány esetén) A hangszeres előképzősök a kötelező szolfézs órájukat az előképző 2. évfolyamának csoportjában is megkaphatják. Az előképzős órák – a többi elméleti tárgyakhoz hasonlóan – csoportos foglalkozások. A csoport létszáma a törvényben meghatározott keretekben mozoghat: 8-16 fő

Az előképző első évfolyamára a még írni, olvasni nem tudó gyermekeket iskolázzuk be (általános iskola első osztály). Az előképző második évfolyamára – lehetőség szerint – az általános iskola másodikos tanulói iratkozhatnak be. A hangszeres előképzős növendékek a kötelező szolfézs órájukat az előképző megfelelő évfolyamán kapják meg.

Az előképzős oktatás célja, feladata

A tanulók zenei készségeinek kiművelése, képességeik fejlesztése az alábbi területeken:

- belső hallás fejlesztése
- ritmus - metrum
- tiszta intonáció
- tájékozódás a magassági viszonyokban
- zenei olvasás, írás – az íráskészség kialakítása
- formai ismeretek (azonosság, hasonlóság, különbözőség, motívum)
- zenei memória
- a kreativitás fejlesztése
- a hangszer tanulás segítése
- A zene megszerettetése, örömteli művelése
- A figyelmes zenehallgatás kezdeti lépéseinek kimunkálása
- Zenei élményanyag gyűjtése énekléssel, játékkal
- A magyar gyermekjátékok, dalok és népdalok – mint zenei anyanyelvünk és néphagyományunk – megismerése
- A zenei készségek megalapozása a 7–9 éves korú gyermekek hangszer tanulásához
- Felkészítés a hangszerválasztásra, a zenére figyelés, a zenehallgatási élmény megteremtése
- Az éneklési készség fejlesztése
- Ritmikai ismeretek, készségfejlesztés
- Dallami ismeretek, készségfejlesztés
- A kétszólamúság előkészítése

Az elmélet tanítása kevésbé látványos feladat, ezért a tanár egyénisége nagyon meghatározó a növendék számára.

A tanszak működési elvei a következőkben foglalhatók össze:

- Tanári hivatásszeretet és felelősség
- Tervezett, rendszeres munka
- Önképzés, továbbképzés

- Részvétel az iskola és a tanszak életében
- Etikus tanári magatartás
- Kapcsolattartás a szülőkkel és hangszeres kollégákkal

Az önképzés a tanári munkában alapvető követelmény. Az iskola könyvvásárlással és a könyvtár jó felszereltségével ezt részben biztosítja számunkra.

Személyi és tárgyi feltételek:

A tanszakon a törvénynek megfelelően - csak felsőfokú végzettséggel lehet tanítani. Az oktatáshoz szükséges tárgyi feltételeket - a tanszakszabályzatban foglaltak szerint - szeretnénk biztosítani. Az alapfeltételek a tanításhoz biztosítottak.

A növendékek munkájának értékelési módja, időszakai, módszerei:

A tantervi programban leírtakat a tanszak tanárai elfogadták, és a következőkkel egészítették ki: Az értékelés a tanuló tanórai munkáján alapszik. A tanítási órákon a tanár szóban és írásban egyaránt értékelheti a tanulók teljesítményét. A tájékoztató füzetben és a naplóban havonta érdemjeggyel kell minősíteni a növendék tudását és szorgalmát. Ettől a tanár csak rendkívüli esetben térhet el. Fontos, hogy az értékelés szóban is megtörténjék: tudja a növendék, hogy képességeihez mérten hogyan dolgozik.

Az előképzős tanszak tanulói munkájukra és szorgalmukra érdemjegyet kapnak. A tanár készíthet szöveges értékelést is.

A hangszeres előképzős növendékek szolfézs kötelező tárgyának értékelése:

Munkájukra és szorgalmukra érdemjegyet kapnak.

Az év végi beszámolók formája:

Az előképzős tanszakon összefoglaló óra zárja a tanévet. Az összefoglaló órák nyilvánosak. A beszámolókon (összefoglaló óra) az iskola vezetéséből és a tanszak tanáraiból alakult bizottság van jelen. Az érdemjegy meghatározását alapvetően a tanárra bízuk, ettől csak rendkívüli esetben térünk el.

A magasabb évfolyamba lépés feltétele a minimális követelmények elvégzése.

A tanszakszabályzat kiválasztásának elvei:

A tantervi programban javasolt tankönyvek használatával - kiegészítő anyagként is – egyetértünk. A tanári szabadságot figyelembe véve nem határozzuk meg a használatos tankönyveket. Az iskolavezetéssel törekszünk arra, hogy az iskolai könyvtár a megfelelő választékkal rendelkezzen.

Ajánlott tananyag:

Horváth Istvánné – Smid Anna: Csicsergő 1. (tankönyv, munkafüzet és útmutató)

Horváth Guidóné: Utazás a zene birodalmába (könyv és munkafüzet, tanmenet)

József Andrásné – Szmrecsányi Magda: Zenei előképző (tankönyv és munkafüzet, Útmutató)

Magyar népi mondókák, gyermekversek, gyermekjátékok, gyermekdalok

Zeneszerzők kicsinyeknek írt dalai

Rokon népek dalai

A játékos foglalkozásokhoz különböző eszközöket biztosítunk. (labda, báb, kis hangszerek, stb.)

Előképző 2. évfolyam Ajánlott tananyaga

- Magyar népi mondókák, gyermekjátékok, népszokások
- Magyar gyermekdalok, népdalok
- Gyermekversek.
- Rokon népek dalai
- Magyar zeneszerzők gyermekeknek komponált dalai
- Más népek dallamai
- Horváth Istvánné Smid Anna: Csicsergő 2.(tankönyv és munkafüzet, Útmutató)
- Horváth Guidóné: Utazás a zene birodalmába (könyv és munkafüzet, Útmutató)
- József Andrásné – Szmeccsányi Magda: Zenei előképző (tankönyv és munkafüzet, Útmutató)
- P. Vesztróczy Judit: Zenei előképző (Ifjúsági Lapkiadó: Muzsikáljunk együtt I.)
- P. Vesztróczy Judit: Zenei ABC kicsinyeknek
- Kodály Zoltán: Kis emberek dalai
- Kodály Zoltán: 333 olvasógyakorlat
- Forrai Katalin: Ének az óvodában
- Forrai Katalin: Európai gyermekdalok
- Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában
- J. Irsai Vera: Szolfézs példatár, Alsófok I. kötet
- Rimóczy Gáborné: Fecske mese (Debrecen, Művelődési Központ kiadványa)
- Dobszay László: A magyar dal könyve
- Bárdos Lajos: 70 kánon
- Weöres Sándor: Magyar etűdök
- Weöres Sándor: Ha a világ rigó lenne
- Cini–cini muzsika (Óvodások verseskönyve)
- Szabó Helga – Réber László: Te is tudsz énekelni
- Szabó Helga: Irány a zene birodalma (MR kiadványa)
- Lajtha László: Játékszék (a Lajtha László Zeneiskola reprint kiadványa)
- Borsai Ilona – Haider Edit: Magyar népi gyermekjátékok
- Kiss Áron: Gyermekjáték gyűjtemény
- Dimény Judit: Hang-játék
- Tomasovszki Katalin: Bevezetés a zene világába I.

Alapfokú évfolyamok

2. évfolyam „A” tagozat

Ajánlott tananyag

- A magyar népdalok újabb rétege: pentaton, dúr, háromféle moll, valamint dór (fríg) és mixolid hangkészletű dallamok.
- Néhány táncétel a barokk korból – elsősorban a tanulók hangszeres anyagából (menüett, bourrée, sarabande, rigaudon, gavotte).
- Válogatás Bartók Béla Mikrokozmosz c. művéből énekes megszólaltatáshoz (a népdalanyagban megismert zenei jelenségek valamint a többszólamú komponálási technikák megfigyelésére).
- Könnyű kétszólamúság: kánonok, biciniumok.
- Dobszay László: A hangok világa II. és III. kötet és Útmutatók
- Horváth Guidóné: Utazás a zene birodalmába I.II. (könyv és munkafüzet, tanmenet)
- Lázárné Nagy Andrea.: Margaréta
- J. Irsai Vera: Szolfézs példatár, Alsófok II.
- Kodály Zoltán: Ötfokú zene I–II.
- Kodály Zoltán: Válogatott biciniumok
- Kodály Zoltán: Énekeljünk tisztán
- Bárdos Lajos: Kicsinyek kórusa I–II.
- Bárdos Lajos: 70 kánon
- Tegzes György: Hétfokú olvasógyakorlatok
- Szőnyi Erzsébet: Biciniumok
- Péter József: 165 kánon
- Sulyok Gizella: Pilletánc I. és II. kötet.
- Kocsárné Herboly Ildikó: Többszólamúság, harmónia és forma tanítása az általános iskolában
- Szabó Helga: Énekes improvizáció az iskolában
- Brukner Adrienn: Énekelni jó!
- Kezdők zongoramuzsikája sorozat (Purcell, J. S. Bach, Händel stb.)
- Kezdők hangszeres kottagyűjteményei, előadási darabjai
- Komjáthyiné: Zongoraiskola II.
- Fantóné – Komjáthyiné – Hernádiné: Régi táncok gyermekeknek
- Balázs Oszkár – Zempléni László: Ritmusgyakorlatok kezdőknek
- Tomasovszki Katalin: Bevezetés a zene világába II.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- A zenei élményanyag bővítése.
- Bevezetés a bécsi klasszikus zene forma– és harmóniavilágába európai többszólamú népdalok és műzenei szemelvények alapján.
- Tájékozódás és gyakorlás az abszolút rendszerben – elsősorban a dúr és moll tonalitáson belül.

- A többszólamúság, társas zenélés készségének fejlesztése funkciós művek alapján.
- A magyar népdalok élményszerű előadása.
- A zenei kifejezőkészség és ízlés formálása.
- Tudatos zenehallgatásra nevelés

Ritmikai ismeretek, készségfejlesztés

- Kis éles, kis nyújtott ritmusok, a nyolcad triola további gyakorlása, alkalmazása.
- A nyújtott és szinkópa ritmusok variánsai.
- Nyolcad és páros tizenhatod felütés.
- 3/8, 6/8. Pontozás, átkötés 6/8–ban.
- A siciliano és a mazurka ritmus jellegzetessége.
- Ritmusgyakorlatok egy és két szólamban.

Dallami ismeretek, készségfejlesztés

- Daltanulás elsősorban kottaképről.
- Módosított hangok: fi, szi, di, ri és ta gyakorlása népzenei és műzenei olvasási anyagon (szolmizálva és ábécés névvel).

A többszólamú éneklés készségfejlesztése

- Más népek zenéjének többszólamú megszólaltatása.
- Hangszerkíséretes dalok.
- Kánonok.
- Kürtmenetek, hangközmenetek, kétszólamú funkciós részletek megszólaltatása énekléssel és egyéni hangszerjátékkal is.
- T–D–T kapcsolatok megfigyelése.
- T–S–D–T kapcsolatok megfigyelése.
- Funkciós főhangok éneklése a dallamhoz szolmizálva és ábécés nevekkal.
- A belső hallás és memória fejlesztése.

Hangközök:

- Az előző évben tanult hangközök gyakorlása: felismerés hallás után és kottaképről.
- A szűkített, bővített kvint (oldással) ismertetése.
- A bővített kvart oldással.
- Új hangközök: a kis és nagy szeptim, (oldással).

Hangzatok:

- Az alaphelyzetű hármashangzatok felismerése hallás után felbontásban vagy együtthangzásban, építésük, felismerésük kottaképről.
- A hármashangzatok megfordításainak elve.
- A dominánsseptim dúrban és mollban.
- Éneklése oldással szolmizálva.
- Hallásgyakorlatok felbontásban, együtthangzásban.

Hangsorok:

- Dúrok és mollok 4#, 4b előjegyzésig.
- Azonos alapú dúr és moll.
- A hangnemi kitérés és moduláció megfigyeltetése.

A formaérzék fejlesztése

- A periódus felépítése. Nyitás –zárás.
- Kis kéttagú–, háromtagú forma. Rondo forma.
- Triós forma, Da Capo forma.
- Népdalelemzés kottakép alapján (sorszerkezet, dallamvonal, hangsor, stílus).

Zenei olvasás, írás

- Olvasógyakorlatok szolmizálva, alkalmi hangzókkal, ábécés nevekkal.
- Igen könnyű magyar népdalok lejegyzése.
- Hangközök, hármashangzatok felismerése, lejegyzése együtthangzásban vagy felbontásban.
- Hangközmenetek éneklése felbontással is, lejegyzése memorizálás, hallás után.
- Könnyű periódusok olvasása, memorizálása kottaképről.
- Lejegyzés memorizálás vagy hallás után egy szólamban.
- Igen könnyű funkciós kísérőszólamok megfigyelése, éneklése, lejegyzése betűkottával a dallamhangok alá.

Rögtönzés

- Adott dallamhoz tercmenet, kürtmenet szerkesztése.
- Periódusok kiegészítése: adott előtaghoz utótag (A–Av).
- Periodizáló dallamokhoz egy–egy kísérőhang éneklése.

Zenehallgatás

- Magyar és más népek táncai a műzenében.
- Barokk, klasszikus táncok – elsősorban a tanulók hangszeres darabjaiból.
- A hangszerelés, a dinamika – mint a zenei kifejezés eszközei.
- Dinamika a barokk korban.
- A barokk és bécsi klasszikus zenekar hangszerei.
- A tanult formák, dallami elemek megfigyelése hallás után.

Zenei szakkifejezések ismerete

- Tonika, szubdomináns, domináns.
- Siciliano és mazurka ritmus.
- Azonos alapú dúr és moll hangsor.
- Kvintoszlop.
- Kürtmenet.
- Funkciók.
- Hangnemi kitérés, moduláció.
- Periódus.
- Kéttagú–, háromtagú forma. Triós forma. Da Capo forma. Rondo forma.
- Duett, duó, tercett, trió.
- Partitúra.
- A tanult zenei anyagban előforduló előadási jelek és tempójelzések.

Ajánlott tananyag

Más népek funkciós népzeneje: egyszerű tercelő, kürtmenetes dalok kísérőszólammal vagy hangszerkísérettel (lengyel, francia, német, olasz népdalok). Könnyű szemelvények a bécsi

klasszikus zeneszerzők műveiből, darabok a tanulók hangszeres anyagából is. Két–három–négyzólamú könnyű kánonok.

Dobszay László: A hangok világa III. és IV. kötet, Útmutatók

Szigetiné Horváth Zsuzsa – Simonné Sármási Ágnes: Készségfejlesztő gyakorlatok

J. Irsai Vera: Szolfézs példatár II.

Tegzes György: Hétfokú olvasógyakorlatok

Forrai Katalin: Európai gyermekdalok

Kodály Zoltán: Válogatott biciniumok

Kodály Zoltán: Énekeljünk tisztán

Szőnyi Erzsébet: Biciniumok

Péter József: 165 kánon

Bárdos Lajos: 70 kánon

Bárdos Lajos: Európa peremén

Bárdos Lajos: Írások népzeneinkről

Kerényi M. György: Százszínű csokor

Sulyok Gizella: Pilletánc II.–III.

Laczó Zoltán: Zenehallgatás az általános iskola alsó tagozatában

Nógrádi László – Papp Károlyné – Spiegel Marianna: Dallamírási feladatok I. (Aelia Sabina Alapítvány, Budapest)

Győrffi István: Dallamírási feladatok

Kezdők zongoramuzsikája (J. S. Bach, Haydn, Mozart, Beethoven, Schubert, Weber)

Szemelvények a tanulók hangszeres darabjaiból

Dalkíséreték II. Érik a szőlő (Tankönyvkiadó)

Tomasovszki Katalin: Bevezetés a zene világába III.

Ajánlott zenehallgatási anyag:

Magyar és más népek táncai a műzenében (pl. bécsi klasszikus táncok, valamint

F. Chopin, A. Dvořák, B. Smetana, P. I. Csajkovszkij, J. Brahms, M. Ravel művei).

Balett részletek (nemzeti karakter-táncok: mazurka, csárdás stb.).

Szemelvények a bécsi klasszikus zeneszerzők műveiből: dalok, opera- és szimfónia részletek.

Követelmény

- Tudja a tanuló a dalokat, illetve a bécsi klasszikus korból a műveket, részleteket stílusosan előadni.
- Tudjon folyamatosan 6/8-os ütemben ritmust olvasni.
- Egyszerű 4–8 ütemnyi dallamot lejegyezni, memorizálni.
- A tanult anyagnál könnyebb dallamfordulatokat kottából szolmizálva, alkalmi hangzókkal, szöveggel megszólaltatni.
- Tudja a dúr és moll hangsorokat, vezetőhangokat 4#, 4b előjegyzésig.
- Tudja a hangnemeket kottakép alapján megállapítani.
- Ismerje az eddig tanult hangközöket, tudja kottaképről azonosítani és felépíteni.
- Ismerje fel hallás után a kis és nagy szext hangközt.
- Ismerje fel hallás után az alaphelyzetű dúr, moll, szűkített és bővített hármashangzatokat.

- Tudja kottaképről azonosítani és adott hangra szerkeszteni (a tanult hangnemek körében).
- Ismerje a dúr és moll hármashangzatok fordításainak nevét, felépítését, a funkciókat.
- Ismerje a periódus és a kisformák felépítését.
- Ismerje az alapvető tempo és előadási jeleket.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

A tanult zenei anyag, a ritmus– és dallami elemek, zenei ismeretek elsajátításának bemutatása csoportos és egyéni munkával.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- Zenei élményanyag gyűjtése a bécsi klasszikus zeneszerzők műveiből.
- A periodizáló és funkciós zenei ismeretek elmélyítése.
- Betekintés a romantikus dal és a karakterdarabok világába.
- A tanult magyar népzenei anyag bővítése aszimmetrikus dalokkal.
- Az eddig tanultak rendszerező ismétlése.
- A zenei elemzési képesség fejlesztése.

Hallásfejlesztés és zenei ismeretek

- Átkötés, pontozás gyakorlása.
- Harminckettedek.
- Alla breve további gyakorlása.
- A népzenei anyagban arányok, szimmetriák, aszimmetriák megfigyelése.
- 5/8, 8/8 (3+3+2) gyakorlása ritmusfeladatokkal.
- A módosított szolmizációs hangok további gyakorlása.
- A bővített kvart és a szűkített kvint oldással.
- Alterált hangok, mint a díszítés, és mint a hangnemváltás eszközei.
- A kromatika megfigyelése, kromatikus fordulatok éneklése.
- Késleltetés.
- A hangközök rendszerezése.
- A hangközfördítés elve.
- A tiszta, kis– és nagy hangközök éneklése, felismerése és megnevezése ábécés nevekkel is.
- Hangközmenetek éneklése, szolmizálva, ábécés nevekkel; a hangközök megnevezésével, zenei szerepük megfigyelésével.
- A dúr és moll hármashangzatok fordításai illetve az alaphelyzetű szűkített, bővített hármashangzat gyakorlása oldással.
- Felismerésük hallás és kottakép alapján, építés.
- A dominánsseptim dúrban és mollban.
- Éneklése oldással szolmizálva.

- A nyolcütemes bécsi klasszikus periódusforma ritmus- és dallamfordulatainak megfigyelése, kiemelése, gyakorlása.
- Dallami variánsok, figuráció.
- A bécsi klasszikus zene funkciós rendjének gyakorlása.
- T–D–T; T–S–D–T kapcsolatok, funkciós jelző basszus hangok.
- Funkciós kísérszólam éneklése a dallamhoz szolmizálva és ábécés nevekkal.
- Műdalok olvasása zongorakísérettel (tanár, esetleg tanuló közreműködésével).
- Kétszólamú vagy hangszerkíséretes klasszikus művek éneklése a tanult zenei ismeretek megfigyeltetésével.
- Két- és többszólamú vokális művek megszólaltatása különféle hangszeres együttesek előadásában.
- Kánonok éneklése.
- Hangsorok 6#, 6b előjegyzésig, vezetőhanggal.

A formaérzék fejlesztése:

- Zárlatok: fél- és egész-zárlat, álzárlat.
- A klasszikus (és romantikus) dal.
- Két- és háromtagú kisformák, visszatérési típusok megfigyelése.
- Egy rondó, egy variáció és egy szonátaforma formai megismerése.

Zenei olvasás, írás

- Könnyű periódusok lapról éneklése.
- Periódus terjedelmű bécsi klasszikus anyag lejegyzése a tanult hangnemekben.
- Könnyű hangközmenetek éneklése, írása.
- A kétszólamú írás bevezetése: a kísérő szólamban funkciós főhangok.
- Könnyű népdalok lejegyzése (szöveggel is).

Zenehallgatás

- A zenei kifejezés eszközei a bécsi klasszikus korban (stílusjegyek összegyűjtése).
- Hangszín – hangszerelés.
- A ritmikai, dallami és harmóniai elemek szerepének hallás utáni megfigyelése: (alteráció, kromatika, késleltetés, hangzatfelbontások, funkciók, zárlatok, feszültség – oldás, hangnemi kitérés, moduláció).
- Két- és háromtagú kisformák, visszatérési típusok, egy rondó, egy variáció és egy szonátaforma megismerése zenehallgatás alapján is.
- A bécsi klasszikus zene stílusjegyeinek, jellegzetes műfajainak, előadói apparátusainak megfigyelése a meghallgatott művekben.
- A romantikus dal és a karakterdarabok jellemzőinek megfigyelése.
- A homofon és polifon szerkesztési mód felismerése hallás után is.

Rögtönzés

- Ritmuskíséreték rögtönzése aszimmetrikus népdalokhoz. Osztinátók.
- Periódus kiegészítése: megadott előtaghoz utótag rögtönzése.
- Periódusok zenei anyagának variálása a megismert ritmikai és dallami elemekkel (hangzatfelbontás, kromatika, késleltetés stb.).

- Funkciójelző basszus szólam rögtönzése ismert periódushoz dúrban, mollban.

Zenei elemzési képesség

- A tanult ismeretek alkalmazása a zeneművek feldolgozása során.
- A stílusjegyek és az alapvető zenei összefüggések megfigyeltetése (ritmika, dallam, funkció, harmónia, forma).

Zenei szakkifejezések ismerete

- Bécsi klasszikusok, Köchel–jegyzék, opusz.
- Kvintkör.
- Hangnemi rokonságok, maggiore–minore, a hangnemi kitérés, moduláció.
- A hangközfördítés elve.
- Tritonusz.
- Alteráció, kromatika.
- Funkciók, funkciós vonzás.
- Késleltetés.
- Kadencia, álzárlat, fél– és egész–zárlat.
- Előjáték, utójáték, visszatérés, Coda.
- Imitáció.
- Orgonapont.
- Hangszeres és vokális zene.
- Dal, ária, opera.
- Szimfónia.
- Kamarazene, duó, duett, trió, tercett, kvartett, kvintett.
- Kisformák.
- Triós forma, szonátaforma, rondóforma, variáció.
- A tanult zenei anyagban előforduló előadási jelek és tempójelzések.
- Az eddig megismert zenei korok rövid áttekintő ismétlése, kronológiai rendezése, a legfontosabb stílusjegyek kiemelése.

Ajánlott tananyag

- Elsősorban bécsi klasszikus (romantikus) hangszerkíséretes dalok, duettek
- Szimfónia tételek, hangszeres szonáta, variáció, rondó
- Néhány könnyű romantikus dal, kórusmű, vagy énekelhető hangszeres darab
- Dobszay László: A hangok világa IV. és V. kötet, Útmutatók
- Tegzes György: Hétfokú olvasógyakorlatok
- Ádám Jenő: A dal mesterei (válogatás a kötetekből)
- Kodály Zoltán: Biciniumok
- Szőnyi Erzsébet: Biciniumok
- Szőnyi Erzsébet: A zenei írás–olvasás gyakorlófüzetei
- Legányné Hegyi Erzsébet: Énektanár képzés Kodály Zoltán pedagógiai művei alapján
- Virágos sorozat népdalfüzetei
- Péter József: 165 kánon
- W. A. Mozart: 30 kánon

- Bárdos Lajos: 70 kánon
- Molnár Antal: Klasszikus kánonok
- Frank Oszkár: Formák, műfajok a barokk és klasszikus zenében
- Nógrádi László – Papp Károlyné – Spiegel Marianna: Dallamírási feladatok I.
- Győrffy István: Dallamírási feladatok
- Tomasoovszki Katalin: Szolfézs alapvizsga IV. osztály – Ismeretrendszerező és munkafüzet az alapvizsga feladatok gyakorlására

Ajánlott zenehallgatási anyag:

Szemelvények a bécsi klasszikusok műveiből a szonátaforma, a szimfónia (Menüett tétel), az opera megismeréséhez. Romantikus dalok, karakterdarabok. Néhány darab Bartók Béla Mikrokozmosz sorozatából (aszimmetria).

Követelmény

- Tudjon a tanuló emlékezetből bécsi klasszikus, romantikus műveket, szemelvényeket (dal, kánon, műrészlet) zeneileg igényesen előadni.
- Tudjon leolvasni, lejegyezni egyszerű, könnyű klasszikus periódust.
- Ismerje a dúr és moll hangsorokat 6#, 6b előjegyzésig.
- Ismerje az oktávon belüli hangközöket.
- Ismerje a négy alaphelyzetű hármashangzatot, a dúr és moll hangzatok fordításait, valamint a dominánsseptim akkordot.
- Tudja ezeket szolmizálva énekelni, felismerni hallás után, ábécés hangokkal megnevezni a könnyebb hangnemekben (4#, 4b)
- Ismerje a funkciós főhangokat dúrban és mollban.
- Ismerje a klasszikus zene alapvető stílusjegyeit, a tanult formáit és műfajait.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- A tanult zenei anyag megszólaltatása szép énekléssel, helyes frazeálással,
- A műzenei szemelvények, zenei ismeretek elsajátításának bemutatása csoportos és egyéni munkával,
- Klasszikus kisforma elemzése (csoportos és egyéni munkával, tanári irányítással).

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

3. évfolyam „B” tagozat

Ajánlott tananyag

- Más népek funkciós népzeneje: egyszerű tercelő, kürtmenetes stb. kísérőszólammal vagy hangszerkíséréssel.
- Könnyű szemelvények a bécsi klasszikus zeneszerzők műveiből, darabok a tanulók hangszeres anyagából is.
- Két–három–négy szólamú könnyű kánonok.
- Dobszay László: A hangok világa III. és IV. kötet, ÚtmutatóK

- Járdányi Pál: Magyar népdaltípusok I. II.
- Bárdos Lajos: Írások népzeneiről
- J. Irsai Vera: Szolfézs példatár II.
- Tegzes György: Hétfokú olvasógyakorlatok
- Forrai Katalin: Európai gyermekdalok
- Kodály Zoltán: Válogatott biciniumok
- Kodály Zoltán: Énekeljünk tisztán
- Szőnyi Erzsébet: Biciniumok
- Szőnyi Erzsébet: A zenei– olvasás írás gyakorlófüzetei
- Péter József: 165 kánon
- Bárdos Lajos: 70 kánon
- Bárdos Lajos: Európa peremén
- Németh– Nógrádi– Puster: Szolfézs antológia
- Kerényi M. György: Százszínű csokor
- Sulyok Gizella: Pilletánc II.–III.
- Nógrádi László – Papp Károlyné – Spiegel Marianna: Dallamírási feladatok I. (Aelia Sabina Alapítvány, Budapest)
- Györfly István: Dallamdiktálás
- Kezdők zongoramuzsikája (J. S. Bach, Haydn, Mozart, Beethoven, Schubert, Weber)
- Tomasovszki Katalin: Bevezetés a zene világába III.

4. évfolyam „B” tagozat

Ajánlott tananyag

- Bécsi klasszikus hangszerkíséretes dalok, duettek.
- Jól énekelhető szemelvények (témák) a szonátaforma, a szimfónia menüett tételének (triós forma) és az opera és a kamarazene megismeréséhez.
- Könnyű XX. századi dal, kórusmű vagy éneklésre alkalmas hangszeres darab.
- Kodály Zoltán: Biciniumok
- Darabok Bartók Béla Mikrokozmosz sorozatából.
- Dobszay László: A hangok világa IV. és V. kötet, Útmutatók
- J. Irsai Vera: Énekeljünk, muzsikáljunk
- Simonné Sármási Ágnes – Szigetiné Horváth Zsuzsa: Zenei készségfejlesztő feladatgyűjtemény
- Tegzes György: Hétfokú olvasógyakorlatok
- Ádám Jenő: A dal mesterei (válogatva a kötetekből)
- Kodály Zoltán: Biciniumok
- Szőnyi Erzsébet: Biciniumok
- Szőnyi Erzsébet: A zenei olvasás írás gyakorlófüzetei
- Német–Nógrádi–Puster: Szolfézs antológia
- Legányné Hegyi Erzsébet: Énektanár képzés Kodály Zoltán pedagógiai művei alapján
- Molnár Antal: Klasszikus kánonok
- Péter József: 165 kánon

- W. A. Mozart: 30 kánon
- Bárdos Lajos: 70 kánon
- Molnár Antal: Klasszikus kánonok
- Frank Oszkár: Formák, műfajok a barokk és klasszikus zenében
- Győrffy István: Dallamírási feladatok
- Nógrádi László – Papp Károlyné – Spiegel Marianna: Dallamírási feladatok I.
- Tomasovszki Katalin: Szolfézs alapvizsga IV. osztály – Ismeretrendszerítő és munkafüzet az alapvizsga feladatok gyakorlására

„Felnőtt” szolfézs

Azok a tanulók, akik később kezdik zenei tanulmányaikat, életkori sajátágaiknak és az általános iskolában/gimnáziumban szerzett tudásszintjüknek megfelelően úgynevezett „felnőtt” szolfézs csoportban folytatják tanulmányaikat. Csoportba sorolásukra a felvételi vizsgán felmért tudásszintjük, képességeik, készségeik alapján kerül sor.

A „felnőtt” csoportok tanulói nagyobb léptékben sajátítják el a szükséges ismereteket, mint a tanulmányaikat a megszokott életkorban kezdő társaik; ezért külön tantervi program készült számukra.

Cél: a tanulók felzárkóztatása, a két előképző és az első 2 évfolyam anyagának elsajátítása 2 tanév alatt. A sikeres felzárkóztatás után a Felnőtt szolfézs a 3. évfolyamtól megegyezik a normál tantervi programmal.

Felnőtt szolfézs 1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- A zenei élményanyag bővítése.
- A magyar népzene régi stílusú dallamainak megismerése.
- Betekintés a műzene kis formáiba. A zenei értelmezés kezdeti lépéseinek kimunkálása.
- A készségek megalapozása, fejlesztése a tananyaghoz kapcsolódóan.
- Az abszolút rendszer megismerése, gyakorlása.
- A szolfézs és a hangszerjáték kapcsolatának kialakítása.
- A zenehallgatási élmény kialakítása.

Az éneklési készség fejlesztése

- Helyes testtartás, levegővétel, tiszta intonáció, tempótartás.
- Artikuláció, szövegmondás.
- A tanulók hangterjedelmének fokozatos bővítése.
- Az igényes, szép éneklés kialakítása.

Ritmikai ismeretek, készségfejlesztés

- A ritmusértékek ismerete: egész, fél, negyed, nyolcad, tizenhatod értékek.

- Ütem súlyok. (ütemezés).
- A szinkópa, az éles és a nyújtott ritmus ismerete.
- Kicsinyített ritmusképletek: „kis” szinkópa, „kis” éles ritmus, „kis” nyújtott ritmus ismerete.
- A tizenhatodok páros formációi és a triola.
- A korona, az átkötés és az értéknövelő pont ismerete.
- A legegyszerűbb ütemek: 2/4, 4/4, 3/4.
- Negyed és nyolcad felütés.

Dallami ismeretek, készségfejlesztés

- Violinkulcs, basszukulcs, ábécés hangok nagy és kis, egyvonalas és kétvonalas oktávban.
- Daltanulás hallás után, kottakép alapján.
- Az abszolút és a relatív rendszer elnevezéseinek elsajátítása (ábécés nevek, szolmizációs nevek).
- A régi és az új stílusú magyar népdalok előadásmódjának, dallamvonalának, hangterjedelmének jellemzői.
- A tonalitásérzék fejlesztése, a dallamzáró alaphang: lá, és dó.
- A pentatónia és a hétfokúság dallamfordulatainak gyakorlása.
- A belső hallás kialakítása: memorizálás belső hallás alapján, kottaképről.

A kétszólamúság előkészítő gyakorlatai

- Dallamhoz ritmusszintinató vagy önálló ritmusszólam megszólaltatása.
- Könnyű hangközmenetek, kánonok éneklése (a csoport képességeinek megfelelően).

Hangközök:

- Tiszta prím, kis és nagy szekund, kis és nagy terc, tiszta kvart, tiszta kvint, tiszta oktáv.
- Éneklés szolmizálva és ábécés névvel, építés megadott hangokra.
- Felismerés kottakép és hallás után (hallás után: szekundok, tercek, kvint, oktáv).

Hangzatok:

- Az alaphelyzetű dúr és moll hármashangzatok szerkezete.
- Éneklés szolmizálva és ábécés névvel mindkét irányban.
- Felismerés hallás után, együtthangzásban vagy felbontásban.
- Építés megadott ábécés hangokra a tanult hangnemek alapján.

Hangkészlet, hangsorok, hangnemek

- Alaphang fogalma.
- Tiszta- és pienhangos pentatónia.
- Pienhangok (fá, ti, fi), díszítőhangok.

- Módosító jelek, előjegyzések.
- A módosított hangok nevei.
- A tanult hangnemek előjegyzéseinek sorrendje írásban is.
- Hétfokúság: dúrok és mollok (eol) 2#, 2b előjegyzésig.
- A párhuzamos hangsorok fogalma.
- A háromféle moll hangsor elsajátítása, a vezetőhang.
- A zeneművek hangnemének megállapítása kottakép alapján az eddigi ismeretek felhasználásával.

A formaérzék fejlesztése

- Részletek, egységek megfigyeltetése: hasonlóság, azonosság, különbözőség, variáns, sorszerkezet.
- A helyes frazeálás.

Zenei olvasás – írás

- A helyes kottairás.
- Ritmusgyakorlatok olvasása.
- Ritmusfordulatok lejegyzése hallás és memorizálás alapján.
- Ütemvonalazás a következő ütemmutatók szerint: 2/4, 4/4, 3/4.
- Éneklés betűkottáról, majd ötvonalas rendszerben hangjegyekről, G- és F-kulcsban, abszolút magasságban ábécés nevekkkel 2#, 2b előjegyzéssel.
- Dallamok átírása G-kulcsból F-kulcsba, és fordítva.
- Igen könnyű diktálási feladatok.
- Könnyű dalok, dallamok lejegyzése hangonkénti folyóírással, betűkottával G- és F-kulcsban (2–4–8 ütem).
- Transzponálás írásban.

Rögtönzés

- Ritmussorok rögtönzése.
- Ritmus kiegészítések megadott ütemmutatók alapján.
- Párbeszéd, kérdés–felelet.
- Adott dallamhoz ritmuskíséret.
- Hiányos dallam kiegészítése.

Zenehallgatás

- Különféle kórushangzások.
- Dallam és kíséret, szólamok megfigyelése.
- A hangszerek hangszínének felismerése.
- Dinamikai különbségek megismerése.
- A népzene és műzene.
- A különféle hangulatok, előadásmódok (pl. parlando) megfigyelése.

Zenei szakkifejezések ismerete

- Szinkópa, nyújtott és éles ritmus.
- Triola, „kis” szinkópa, „kis” nyújtott, „kis” éles ritmus.
- Fermata (korona).
- Felütés.
- Ütemmutató, ütemsúly, ütempár.
- Alkalmazkodó ritmus.
- Kulcsok, előjegyzések, módosító jelek.
- Pentatónia, díszítőhang, vendéghang (pien hang).
- Pentachord.
- Dúr és moll fogalma, a párhuzamos hangsor fogalma.
- Maggiore-minore fogalma.
- Eol, összhangzatos, dallamos moll, vezetőhang fogalma.
- Hangkészlet, hangsor, hangnem.
- Dallamsorok, alaphang, kvintváltás.
- Ereszkedő és kupolás dallamvonal.
- Parlando, rubato, tempo giusto.
- Azonosság, variáns.
- Transzponálás.
- Prima volta, seconda volta.
- Solo, tutti.
- Staccato, legato.

Ajánlott tananyag

- Régi és új stílusú magyar népdalok, énekelhető műzenei szemelvények a hangszeres iskolák anyagából is (könnyű barokk és klasszikus táncok).
- Könnyű kánonok, biciniumok.
- Horváth Istvánné – Smid Anna: Csicsergő II. (tankönyv, munkafüzet és Útmutató)
- Dobszay László: A hangok világa I. és Útmutató
- Horváth Guidóné: Utazás a zene birodalmába I.II. (könyv és munkafüzet, tanmenet)
- J. Irsai Vera: Szolfézs példatár, Alsófok I.
- Kodály Zoltán: 333 olvasógyakorlat
- Kodály Zoltán: Válogatott biciniumok
- Kodály Zoltán: Énekeljünk tisztán
- Bárdos Lajos: Kicsinyek kórusa I.
- Bárdos Lajos: 70 kánon
- Tegzes György: Hétfokú olvasógyakorlatok
- Forrai Katalin: Európai gyermekdalok
- Péter József: 165 kánon
- Kocsárné Herboly Ildikó: Többszólamúság, harmónia és forma tanítása az általános iskolában

- Szabó Helga: Énekes improvizáció az iskolában
- Brukner Adrienn: Énekelni jó!
- Laczó Zoltán: Zenehallgatás az általános iskola alsó tagozatában
- Balázs Oszkár – Zempléni László: Ritmusgyakorlatok kezdőknek
- Lázárné Nagy Andrea: Margaréta (Gyakorló feladatok)
- Dalkíséreték I. Szőlő érik (Tankönyvkiadó)
- Tomasovszki Katalin: Bevezetés a zene világába – Később kezdők számára

Ajánlott zenehallgatási anyag:

Eredeti népzenei felvételek, népdalok. Népdalfeldolgozások Bartók Béla, Kodály Zoltán, Bárdos Lajos műveiből. Szemelvények a tanulók hangszeres anyagából: barokk, klasszikus táncok (különböző hangszereken). Karakterdarabok.

Követelmény

- Tudja a tanuló a dalokat zeneileg igényesen énekelni.
- Legyen tájékozott a vonalrendszeren, tudjon G- és F-kulcsban ábécés névvel olvasni.
- Ismerje a módosítójeleket, az előjegyzések sorrendjét írásban is mindkét kulcsban 2#, 2b előjegyzésig.
- Ismerje a dúr és moll hangsorokat 2#, 2b előjegyzésig.
- Ismerje fel és tudja ritmusolvasásban folyamatosan hangoztatni a szinkópát, az éles és nyújtott ritmust, a „kis” szinkópát, a „kis” éles és „kis” nyújtott ritmust, a triolát, valamint a tizenhatodok páros formációit.
- Legyen képes egyszerű, rövid (a tanult zenei anyagnál könnyebb) dallamfordulatokat hallás után szolmizálva visszaénekelni, memorizálni, lejegyezni.
- Ismerje a tiszta prím, kis és nagy szekund, kis és nagy terc, tiszta kvart, tiszta kvint és tiszta oktáv hangközök fogalmát, tudja ezeket kottakép alapján azonosítani.
- Ismerje fel hallás után a kis és nagy szekund, a kis és nagy terc, a tiszta kvint és tiszta oktáv hangközöket tonális keretben.
- Ismerje az alaphelyzetű dúr és moll hármashangzatok felépítését, ismerje fel hallás után őket.
- Ismerje a régi és új stílusú népdalokra jellemző előadásmódot, dallamvonalat.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- A tanult dalok, ritmus- és dallami elemek, zenei ismeretek elsajátításának bemutatása csoportos és egyéni munkával.

Felnőtt szolfézs 2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- A zenei ismeret- és élményanyag bővítése.
- A zenei képességek, készségek fejlesztése a szolfézs illetve hangszeres anyaghoz

kapcsolódóan.

- A régi és új stílusú magyar népdalok jellemzőinek elsajátítása.
- A műzene kis formáinak megismerése: barokk táncjátékok, bécsi klasszikus dalok megszólaltatásával.
- A műzene nagy formái közül a triós forma és a rondóforma megismerése: barokk és bécsi klasszikus tételek megszólaltatásával, valamint zenehallgatás útján.
- Tájékozódás és gyakorlás az abszolút rendszerben.
- Az aktív, a figyelmes zenehallgatás további kimunkálása, fejlesztése.
- A zenei kifejezőkészség és ízlés formálása.
- A magyar népdalok élményszerű előadása.

Az éneklési és intonációs készség fejlesztése

- A népdalok kifejező megszólaltatása.
- A tanulók hangterjedelmének fokozatos bővítése.
- A kétszólamú éneklés kimunkálása.
- Intonációs gyakorlatok.

Ritmikai ismeretek, készségfejlesztés

- Az előző évfolyamokban elsajátított ritmusok ismétlése, további gyakorlása, alkalmazása.
- A negyed értékű triola.
- 3/8-os és 6/8-os ütem elmélyítése.
- Váltakozó ütem.
- A 4/4 – 2/4 és a 3/4 – 2/4 váltás megéreztetése.
- Alla breve.
- Az új stílusú magyar népdalok néhány ritmikai jellegzetessége: alkalmazkodó ritmus, erős és gyenge zárás.

Dallami ismeretek, készségfejlesztés

- Daltanulás hallás után, valamint kottaképről.
- A fi, szi és ta hang, valamint dallamfordulataik.
- A népdalanyagon belül: dó, lá, ré (mi) és szó alaphangú dalok éneklése.
- A tanult zenei anyag jellegzetes dallamfordulatainak gyakorlása, olvasása és hallás utáni felismerése.
- Az alap és kvint szerepe, kvintváltás lefelé és felfelé.
- Régi és új stílusú népdalok stílusjegyeinek rendszerezése, összefoglalása az eddigi ismeretek alapján.
- A dúr és moll tonalitás megfigyelése műzenei anyagon.
- A műzene dallamfordulatainak megfigyelése, éneklése, gyakorlása (hármashangzat felbontások, skálamenetek, terclépések, szekvenciák).

A többszólamúság fejlesztése

- Hangközök megszólaltatása két szólamban.
- Intonációs gyakorlatok.
- Kánonok, biciniumok éneklése.
- A többszólamú művek szólammozgásainak énekes megszólaltatása (párhuzamos mozgás, ellenmozgás).

Hangközök:

- Az előző években tanult hangközök további gyakorlása.
- Éneklés szolmizálva, ábécés nevekkel mindkét irányban.
- Felismerés hallás után és kottaképről.
- A szext hangköz és a szűkített – bővített kvint elsajátítása.
- A bővített szekund megfigyelése.
- Hangközláncok építése, éneklése.

Hangzatok:

- Az előző évben tanult hármashangzatok további gyakorlása, elsősorban hallási elmélyítése.
- A tanult hangnemek alap–hármashangzatai.

Hangsorok:

- A régi és az új stílusú magyar népdalok hangsorának jellemzői, modális hangsorok.
- A háromféle moll hangsor és a vezetőhang elmélyítése.
- Dúrok és mollok 3#, 3b előjegyzésig.

A formaérzék fejlesztése

- A kvintváltás megfigyeltetése.
- A^5A^5vAAv , illetve $A^5B^5A B$ sorszerkezetek.
- AA^5A^5vA , AA^5BA , $ABBvA$, $AABA$ formaszervezetek.
- A periódus felépítése (előtag, utótag, nyitás, zárás).
- A triós és a rondóforma megfigyelése.
- Formai elemzések az elsajátított ismeretek alapján.

Zenei olvasás, írás

- Ritmusgyakorlatok olvasása.
- Ritmusírás énekelt népdalok alapján.
- Hangszeren megszólaltatott egyszerű ritmusú barokk táncjátékok, bécsi klasszikus periódusok ritmusának lejegyzése.

- Könnyű dallamok olvasása (mérővel), memorizálás, lejegyzés.
- Egyszerű periodizáló dallamok memorizálása, lejegyzése.
- Hangközök, hangközláncok lejegyzése betűvel és számmal.
- Hármashangzatok lejegyzése együtthangzás vagy felbontás alapján.
- Új és régi stílusú népdalok lapról éneklése szolmizálva, szöveggel.
- Műzenei szemelvények éneklése szolmizálva és ábécés nevekkal, alkalmi hangzókkal, szöveggel.

Rögtönzés

- Megadott ritmikai, dallami fordulatok variálása.
- Megadott ritmikai, dallami fordulatok variálása (szaporítás – ritkítás stb.).
- Megadott több ritmussorból, dallamsorból teljes zenei forma kialakítása.
- Hiányos dallam kiegészítése.
- Megadott dallamsorokból a tanult népdalformák kialakítása.
- Adott dallamhoz ritmuskíséret.
- A tanult népdalokhoz hasonló dallamok rögtönzése.
- AA⁵A^{5v}A, A⁵BA, ABB^vA, A⁵A^{5v}AA^v, A⁵B⁵A B formákban, megadott egy vagy több sor alapján.
- Rögtönzés szövegre is.
- Megadott periodizáló dallamrészletek kiegészítése.
- Előtagra utótag rögtönzése (a–a_v).

Zenehallgatás

- A tanult népdalok felismerése népdalfeldolgozásokban.
- Mozgás, gesztus a zenében.
- Népdalok, népi táncdallamok feldolgozásai, régi magyar táncok.
- Műzenei táncok (elsősorban menüett, rondó) megismerése.
- A barokk tánctételek jellemzőinek megfigyelése hallás alapján is.
- A bécsi klasszikus kis formák megfigyelése hallás alapján is.
- A bécsi klasszikus nagy formák közül a triós és rondóforma megfigyelése hallás alapján is.
- A zenekari hangzás megfigyelése, hangszerek hangszínének felismerése.
- A többszólamú művek szólammozgásainak követése: párhuzamos mozgás, ellenmozgás, „pont”, „vonal” stb.

Zenei szakkifejezések ismerete

- Szolmizációváltás
- Váltakozó ütem.
- Eol, összhangzatos, dallamos moll, vezetőhang fogalma.
- Az eddigi hangközökön kívül a kis és nagy szext, bővített szekund.
- A régi és új stílusú népdalok sorszerkezete, dallamvonala, előadásmódja, hangsora.

- Motívum, periódus, szekvencia.
- Kvintoszlop.
- Párhuzamos és ellenmozgás.
- A metronómjelzés.
- A tanult zenei anyagban előforduló előadási jelek és tempójelzések valamint a megismert zeneszerzők nevének helyes kiejtése, leírása.

Ajánlott tananyag

- A magyar népdalok régebbi és újabb rétege: pentaton, dúr, háromféle moll, valamint dór, fríg, és mixolid hangkészletű dallamok.
- Néhány táncétel a barokk korból – elsősorban a tanulók hangszeres anyagából (menüett, bourrée, sarabande, rigaudon, gavotte, rondó).
- Válogatás Bartók Béla Mikrokozmosz c. művéből énekes megszólaltatáshoz (a népdalanyagban megismert zenei jelenségek valamint a többszólamú komponálási technikák megfigyelésére).
- Könnyű kétszólamúság: kánonok, biciniumok.
- Dobszay László: A hangok világa II. és III. kötet és Útmutatók
- Horváth Guidóné: Utazás a zene birodalmába I.II. (könyv és munkafüzet, tanmenet)
- Lázárné Nagy Andrea: Margaréta
- J. Irsai Vera: Szolfézs példatár, Alsófok II.
- Kodály Zoltán: Ötfokú zene I–II.
- Kodály Zoltán: Válogatott biciniumok
- Kodály Zoltán: Énekeljünk tisztán
- Bárdos Lajos: Kicsinyek kórusa I–II.
- Bárdos Lajos: 70 kánon
- Tegzes György: Hétfokú olvasógyakorlatok
- Szőnyi Erzsébet: Biciniumok
- Péter József: 165 kánon
- Sulyok Gizella: Pilletánc I. és II. kötet.
- Kocsárné Herboly Ildikó: Többszólamúság, harmónia és forma tanítása az általános iskolában
- Szabó Helga: Énekes improvizáció az iskolában
- Bruckner Adrienn: Énekelni jó!
- Kezdők zongoramuzsikája sorozat (Purcell, J. S. Bach, Händel stb.)
- Kezdők hangszeres kottagyűjteményei, előadási darabjai
- Komjáthyiné: Zongoraiskola II.
- Fantóné – Komjáthyiné – Hernádiné: Régi táncok gyermekeknek
- Balázs Oszkár – Zempléni László: Ritmusgyakorlatok kezdőknek
- Tomaso vszki Katalin: Bevezetés a zene világába – Később kezdők számára

Ajánlott zenehallgatási anyag

- Népdalfeldolgozások (elsősorban a tanult dalokhoz kapcsolódóan).
- Szemelvények Bartók Béla Gyermekeknek és Mikrokozmosz című műveiből.
- Válogatás Bartók Béla és Kodály Zoltán kórusműveiből, zenekari műveiből.
- Barokk táncok. (hangszeres táncok, zenekari tételek).
- Bécsi klasszikus dalok, hangszeres darabok (kisformák, triós és rondóformájú tételek).

Követelmény

- Tudja a tanuló a dalokat – ezen belül műzenei szemelvényeket – szöveggel, zeneileg igényesen előadni.
- Legyen tájékozott a vonalrendszeren, tudjon G- és F- kulcsban folyamatosan ábécés névvel olvasni.
- Ismerje fel kottaképről a tanult ritmusképleteket, tudja folyamatosan olvasni, hangoztatni mérőütéssel vagy belső méréssel.
- Legyen képes a tanult anyagnál könnyebb, rövid dallamokat szolmizálva visszaénekelni, hallás után lejegyezni, memorizálni.
- Ismerje fel a népdalok jellegzetességeit, stílusát (sorszerkezet, dallamvonal, hangsor, előadásmód).
- Ismerje a dúr és moll hangsorokat 3#, 3b előjegyzésig, tudja a hangnemeket kottakép alapján megállapítani.
- Ismerje az eddig tanult hangközöket, tudja ezeket felépíteni, illetve kottaképről azonosítani.
- Ismerje fel hallás után a kis és nagy szekund, kis és nagy terc, tiszta kvart, tiszta kvint és tiszta oktáv hangközöket tonális keretben.
- Ismerje a dúr, moll alaphelyzetű hármashangzatok felépítését. Ismerje fel hallás után a dúr és moll hármashangzatokat felbontásban vagy együtthangzásban.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- A tanult zenei anyag, a ritmus- és dallami elemek, zenei ismeretek elsajátításának bemutatása csoportos és egyéni munkával.

Zenetörténet- Zeneirodalom

Alapfokú évfolyamok, 1. évfolyam, Ajánlott tananyaghoz:

Örök muzsika – zenetörténeti olvasmányok (Zeneműkiadó, 1977)

Beke Margit: Bárdok, mesemondók (Móra Ferenc Könyvkiadó, 1977)

Bernard Deyriés – Denys Lemery – Michael Sadler: Rajzos zenetörténet az őskortól napjainkig (Zeneműkiadó, 1985)

Fajth Tibor: Fejedelmek lantosa (Zeneműkiadó, 1976)

2. évfolyam, Ajánlott tananyaghoz:

- Örök muzsika – zenetörténeti olvasmányok (Zeneműkiadó, 1977)
- Tótfalusi István: Operamesék (Zeneműkiadó, 1977)
- Till Géza: Opera (Zeneműkiadó, 1977)
- Németh Amadé: Operaritkaságok (Zeneműkiadó, 1980)
- Láng György: A Tamás-templom karnagya (Móra Ferenc Könyvkiadó, 1958)
- Gál Zsuzsa: Az én zeneszerzőm J. S. Bach (Zeneműkiadó, 1976)

Továbbképző évfolyamok, 3. évfolyam, Ajánlott anyaghoz:

- Székely Júlia: A halhatatlan kedves (Zeneműkiadó, 1973)
- G. Lise – E. Rescigno: A 18. századi opera Scarlattitól Mozartig (Zeneműkiadó, 1986)
- Sven Kruckenberg: A szimfonikus zenekar és hangszerei (Gulliver Könyvkiadó 2004)

4. évfolyam, Ajánlott tananyaghoz:

- Fábián László: Franz Schubert (Zeneműkiadó, 1977)
- Gál György Sándor: Liszt Ferenc életének regénye (Zeneműkiadó, 1975)

Zeneelmélet

A zeneelmélet tantervi programot a zeneismeret tanszak az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, az alábbi kiegészítéssel:

A zeneelmélet tantárgy a 4 éves kötelező szolfézs tantárgy követelményeire épül. A szolfézs tantárgyból letett művészeti alapvizsga után választható tantárgy. Azoknak a növendékeknek ajánljuk, akik noha nem zenei vonalon tanulnak tovább, mégis érdeklődnek a klasszikus zene mélyebb összefüggéseinek megismerése, a különböző zenetörténeti stíluskorszakok harmóniai szabályszerűségeinek felfedezése és gyakorlati használata, az improvizáció és a zeneszerzés fortélyai iránt. Amennyiben főtárgyként választja a tanuló, a 2. évfolyam végén művészeti alapvizsgát, a 6. évfolyam végén művészeti záróvizsgát tehet.

A zeneelmélet tanítás célja:

- széles spektrumú rálátás kialakítása a zene fejlődésének folyamatára a kezdetektől napjainkig
- stílusismeret kialakítása a megtapasztalt, meghallgatott, tudatosított zenei kelléktár segítségével
- a tanulók alkotókedvének inspirálása, elindítás a kreativitás zenei megnyilvánulásának útján
- zenei általános műveltség gyarapítása – a zenén keresztül a tudományos felfedezések és a művészetek fejlődésének összefüggéseire való rálátás kialakítása, gondolkodásra nevelés
- összefüggések felfedezése a zene dallami, ritmikai, harmóniai, formai sajátosságai, valamint a társművészetek sajátosságai és a társtudományok által feltárt ismeretek között
- a klasszikus zene mélyebb tartalmát értő, koncertlátogató közönség kinevelése

A zeneelmélet tanítás feladata:

- a tanult zenei építőkockák közötti összefüggések feltárása – a hangközökről, hangzatokról, hangnemekről, ritmikai elemekről, zenei formákról megszerzett ismeretek alkalmazása a zeneművek elemzése során
- a hangszeres órán tanult zeneművek korstílusának, valamint dallami, ritmikai, harmóniai, hangnemi, formai, dinamikai összefüggéseinek felfedezése, rálátás kialakítása a művek egészére
- az egyes korstílusok zeneszerzői eszköztárának, forma- és műfajhasználatának megfigyelése, összefüggések felfedezése korstílus és zeneszerzői eszközök között, a látott kottakép és a stílusos zenei megformálás között
- a megszerzett ismeretekre alapozva, stílusgyakorlatok segítségével lehetőség biztosítása az egyéni komponálásra, az improvizációra, a zenei kreativitás kibontakoztatására

Alapelvek:

Nagyon fontos, hogy a tanár alkalmazkodjon a csoport összetételéhez – tanulási tempó, szemléltetés, hangszeres főtárgy, valamint az eddig elsajátított zenei ismeretek terén.

- Mivel a tantárgyat a tanulók maguk választják érdeklődési körüknek megfelelően, ezért megengedhető a jobb képességű tanulókból álló csoportok esetében a tantervben leírtak gyorsabb ütemű elsajátítása is.
- A stílusgyakorlatokban – az improvizációban és a zeneszerzésben – való részvétel nem kötelező feladat, inkább lehetőség biztosítása az alkotásra, a kreativitás zenében történő kibontakoztatására. Azok a tanulók, akik az alkotói tevékenységben nem vesznek részt, a többiek munkájának megfigyelése során szerzett tapasztalataik révén újfajta tudással gyarapodhatnak: társaik kompozícióinak az elemző figyélésével a rálátó, felismerő képességüket fejleszthetik.
- A tanár a szemléltető zenehallgatási anyagot tetszőlegesen választhatja ki, alkalmazkodva ahhoz, hogy a csoport diákjai milyen hangszeren tanulnak, valamint milyen zeneirodalmi tájékozottsággal rendelkeznek.

Gitáros tanulók esetében fontos a szórakoztató zenei akkordok jelölésének, szerkesztésének megismertetése és gyakorlása, hiszen számukra a klasszikus ismeretanyagon kívül ennek az elsajátítása is feladat.

Alapfokú évfolyamok

1. évfolyam

Ismeretanyag:

- A „klasszikus” zene jelentése – örök értékű, első osztályú, magas minőséget képviselő zene
- Zenetörténeti stíluskorszakok áttekintése
- Az egyes korszakokban kialakult zenei formák jellemzői
- Az egyes korszakokban kialakult műfajok jellemzői
- Az összhangzattan kvantumfizikai háttere
- A hang fizikája
- A felhangrendszer

- A felhangrendszer hangközei, hangzatai
- Összefüggések a többszólamú zene kialakulása, fejlődése, valamint a felhangrendszer fokról fokra történő felfedezése között
- Autentikus és plagális harmóniai kapcsolatok
- Dallam alapú és harmóniai alapú komponálás különbsége
- A középkor műfajai, formái, többszólamúságának jellemzői
- A kánon szabályszerűségei
- A reneszánsz műfajai, formái, előadói apparátusa, harmóniafügésének szabályszerűségei, jellemző hangszerei

Készségfejlesztés és kreatív stílusgyakorlatok – improvizáció és zeneszerzés:

- Hallás utáni stílus felismerés
- Hallás utáni formai felismerés
- Kánon szerkesztése
- Adott egyszólamú dallam megharmonizálása a reneszánsz kelléktárával
- Reneszánsz harmonizálásra alkalmas, egyszólamú dallam alkotása
- A hangszeres órán tanult zeneművek önálló elemzése, szabályszerűségeinek felfedezése, párhuzam más művészeti ágak hasonló jellegű alkotásaival

Zenehallgatás és multimédiás szemléltetés útján történő megfigyelés, elemzés:

- Trubadúrdalok
- Gregorián orgánumok
- Bizánci orgánumok
- Középkori kánonok
- Palestrina, Lassus, Ockeghem, Josquin des Prés és más reneszánsz zeneszerzők homofon és polifon kompozíciói
- Bakfark Bálint és Tinódi Lantos Sebestyén kompozíciói

2. évfolyam

Ismeretanyag:

- A barokk műfajai, formái, hangszerei, előadói apparátusa, harmóniai fűzéseinek szabályszerűségei
- Három részes kompozíciók a zenében, az irodalomban, a képzőművészetekben – a hármas szám szimbolikája
- Palestrina és J. S. Bach polifóniájának összehasonlítása
- Rokon vonások J. S. Bach és a jazz harmóniavilága között
- „Walking Bass” J. S. Bachnál, és a jazz zenében
- A szórakoztató zene jellegzetes szeptimakkordjai, az akkordok klasszikus és szórakoztató zenei elnevezése, jelölése, szerkesztése
- Barokk szeptimszekvenciák Vivaldi, Händel és J. S. Bach műveiben

- Harmóniafűzések a barokk hármashangzataival, szeptimakkordjaival
- Basso continuo
- J. S. Bach homofon és polifon szerkesztései
- J. S. Bach prelúdium és fűgái – elemzés formai, hangnemi, harmóniai szempontból
- Fűgaszerkesztés Bach, Händel, Mozart, Brahms, Verdi műveiben

Készségfejlesztés és kreatív stílusgyakorlatok – improvizáció és zeneszerzés:

- Hallás utáni stílus felismerés
- Hallás utáni formai felismerés
- Hallás utáni műfaji felismerés
- Hallás utáni előadói apparátus felismerés
- Önálló dallamalkotás adott harmóniai menetre (pl: egy Bach-prelúdium harmóniai fordulataira)
- Önálló harmóniamenet alkotása, a már megismert harmóniai elemekkel
- A megalkotott, együtt lektorált harmóniamenethez önálló dallamalkotás
- Korál harmonizálás
- Saját stílus kialakítása
- Az egyes tanulók kompozícióinak hallás utáni elemzése a csoportban
- A hangszeres órán tanult barokk darabok egymás előtti bemutatása, önálló vagy közös elemzése, szabályszerűségeinek felfedezése, párhuzam más művészeti ágak hasonló jellegű alkotásaival

Zenehallgatás és multimédiás szemléltetés útján történő megfigyelés, elemzés:

- Palestrina: Canticum Canticorum – részletek
- J. S. Bach: Wohltemperiertes Klavier I – II. kötet tetszőlegesen választott prelúdium és fűgái
- J. S. Bach koráljai – tetszőlegesen választott korálok a János és Máté passióból, valamint a Korálfeldolgozások kötetből
- Tetszőleges Bach, Vivaldi, Händel műrészlet a szeptim-szekvencia megfigyelésére
- Händel: Messiás – Halleluja – homofon és polifon szerkesztés megfigyelése
- Mozart: Requiem – Kyrie eleison – kettősfűga megfigyelése
- Brahms: Német requiem III. tétel – fűga megfigyelése
- Verdi: Requiem – Sanctus Benedictus – kettősfűga megfigyelése

Ajánlott tananyag évfolyambontás nélkül:

- Gregorián ének, trubadúr dallam, valamint régi modális zenei szemelvények
- Válogatás az európai többszólamúság XV–XVI. századi műveiből
- Reneszánsz kórusművek, hangszeres művek
- Pécsi Géza: Kulcs a muzsikához
- Máriássi István: Bevezetés a barokk zene világába
- Pándi Marianne: Hangversenykalauz I–III.

- A hét zeneműve sorozat (Szerkesztő: Kroó György)
- Szabolcsi Bence: Zenetörténet
- J. S. Bach: Négyszólamú korálfeldolgozások
- J. S. Bach: Wohltemperiertes Klavier I. kötet
- Dobszay László: A hangok világa VI. kötet
- Frank Oszkár: Hangzó zeneelmélet
- Keszler Lőrinc: Összhangzattan
- Tomasovszki Katalin: Bevezetés a zeneszerzés világába
- Tomasovszki Katalin – Tóth Gergely József: A zene mátrixa
- A zenehallgatási anyag partitúrái

Az év végi vizsgák ajánlott anyaga:

- A tanult zenei ismeretek elsajátításának bemutatása csoportos és egyéni munkával. Egyéni kompozíciók bemutatása.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után:

Ismerje a tanuló

- a zenetörténeti stíluskorszakokat
- a középkor, a reneszánsz és a barokk zenei formáit
- a középkor, a reneszánsz és a barokk műfajait
- a középkor, a reneszánsz és a barokk hangszereit, előadói apparátusait
- a középkor, a reneszánsz és a barokk többszólamúságának szabályszerűségeit, zeneszerzői kelléktárát
- a felhangrendszer hangközeit és hangzatait,
- a felhangrendszernek a középkorban, a reneszánszban és a barokkban használt szeleteit

Legyen képes

- hallás után azonosítani egy adott zenemű korstílusát, zenei formáját, műfaját, előadói apparátusát – a középkor, a reneszánsz és a barokk zeneirodalmából
- a zene alkotóelemei közötti összefüggések meglátására

Tudjon

- autentikus és plagális funkciós kört kidolgozni 4 szólamban 4#, 4b előjegyzésig dúrban és mollban
- fokszámok vagy számozott basszus alapján egyszerű harmóniasort kidolgozni a következő elemekkel: alaphármashangzatok, fő- és mellékhármashangzatok szextfordítása, domináns szeptim

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei: írásbeli és szóbeli vizsga.

Az írásbeli vizsga időtartama minimum 45 perc.

A szóbeli vizsga időtartama minimum 10 perc.

Az írásbeli vizsga tartalma:

- zenehallgatási anyag korstílusának, zenei formájának, előadói apparátusának azonosítása
- autentikus és plagális funkciós kör kidolgozása 4#, 4b előjegyzésig bármely dúrban, vagy mollban
- számozott basszus kidolgozása négy szólamban, szűk fekvésben

A szóbeli vizsga tartalma:

- formai, hangnemi, harmóniai elemzés kottakép alapján

A vizsga értékelése a következő szempontok alapján történik:

- zenetörténeti tájékozottság, stílusismeret
- általános zeneelméleti ismeretek alkalmazása
- a tanult formatani ismeretek alkalmazása

Továbbképző évfolyamok

3. évfolyam

Ismeretanyag:

- A bécsi klasszicizmus műfajai, formái, hangszerei, előadói apparátusa, harmóniai fűzéseinek szabályszerűségei
- A Mozart-hatás – érdekes kísérletek Mozart zenéjével, kutatási eredmények
- A zenei mondat fajtái: barokk zenei mondat, korrespondáló periódus, „A – B” típusú periódus, Schönberg-féle zenei mondat
- A zenei mondat kivételes fajtái méret, zárlat és hangnemrend szerint
- Erős és gyenge zárlat – ritmika szerint
- Tökéletes és kevésbé tökéletes zárlat – dallami záróhang szerint
- Álzárlat – a domináns akkord kivételes oldása
- Alberti-basszus
- Egyszerű és összetett zenei formák
- Haydn, a forma és műfaj teremtő mester
- 3 és 4 tételes műfajok tételrendje, arányai, tempói
- Fraktálgeometria a zenében, a tudományokban
- Fibonacci-sor és aranymetszés a zenében, az irodalomban, a képzőművészetekben
- Haydn, Mozart és Beethoven egyéni jellemzői
- Mellékdomináns szeptimek használata
- Bővített szextes akkordok használata
- Emelt alapú szűkített szeptimek használata
- Modulációs lehetőségek a bécsi klasszikus zenében, a különböző hangnemek egymáshoz fűződő viszonya

Készségfejlesztés és kreatív stílusgyakorlatok – improvizáció és zeneszerzés:

- Hallás utáni stílus felismerés

- Hallás utáni formai felismerés
- Hallás utáni műfaji felismerés
- Hallás utáni előadói apparátus felismerés
- Álzárlatot tartalmazó harmóniafűzés komponálása
- Különböző zenei mondatfajták komponálása (barokk zenei mondat, korrespondáló periódus, „A – B” típusú periódus, Schönberg-féle zenei mondat, moduláló periódus)
- Kéttagú és háromtagú kisformák komponálása
- Tetszés szerinti összetett forma komponálása (triós forma, rondóforma, szonátaforma, variáció)
- Az eddig tanult elemek beépítése a saját komponálási stílusba
- A hangszeres órán tanult bécsi klasszikus darabok egymás előtti bemutatása, önálló vagy közös elemzése, szabályszerűségeinek felfedezése, párhuzam más művészeti ágak hasonló jellegű alkotásaival

Zenehallgatás és multimédiás szemléltetés útján történő megfigyelés, elemzés:

- Mozart: D-dúr kézzongorás szonáta I. tétel – a „Mozart-hatás” megfigyeléséhez legtöbbet használt zene
- Tetszőleges Haydn, Mozart és Beethoven műrészletek a zenei mondat hagyományos és kivételes fajtáinak, zárlattípusainak, harmóniai fordulatainak szemléltetésére
- Tetszőleges Haydn, Mozart és Beethoven művek az egyszerű és összetett formák, a műfajok szemléltetésére
- Tetszőleges barokk művek a formák és műfajok változásainak megfigyeléséhez
- Tetszőlegesen választott Haydn, Mozart és Beethoven szimfóniák a zenei formák, a tételszám, a tételrend, az alterált akkordok, a modulációk és hangnemi kitérések megfigyelésére

4. évfolyam

Ismeretanyag:

- A romantika műfajai, formái, hangszerei, előadói apparátusa, harmóniai fűzéseinek szabályszerűségei
- Schubert dalköltészete, karakterdarabjai
- Liszt Ferenc szimfonikus költeményei – irodalmi vonatkozások
- Smetana: Moldva – földrajzi vonatkozások
- Muszorgszkij – Ravel: Egy kiállítás képei – képzőművészeti vonatkozások
- Romantikus szimfóniaköltészet – Mendelssohn, Brahms, Csajkovszkij
- A szimfonikus zenekar hangszercsoportjainak kiterjedése
- A tercépítkezés továbbvitele: nónakkordok, undecim és tredecim akkordok Liszt Ferenc műveiben
- A romantikus Beethoven: tercrokön fordulatok Beethoven zenéjében
- A tercrokonság fajtái – diatonikus, valódi és ultratercrokonság
- A moll szubdominánsok

Készségfejlesztés és kreatív stílusgyakorlatok – improvizáció és zeneszerzés:

- Hallás utáni stílus felismerés
- Hallás utáni formai felismerés
- Hallás utáni műfaji felismerés
- Hallás utáni előadói apparátus felismerés
- Tercron fordulatot tartalmazó harmóniafüzés komponálása
- Moll szubdominánsokat tartalmazó harmóniafüzés komponálása
- Ötös-, hatos-, heteshangzatokat tartalmazó harmóniafüzés komponálása
- Adott dallam klasszikus és romantikus harmonizálása, alkalmazva többféle romantikus harmóniafüzést
- Az eddig tanult elemek beépítése a saját komponálási stílusba
- A hangszeres órán tanult romantikus darabok egymás előtti bemutatása, önálló vagy közös elemzése, szabályszerűségeinek felfedezése, párhuzam más művészeti ágak hasonló jellegű alkotásaival

Zenehallgatás és multimédiás szemléltetés útján történő megfigyelés, elemzés:

- Tetszőlegesen választott Schubert-dalok
- Tetszőlegesen választott Liszt szimfonikus költemény
- Smetana: Moldva
- Muszorgszkij – Ravel: Egy kiállítás képei
- Tetszőlegesen választott Mendelssohn, Brahms, Csajkovszkij szimfónia
- Tetszőlegesen választott Liszt zongoradarabok

5. évfolyam**Ismeretanyag:**

- A romantika operaköltészete, jellegzetes harmóniai fordulatai – Verdi, Wagner, Puccini
- Az impresszionizmus új zeneszerzői eszközei, Debussy és Ravel művei
- A jazz kialakulása, harmóniavilága
- A jazz megjelenése a klasszikus szimfonikus zenében – George Gershwin művei

Készségfejlesztés és kreatív stílusgyakorlatok – improvizáció és zeneszerzés:

- Hallás utáni stílus felismerés
- Hallás utáni formai felismerés
- Hallás utáni műfaji felismerés
- Hallás utáni előadói apparátus felismerés
- Dallamalkotás az impresszionizmus eszközeivel – egészhangúság, pentatónia
- Harmonizálás az impresszionizmus eszközeivel – bővített akkordok, pentaton együtthangzások, mixtúrák
- Akkordmenet komponálása a jazz akkordok használatával
- Népdal harmonizálás

- Az eddig tanult elemek beépítése a saját komponálási stílusba
- A hangszeres órán tanult XX. század eleji darabok egymás előtti bemutatása, önálló vagy közös elemzése, szabályszerűségeinek felfedezése, párhuzam más művészeti ágak hasonló jellegű alkotásaival

Zenehallgatás és multimédiás szemléltetés útján történő megfigyelés, elemzés:

- Tetszőlegesen választott Verdi, Wagner, Puccini operarészletek
- Tetszőlegesen választott Debussy és Ravel művek
- Tetszőlegesen választott jazz kompozíció a XX. század első feléből

6. évfolyam

Ismeretanyag:

- A népzene beépülése a magyar zeneszerzésbe: Kodály Zoltán, Bartók Béla, Lajtha László, Dohnányi Ernő, Weiner Leó népzenei ihletésű kompozíciói
- A 2. bécsi iskola zeneszerzői újításai – Arnold Schönberg és a dodekafónia
- A XX. század zenéjének sokszínűsége, irányzatai
- Igényes szórakoztató zene, zenei igénytelenség
- A klasszikus zene élettani hatásai
- Milyen információ bújik meg a zenei hangmagasságokban, a zene hangnemeiben?
- Összefüggések Hawkins agykeresési eredményei és a Mozart operaáriák hangnemi jelentései között
- Az eddig tanultak összegzése:
Zenetörténelmi stíluskorszakok jellemzői, egymásra épülése
- A zeneszerzés fejlődése a felhangrendszer felfedezésével párhuzamosan
- A műfajok korszakokon átívelő fejlődése, állandósulása
- A zenei formák korszakokon átívelő fejlődése, állandósulása
- A hangszerek fejlődése
- Az előadói apparátusok fejlődése
- Párhuzamok a zene és a társművészetek között

Készségfejlesztés és kreatív stílusgyakorlatok – improvizáció és zeneszerzés:

- Hallás utáni stílus felismerés
- Hallás utáni formai felismerés
- Hallás utáni műfaji felismerés
- Hallás utáni előadói apparátus felismerés
- Dodekafon dallamalkotás – Reihe
- Többszólamú komponálás Reihe alkalmazásával
- Egyéni stílusú dallamalkotás
- Adott dallam megharmonizálása több, különböző stílusban
- Szabodon választott formájú, műfajú kompozíció

Zenehallgatás és multimédiás szemléltetés útján történő megfigyelés, elemzés:

- Tetszőlegesen választott népzenei ihletésű Kodály, Bartók, Lajtha, Dohnányi, Weiner művek

Válogatás a XX. század stílusirányzataiból

- Válogatás olyan szórakoztató zenének szánt alkotásokból, amelyek mára klasszikussá váltak (operett, musical, örökzöldek, filmzenék, Beatles slágerek, stb.)
- Válogatás olyan zenékből, amelyeknek negatív hatását kutatási eredmények igazolják
- Válogatás Mozart operaáriákból – párhuzam Mozart zenéje és Dr. Hawkins agykutatási eredményei között
- Válogatás a zenetörténeti stíluskorszakok kiemelkedő alkotásaiból

Ajánlott könyvek évfolyambontás nélkül:

- Pécsi Géza: Kulcs a muzsikához
- Pándi Marianne: Hangversenykalauz I–III.
- A hét zeneműve sorozat (Szerkesztő: Kroó György)
- Szabolcsi Bence: Zenetörténet
- Dobszay László: A hangok világa IV-V. kötet
- Frank Oszkár: Hangzó zeneelmélet
- Frank Oszkár: Chopin
- Frank Oszkár: Liszt
- Frank Oszkár: Debussy harmóniák
- Keszler Lőrinc: Összhangzattan
- Szelényi István: A romantikus zene harmóniavilága
- Kroó György: Miért szép századunk zenéje?
- Schönberg: A zeneszerzés alapjai
- Tomasovszki Katalin: Bevezetés a zeneszerzés világába
- Tomasovszki Katalin – Tóth Gergely József: A zene mátrixa
- A zenehallgatási anyag partitúrái

Az év végi vizsgák ajánlott anyaga:

- A tanult zenei ismeretek elsajátításának bemutatása csoportos és egyéni munkával. Egyéni kompozíciók bemutatása.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után:

Ismerje a tanuló

- a zenetörténeti stíluskorszakokat
- az egyes korszakok jellemző zenei formáit, a zenei formák fejlődési folyamatát
- a stíluskorszakok jellemző műfajait, a műfajok fejlődési folyamatát
- a stíluskorszakok jellemző előadói apparátusait

- a stíluskorszakok jellemző harmóniai fordulatait, szabályszerűségeit, zeneszerzői kelléktárát

Legyen képes

- hallás után azonosítani egy adott zenemű korstílusát, zenei formáját, műfaját, előadói apparátusát – bármely zenetörténeti stíluskorszakból
- a zene alkotóelemei közötti összefüggések meglátására
- a zene és a társművészetek közötti párhuzamok meglátására

Ismerje

- korunk kutatási eredményeit a klasszikus zene hatásáról
- a klasszikus zenében kódolt információk és a különböző tudományágak felfedezései közötti egybecsengést

Tudjon

- harmóniai, hangnemi, formai elemzést nyújtani adott kottakép alapján, bármely stílusban
- különbséget tenni igényes és igénytelen zenei alkotás között
- a tanult információkkal és a megtapasztalt tényekkel alkotó módon bánni

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei: írásbeli és szóbeli vizsga. Az írásbeli vizsga időtartama minimum 45 perc. A szóbeli vizsga időtartama minimum 15 perc.

Az írásbeli vizsga tartalma:

- zenehallgatási anyag korstílusának, zenei formájának, műfajának, előadói apparátusának azonosítása
- számozott basszus kidolgozása négy szólamban, szűk fekvésben

A szóbeli vizsga tartalma:

- a felhangrendszer és a többszólamúság fejlődése közötti összefüggések ismertetése
- szabadon választott zenei forma stíluskorszakokon átívelő fejlődésének bemutatása
- formai elemzés, stíluskorszak megállapítás adott kottakép alapján – a stíluskorszak zeneszerzői eszközeinek rövid ismertetése

A vizsga értékelése a következő szempontok alapján történik:

- zenetörténeti tájékozottság, stílusismeret
- általános zeneelméleti ismeretek alkalmazása
- a tanult formatani ismeretek alkalmazása

Improvizáció

Az improvizáció, vagyis rögtönzés a gondolatoknak és élményeknek a különféle emberi kommunikációs eszközökkel, kifejezési módokkal történő, előre be nem tanult, előre be nem gyakorolt, előre meg nem fogalmazott spontán alkalmazást jelent. Az improvizáció spontán szerkesztés, gyors reagálás egy zenei problémára, amelynek az azonnalóság ad különös izgalmat; a kompozíció hosszabb ideig tartó szerkesztés eredménye, melyben a gondolat finomítására, csiszolására nyílik lehetőség.

A kétféle tevékenység folyamatos és egyidejű jelenléte segíti a kreatív, problémamegoldó gondolkodás kialakítását, felkelti és fokozza a figyelmet, döntésre késztet és kialakítja a gyors reagáló készséget. Az ember megtervezett cselekedetei, improvizatív megnyilatkozásaival együtt a hétköznapi élet szerves részét képezik. Improvizáció nélkül az élet elképzelhetetlen. Ezért fontos ezt velünk született rögtönző képességet minden vonatkozásban fejleszteni.

Az improvizáció tananyaga a zenei nyelv egész területét magában foglalja, tehát koroktól és stílusoktól független zenei alapokra épül, melyeket – éppen ezért – minden korra és stílusra alkalmazni lehet. Kezdetről fogva végigvonul a zenetörténeten, a zenéhez mindig is hozzátartozott, mint a zenéléskreatív formája (a barokk continuo játék, kadenciák, variáció stb.). Korunk zenéjében szintén nélkülözhetlenné vált az improvizációs készség fejlesztése.

Az improvizáció a zenei nyelv rögtönzött alkalmazása, amely a zene egyidejű kigondolását és hangzó megvalósítását jelenti. A beszélt nyelvhez hasonlóan, a rögtönzött zenei reagálás meghatározott szerkezetre épül és meghatározott szabályok szerint történik.

A zeneiskolai oktatás keretében az improvizáció szorosan összefügg a szolfézs – és a zeneelméleti órákkal, mivel az ott tanult és elsajátított ismeretek gyakorlati alkalmazására széles lehetőség nyílik az improvizációs foglalkozásokon. Így az elméleti tudásanyag gyakorlati alkalmazása hidat képez a hangszer és elmélet között.

Az improvizáció tanítása:

- segíti a hangszeren való gyakorlást, a variációs készség fejlesztése által színesebbé teszi azt;
- fejleszti az önbizalmat, a gyengébb képességű gyermek is bátrabbá, nyíltabbá válik;
- fejlődik a hangszerkezelési technika, az interpretációs készség és a stílusismeret;
- felszabadítja a szorongást, szereplés és vizsga alkalmával csökken a lámpaláz;
- a társművészetek kapcsolatával (irodalom, képzőművészet) gazdagítja a kreatív fantáziát és intuitív gondolkodást;
- a csoportos foglalkozások, a társas munka fejleszti a közösségi szellemet.

A zenei improvizáció célja és szakirányú feladatai:

- az improvizációs készség kialakításának és fejlesztésének módszeres megvalósítása, kiegészítve kompozíciós feladatokkal, esetleg vizuális – és egyéb – analógiákkal, különös tekintettel az interdiszciplináris kapcsolatokra;
- az improvizációnak a zeneművek interpretációs feladataival párhuzamosan és azokkal összhangban – kölcsönhatás formájában – szerepet kell kapnia a képzés teljes folyamatában;
- a zenei nyelv spontán, önálló elsajátításának és alkalmazásának segítése;
- a zenei hallás és ritmusérzék fejlesztése;
- bizonyos általános képességek (memória, önkontroll, döntési készség, szuggesztivitás) fejlesztése;
- a zenei szerkesztés (összhangzattan, ellenponttan, formatan stb. elemeinek) zeneművekben való felismerése és kreatív alkalmazása;

- tájékozódás a különböző zenei stílusokban, az egyes stílusok mélyebb ismerete és a stílusokban való önálló rögtönzőkészség megszerzése;
- az interpretációs készség fejlesztése;
- a zenei fantázia és a zenei érzékenység fejlesztése;
- a zenei kreativitás és általában a kreatív gondolkodás kialakítása és fejlesztése.

A képzés struktúrája és óraterve:

Az improvizációt választó növendékekre automatikusan az óratervben megfogalmazottak vonatkoznak, (választható tárgyként minimum heti 1x45 perc vagy maximum 2x45 perc). A hangszeres előkészítő évfolyamon (6-7 éves korban) az improvizáció tanítása, csoportos formában alkalmas a zongora alapvető kezelésének megalapozására. A csoport ideális létszáma 2-4 fő, heti 2x30 ill. 1x45 percben.

Zeneiskolánkban az eddigi – több, mint 15 éven át folytatott oktatás során szerzett – tapasztalatok azt mutatják, hogy a szolfézsoktatáshoz hasonlóan a csoportos oktatás a bevált, a növendékek számára leginkább elérhető, és növekvő elfoglaltságaik miatt a legalkalmasabb tanítási forma. A csoport létszáma minimum 2, maximum 6-8 fő.

Zeneiskolánk improvizációs tanmenete igazodik a helyi lehetőségekhez. Mivel fenntartónk nem tud lehetőséget biztosítani felmenő évfolyamok indításához, ezért választható tárgyként a törvényben meghatározott csoportlétszámmal összevont csoportot működtetünk. A közös munka további előnye, hogy lehetőséget ad egymás kreatív ötleteinek megfigyelésére, ezáltal a zenei alkotás folyamata fejleszthető. A csoport növendékei a képzési szintjüknek megfelelő ismeretanyagot a szolfézs és hangszeres tárgyukkal szinkronban tanulják.

Személyi feltételek:

Megfelelően képzett, a törvényi előírásoknak eleget tevő, pszichikailag alkalmas és a tantárgy tanítására vállalkozó, felkészült és önképzésre nyitott szakember.

Tárgyi feltételek:

- Megfelelő tanterem, megfelelő minőségű zongorával (vagy 2 zongorával);
- Hangszerek a növendékek létszámának megfelelő mennyiségben;
- A zeneiskolai oktatáshoz szükséges kották és kiadványok;
- CD lejátszó, magnetofon, esetleg videokamera és lejátszó, elsősorban a növendékek órai munkájának, bemutatóinak elemzéséhez, értékeléséhez.

Követelmények a program elvégzése után:

A tantárgy rugalmasan kezelendő tananyagra épül. A tanár feladata, hogy segítse a növendékek képességeinek maximális kibontakozását. Ez az átlagos képességűekre éppúgy vonatkozik, mint a zenei pályára készülőkre.

A szakanyagot nyitottan és személyre szólóan kell kezelni.

Általános követelmény csak az lehet, amit minden növendék a tehetségétől függetlenül, elvárhatóan el tud sajátítani. Erre a minimális követelményre épülhet differenciáltan a szakanyagnak a bonyolultabb része, a tehetségétől és az életkortól függően.

Minimális követelmény:

A növendék

- ismerje a zene alapelemeit és ezek tulajdonságait;
- ismerje a legfontosabb zenei szerkesztési módokat;
- sajátítsa el a különböző képzési szintek zenei ismeretanyagát, amelyet a szolfézs és hangszeres tárgyakkal szinkronban tanul;
- ismerje mindazokat a hangszertechnikai problémákat, amelyek nélkülözhetetlenek a hiteles zenei megnyilatkozáshoz;
- ismerje az egyes zenei stílusok lényegét, a népzene, és a jazz sajátos nyelvezetének alapjait;
- legyen képes a közös improvizációkban egymásra figyelve, kreatív módon részt venni;
- ismerje a régi és mai kottairás különböző lehetőségeit;
- tudjon önálló zenei gondolatokat megfogalmazni, törekedve az érzékeny, kifejező zenei megszólaltatásra;
- legyen képes felfedezni zenei tanulmányain keresztül a világban lévő összefüggéseket, törvényszerűségeket, ezáltal gazdagítva saját személyiségét.

A kiemelkedő képességű, zenei pályára készülő növendékek az évekre lebontott anyagnak lehetőleg a maximumát végezzék el. Számukra különösen fontos követelmény az egyes zenei stílusok mélyebb ismerete és az önálló rögtönzőképesség megszerzése.

Az értékelés módja:

Az értékelés különféle szempontjai közül a legfontosabb az óráról órára történő értékelés, ami a növendékeket folyamatosan segíti a fejlődésben, az előrehaladásban. A csoportos órán egymás munkájának figyelése, javítása, egymás bátorítása bizonyul a leghatékonyabb értékelésnek.

Beszámolók:

A növendékek a tanítási év végén beszámolnak az év folyamán elsajátított tudásukról, bemutató óra, ill. vizsga formájában.

A beszámoló mellett az arra alkalmas növendékek félévente több alkalommal vehetnek részt nyilvános szerepléseken.

A beszámoló anyaga:

Önállóan, ill. csoportosan előadott egy, vagy több improvizáció, az adott évben tanultakra alapozva. A megírt kompozíció nem kötelező a beszámolón.

Értékelés:

Az előképző évfolyamokon a növendék egész évi munkája, és a beszámolón nyújtott teljesítménye alapján minősítést kap.

Felsőbb évfolyamba kerülhet az a tanuló, aki megfelel évfolyama minimális követelményeinek és eredményes beszámolót tett. Ha bármilyen elfogadható ok miatt a növendék a beszámolón nem vett részt, osztályzatát évi munkája alapján a tanár állapítja meg. Választható tárgyként osztályzattal történik a félévi, ill. év végi értékelés.

Tananyag:

Miután új tantárgyról van szó, a zenei ismeretekhez kapcsolt feladatok több helyen tanmenetszerűen szerepelnek a központi tantervben.

Más esetben viszont nincs minden konkrétan meghatározva, hogy sokféle módon lehessen folytatni, vagy új feladatot kitalálni. A különböző évfolyamok tananyagában, a javasolt szakirodalomban, az egyes évfolyamok követelményeiben és a felhasználható kottaanyagajánlásokban a helyi program a központi tanterv tanmenetéhez igazodik, Természetesen a helyi sajátosságoknak megfelelően alkalmazva.

Fontos hangsúlyozni, hogy az improvizáció – mint a beszélt nyelv is – tanítható. Módszeres elsajátításához nagy segítséget nyújthat a spirálisan rendezett tananyag, mely egyre mélyülő ismétlések sorozatára épül.

Szükséges azonban, hogy az improvizáció, mint önálló zenei megnyilatkozás, kapcsolatban legyen a tanult zeneművekkel is. Így a művek megértése, értelmezése várhatóan sokkal mélyebb lesz és megszólaltatásuk is személyesebb hitelt nyer.

A tanult művekhez kapcsolódó improvizációk és a leírt kompozíciók kölcsönösen segítik a növendékek zenei kreativitásának kibontakozását, zenei érzékenységük és minőségigényük fejlődését. A tanár munkáját segíthetik az analógiás feladatok – például zenéhez kapcsolt rajz, vagy rajzhoz kapcsolt zene –, ami alatt nem tematikus illusztrációkat kell érteni, hanem a szerkezeti alaphelyzetekre épülő személyes rajzi vagy zenei reagálásokat. Természetesen ugyanez vonatkozhat irodalmi jellegű vagy bármilyen más kapcsolható szakterületre, a tanár, illetve a növendék érdeklődésétől függően.

A cél maga az ember, a kreatív és etikus emberi minőség, a „teljes ember” kialakításának a segítése. Pontosan ez adja meg a művészeti nevelés értelmét és értékét, és felelőségünk súlyát is.

31.1.1.8 Kamarazene Tanszak

Az intézmény zeneismeret tanszaka az idevonatkozó törvényben foglaltak szerint az iskolában tanított zeneismeret tantárgyak tantervi programjait az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja.

Kamarazene

A kamarazene tantervi programot a Kamarazene tanszak az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

Zenekar

A zenekar tantervi programot a Kamarazene tanszak az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

Kórus

A kórus tantervi programot a Kamarazene tanszak az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

31.1.2 Népzene

Az intézmény népzene tanszaka az idevonatkozó törvényben foglaltak szerint az iskolában tanított népzene hangszerek/tárgyak tantervi programjait az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja.

Népi hegedű

A népi hegedű tantervi programot a Népzene tanszak az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

Népi brácsa

A népi brácsa tantervi programot a Népzene tanszak az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

Népi bőgő

A népi bőgő tantervi programot a Népzene tanszak az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

Népi furulya

A népi furulya tantervi programot a Népzene tanszak az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

Citera

Előképző évfolyamok, 1. évfolyam, Fejlesztési feladatok:

A hangszerjáték állva történik. Ismeretanyag:

A hallás utáni daltanulás előnyt élvez. A kotta ismerete (ritmus, szolmizálás, ABC-s nevek) elengedhetetlen. Ha gyakorlás folyamán zavar áll be a citerajátékban, a kottaolvasásban való jártasság mindenféleképpen segítség az előre menetelben.

Előképző 2. évfolyam, Ismeretanyag:

Hallás utáni daltanulás, a tanultakat kottában rögzítjük. A kottaolvasás elengedhetetlen. 2/4-es ütem, negyed érték és nyolcad pár egyenletes pengetése, negyed szünet fogalma. Negyed szünet húrlefogással (jobb kéz kézel), vagy kitöltéssel: basszus húr bependítése. 2-3 gyermekdal összefűzése, saját ének kísérése citerajátékkal.

Alapfokú évfolyamok, „A” tagozat 1. évfolyam:

Jobb kéz: Szinkópa pengetése: basszus húrtól le, dallamhúron föl, basszus húr bependítés, hogy ne maradjon ki a mérő, végül dallamhúron föl.

Bal kéz: Hüvelykujjal lenyomva is tudja játszani a C”-t.

Ismeretanyag: Negyed szünet kitöltése basszus húr bependítésével, húrlefogással (jobb kéz kézel)

2. évfolyam:

Fejlesztési feladatok: Szinkópa pengetése, tizenhatodok pengetése: ti-riri, riri-ti alakban (basszus húr csak indításkor a mérő helyén szól). (Megjegyzés: a ti szótag a nyolcad után a tizenhatod megnevezésére zavaró lehet, ezért a tizenhatod csak ri szótaggal szerepel.)

Dudálás: Minden húr zeng, a pengetés a kisfejek húrjaitól indul.

2. félévtől a tremolójáték bevezetése, a basszus húrtól indítva.

Követelmény: A sorvégi szünet kitöltése basszus húr bependítéssel is.

3. évfolyam:

Jobb kéz: Esztam kíséretnél a nyolcad pár 2. nyolcadának hangsúlyos visszapengetése. A sorok végén csak pörgetés nélküli negyed pengetése.

Tremolójáték, szinkópa. Ritmusaprózásnál új elem a négy tizenhatod (csak az első tizenhatod megpendítésénél van jelen a basszus húr)

Követelmény: Tremolójáték. (a sorzáró illetve a szünet előtti negyedeket csak bependítjük a basszus húrtól kiindulva)

4. évfolyam:

Fejlesztési feladatok: 4/4-es ütem. A csárdás fogalma, jellemzői. Erős zárás, gyenge zárás az új stílusú népdaloknál.

Jobb kéz: A tizenhatodos ritmusaprózásnál a négy tizenhatod is szerepel. Tremolójáték a basszus húrtól indul és a dallamhúron zajlik.

Nyújtott ritmus: (basszus húrtól indított pörgetett negyed, basszus húr bependítés a mérőre, majd dallamhúron visszapendítés)

Éles ritmus: (basszus húrtól indítva nyolcad pár, majd hangsúlytalan pörgetett negyed szintén a basszus húrtól indítva)

Követelmény: Szinkópa, nyújtott- és éles ritmus.

5. évfolyam:

Fejlesztési feladatok: Rubato-parlando játékmód bevezetése.

Lassú csárdás, friss csárdás. A friss csárdás hangsúlyos negyed és hangsúlytalan nyolcad pár ritmizálással.

Dudálás: a Pengetés a kisfejek húrjaitól indul, kapkodó játék a kis fej C"-re.

Követelmény: Nyújtott- és éles ritmus

6. évfolyam:

Fejlesztési feladatok: Rubato-parlando játékmód. Nyomójáték, a nyomót a hüvelyk- és a mutatóujjal irányítva, a többi ujj tart, de nem markol.

Követelmény: Friss csárdás hangsúlyos negyed – hangsúlytalan nyolcad pár ritmizálással.

Beszámoló anyaga minden évfolyamon: félévkor egy összeállítás, év végén két összeállítás (a kettőből az egyik lehet csoportos előadás).

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat, 2. évfolyam

(Kiegészítése ugyanaz, mint „A” tagozaton)

3. évfolyam:

(Kiegészítése ugyanaz, mint „A” tagozaton.)

Valamint jobb kéz: tremoló játék, szinkópa

Ismeretanyag: A hallás utáni daltanulás kerül előtérbe, ami nem zárja ki a kottaolvasás maximális ismeretét.

4. évfolyam:

(Kiegészítése ugyanaz, mint „A” tagozaton.)

5. évfolyam:

(Kiegészítése ugyanaz, mint „A” tagozaton.)

A hangszerkezelés fejlesztése: Nyomójáték. Dudálás: kapkodó játékkal a kisfej G' hangját is bependítve

Követelmény: Rubato-parlando játékmód, nyomójáték

6. évfolyam:

A hangszerkezelés fejlesztése: Rubato-parlando játékmód, nyomójáték.

Dudálás továbbfejlesztése (C' záróhangon nyugvó 3. vagy 4. ujjal váltakozó, hüvelykujjal lenyomott dallamhangok. Dallam közepén és végén felugró kvart hangok alkalmazása. Dudaaprája.

Beszámoló anyaga minden évfolyamon: félévkor egy összeállítás, év végén két összeállítás (a kettőből az egyik lehet csoportos előadás).

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat, 7. évfolyam

Követelmény: Nyomótechnika az „A” tagozat 6. évfolyamon leírtak szerint is.

Beszámoló anyaga minden évfolyamon: félévkor egy összeállítás, év végén két összeállítás (a kettőből az egyik lehet csoportos előadás).

Népi ének

A népi ének tantervi programot a Népzene tanszak az intézmény helyi tantervébe átvenni javasolja, az alábbi kiegészítéssel:

Hek 1.

A tanított anyag hangterjedelme a tanuló adottságaihoz igazodjon.

Hek 2.

A tanított anyag hangterjedelme a tanuló adottságaihoz igazodjon.

1.évfolyam:

Beszámoló anyaga: 1 népszokásdallam + 1 csokor, amely tartalmaz legalább 1 táncdallamot és/vagy egy lírai dalt

2. évfolyam:

Beszámoló anyaga: 1. összeállítás karikázó dallamok vagy katonadalok
2. egy szokásdallam vagy lírai dal

3. évfolyam: (A és B tagozaton egyaránt)

Beszámoló anyaga: egy dalcsozor táncdallamokból,
egy parlando-rubato dal vagy ballada

4.évfolyam: (A és B tagozaton egyaránt)

Beszámoló anyaga: lakodalmi vagy táncdallamokból álló népdalcsozor, egy ballada vagy lírai dal

5.évfolyam: (A és B tagozaton egyaránt)

Beszámoló anyaga: egy különböző tempójú és karakterű táncdallamokból álló összeállítás egy hosszabb lélegzetű parlando-rubato dal vagy ballada

6.évfolyam: (A és B tagozaton egyaránt)

Beszámoló anyaga: egy guzsalyas dalokból vagy táncdallamokból álló összeállítás, egy díszített parlando-rubato dal vagy klasszikus ballada

Beszámoló: félévkor egy összeállítás év végén kettő összeállítás

Alapvizsga: Az öt összeállításból egyet a vizsgázó választ, egyet a vizsgabizottság (A és B tagozaton egyaránt)

Továbbképző évfolyamok: félévi beszámoló: egy összeállítás

A kötelező tantárgyak (szolfézs kötelező / 4. évfolyamig/ , vagy szolfézs / „B” tagozaton végig/, zongora / „B” tagozaton 3. évfolyamtól/); illetve a kötelezően választható tantárgyak (szolfézs 5. évfolyamtól) a zeneművészeti ág klasszikus zene kötelező tantárgyainak tantervét a helyi tantervben leírtak alapján átvenni javasolja.

Népi kamarazene

A népi kamarazene tantervi programot a Népzene tanszak az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

Népi zenekar

A népi zenekar választható tantárgy. Szolfézs alapvizsga után (negyedik évfolyam után) kötelezően választható vagy választható tantárgy évfolyami és követelményi megköötések nélkül.

31.1.3 Jazz

Az intézmény Jazz tanszaka az idevonatkozó törvényben foglaltak szerint az iskolában tanított jazz hangszerek/tárgyak tantervi programjait az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja.

Billentyűs tanszak tantárgyai

Jazz-zongora

A jazz-zongora tantervi programot a Jazz Billentyűs tanszak az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

Pengetős tanszak tantárgyai

Jazz-gitár

A jazz-gitár tantervi programot a Jazz Pengetős tanszak az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

Jazz-basszusgitár

A jazz-basszusgitár tantervi programot a Jazz Pengetős tanszak az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

Kötelező tantárgyak:

Jazz-szolfézs

A jazz-szolfézs tantervi programot a Jazz tanszak az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

Jazz-elmélet

A jazz-elmélet tantervi programot a Jazz tanszak az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

Jazz-zenekari gyakorlat

A jazz-zenekari gyakorlat tantervi programot a Jazz tanszak az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

31.1.4 Elektroakusztikus zene

Az intézmény Elektroakusztikus zene tanszaka az idevonatkozó törvényben foglaltak szerint az iskolában tanított jazz hangszerek/tárgyak tantervi programjait az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja.

Szintetizátor- Keyboard

A szintetizátor tanításának célja, hogy felkészítse a tanulókat az elektronikus zenei hatások felismerésére, befogadására és ilyen jellegű zenei önkifejezésre.

Ismertesse meg a tanulókkal

- a hangszer sajátosságait, és alakítsa ki a hangszer biztonságos kezelését,
- alapozza meg a biztos technikai tudást a zeneelmélettel való szoros összefüggésben,
- adjon teret, lehetőséget a zenei fantázia kibontakoztatására, kreativitásra,
- a klasszikus zeneelméleti rendszeren keresztül vezesse rá őket a tánc- és jazz-zenei összefüggések logikájára,

- Ismertesse meg a főbb tánc- és jazz-zenei stílusok sajátosságait, összevetve azokat klasszikus zenetörténeti előzményeikkel,
- biztosítson olyan szilárd elméleti, technikai, gyakorlati tudásanyagot, amely a számítógép és MIDI-berendezések zenei alkalmazási területén is használható,
- adjon lehetőséget arra, hogy a fiatalok rajongása a szintetizátor iránt ne korlátozódjék csak a könnyűzene és a jazzművészet területére, hanem a szerzett zenei műveltség bármikor komolyzenére váltható legyen.

Ismertesse meg a tanulókkal

- a szintetizátor-keyboard múltját, fejlődési szakaszait
- a hangszer-felépítési sajátosságait,
- a legfontosabb érintésvédelmi szabályokat.

Alakítson ki

- könnyed klaviatúrakezelést,
- önálló hangszín- és ritmuskezelést,
- megfelelő játéktechnikai biztonságot

Fordítson figyelmet

- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- a tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg igényes kidolgozására,
- a rendszeres társas muzsikálásra.
- tanítsa meg a tanulókat a legalapvetőbb hangszer-karbantartási feladatokra.

Előképző évfolyamok

HEK.1. (1. évfolyam)

- Fejlesztési feladatok
- A hangszer működési elvének megismertetése.
- Tájékozódás a billentyűzeten
- Elemi ritmusképletek ismerete
- Az elemi szintű kottaolvasás előkészítése.
- A violin- és basszuskulcs.
- Különböző hangértékek és szünetjelek.
- A kézfüggetlenítés előkészítése.

Ajánlott tananyag

- Hernádiné – Inselt – Fantóné – Komjáthyiné – Máthéné: Zongoraiskola I.

- Bartók Béla: Mikrokozmosz I
- John Thompson's Easiest Piano course.
- Kurtág Gy.: Játékok I., VI.
- Papp L.: Zongora ABC
- Lakatos Ágnes A barátságos zongoraiskola 1.
- Fehér József Gorsium Szintetizátoriskola 1.

Követelmény

Rendelkezzék megfelelő kéztartással, billentéstechnikával és tudjon megfelelő ujjrenddel játszani. Néhány gyermekdal, dallam hangszeres megszólaltatása külön, illetve kétkezes változatban.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- 3 gyermekdal, vagy egyéb egyszerű dallam eljátszása.

HEK.2. (2. évfolyam)

Fejlesztési feladatok

- Tájékozódás a billentyűzeten
- Elemi ritmusképletek ismerete
- A violin- és basszuskulcs.
- Különböző hangértékek és szünetjelek.
- A non legato, legato játék alapjai,
- A kézfüggetlenítés előkészítése,
- Különböző kifejezőmódok, hangulatok hangszeres megvalósítása játékos formában,
- Egyszerű gyermekdalok megszólaltatása változatos módon.

Ajánlott tananyag

- Hernádiné – Inselt – Fantóné – Komjáthyiné – Máthéné: Zongoraiskola I.
- Bartók Béla: Mikrokozmosz I.
- John Thompson's Easiest Piano course.
- Kurtág Gy.: Játékok I., VI.
- Papp L.: Zongora ABC
- Lakatos Ágnes A barátságos zongoraiskola 1.
- Fehér József Gorsium Szintetizátoriskola 1.

Követelmény

Rendelkezzék, megfelelő kéztartással, billentéstechnikával és tudjon megfelelő ujjrenddel játszani. Néhány gyermekdal, dallam hangszeres megszólaltatása külön, illetve kétkezes

változatban

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- 3. gyermekdal, vagy egyéb egyszerű dallam eljátszása,

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- Ismerkedés a hangszerrel.
- A szintetizátor működési elvének megismertetése.
- A violin– és basszuskulcs.
- Különböző hangértékek és szünetjelek.

- A helyes kéztartás és billentéstechnika megismertetése,
- A hangközök megismertetése félhangszámolási rendszerben.
- A dúr és moll hármashangzatok fogalma, lejátszásuk minden hangról.
- A jobb és bal kéz együttes játéka.

Ajánlott tananyag

- Hernádiné – Inselt – Fantóné – Komjáthyiné – Máthéné: Zongoraiskola I.II
- Bartók Béla: Mikrokozmosz I.
- John Thompson’s Easiest Piano course.1.
- Papp L.: Zongora ABC
- Fehér József Gorsium Szintetizátoriskola 1.
- Lakatos Ágnes A barátságos zongoraiskola 1.
- C.Czerny : Könnyű technikai gyakorlatok (Komjáthyiné)

Követelmény

Rendelkezzék megfelelő kéztartással, billentéstechnikával és tudjon megfelelő ujjrenddel játszani.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- 3. gyermekdal, vagy egyéb egyszerű dallam eljátszása.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok:

- A szintetizátor – keyboard alapfunkcióinak önálló kezelése.
- A dúr hármashangzat fordításainak megismertetése, tánc– és klasszikus zenei jelölése, használata a gyakorlatban egy kiválasztott zenemű alapján.
- A pontozott hangértékek megismertetése és begyakorlása.
- Klasszikus zenei gyakorlatok a két kéz függetlenítésére.
- Skálák gyakorlása 2#, 2b előjegyzésig

Ajánlott tananyag

- Fehér József: Gorsium szintetizátoriskola I. (Gorsium GBT, Tác)
- Planki –Endl Keyboard iskola I.II.kötet.
- Kovácsd Gábor: Keyboard
- Hernádiné – Inselt – Fantóné – Komjáthyiné – Máthéné: Zongoraiskola I–II.

- Bartók Béla: Mikrokozmosz I–II.
- Lakatos Ágnes A barátságos zongoraiskola 1.2.
- C.Czerny : Könnyű technikai gyakorlatok (Komjáthyiné)

Követelmény

A dúr és moll hármashangzatok biztos alkalmazása bal kézben a jobb kéz egyidejű játékával.

A kar és az ujjak egysége, együttműködése hangközfelbontással, skálamenettel, helyes ujjrenddel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- 2 klasszikus mű előadása zongorán.
- 1 szám előadása szintetizátoron arranger kísérett

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- A tanuló ismerje meg a szintetizátor–keyboard használatának bővebb lehetőségeit:
- A tenuto és staccato játék begyakorlása.
- Skálák egyenletes játszása 4#, 4b előjegyzésig, fokozatosan gyorsuló tempóban, 3–4 oktávon keresztül.
- A technikai gyakorlatok alapján többféle tánczenei stílus begyakorlása.

Ajánlott tananyag

- Fehér József: Gorsium szintetizátoriskola I–II. (Gorsium GBT, Tác)
- Planki-Endl Keyboard iskola I-II

- Kovács Gábor: Keyboard
- Kulcsár Zoltán: Harmónia– és ritmusiskola
- Bartók Béla: Mikrokozmosz I–II.
- Lakatos Ágnes A barátságos zongoraiskola 1.2.
- Bartók Béla: Gyermekeknek I–II.
- J. S. Bach: Notenbüchlein für Anna Magdalena Bach kötetből:
- F–dúr andante BWV Anh. 131
- D–moll menüett BWV Anh. 132
- G–dúr menüett BWV Anh. 116
- C. Czerny: Könnyű technikai gyakorlatok (Komjáthyiné)

Követelmény

Tudjon a tanuló dúr hármashangzat–megfordításokat játszani bal kézben, és tudja transzponálni azokat. Tudjon tenuto és staccato játszani.

Ismerje gyakorlatban az éneklő legato játékot.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

1. klasszikus mű előadása zongorán.
2. különböző stílusú szám előadása arranger kísérettel

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- A szintetizátor – keyboard minden lehetséges funkciójának (a MIDI kivételével) ismerete és kezelése.
- A skálák előjegyzéseinek ismerete 7#, 7b előjegyzésig.
- Olyan tánczenei számok gyakorlása, amelyben a jobb kéz is játszik harmóniahangokat.
- A négyeshangzat megfordításai tánczenei illetve klasszikus jelöléssel és alkalmazásuk a gyakorlatban.
- Skálák gyakorlása 5#, 5b előjegyzésig, megfelelő ujjrenddel.

Ajánlott tananyag

- Fehér József: Gorsium szintetizátoriskola II–III. (Gorsium GBT, Tác)
- Planki-Endl Keyboard iskola II-III.
- Kovács Gábor: Keyboard
- Balázs Fecó: Dalai napjainkig (Solo Music Budapest)
- Kulcsár Zoltán: Harmónia– és ritmusiskola
- A gyermek Mozart (Hernádi)
- Lakatos Ágnes A barátságos zongoraiskola 3.

- C. Czerny: Könnyű technikai gyakorlatok (Komjáthyiné)

Követelmény

A dúr hangzat megfordításainak biztos alkalmazása a bal kézben. Tudjon a tanuló jobb kézzel a dallamjáték közben harmóniahangokat is játszani. Olyan tánczenei anyag használata, amely lehetőséget ad a bal kéz ritmuskíséret önálló eljátszására is, arranger kíséret nélkül.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- 2. különböző ritmusú tánczenei szám, arranger használatával
- 1. klasszikus darab eljátszása a javasolt anyagból.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- Az összes tánczenei jelölés megismertetése.
- A szintetizátor – keyboard MIDI funkciójának használata.
- A funkcióelmélet megismertetése.
- A modális hangsorok megismertetése.
- A dúr és az összhangzatos moll skála fokaira építhető hármashangzatok megismertetése.
- A beat, rock, slow és swing stílusú darabok játszása arrangerrel szintetizátoron, digitális zongorán, illetve klasszikus zongorán

Ajánlott tananyag

- Fehér József: Gorsium szintetizátoriskola II–III. (Gorsium GBT, Tác)
- Planki-Endl Keyboard iskola II-III
- Kovács Gábor: Keyboard
- Balázs Fecó: Dalai napjainkig (Solo Music Budapest)
- Esze Jenő: Tanuljunk zongorázni tánczenét (ESMTK CO–Sinus Kiadó Budapest)
- Kulcsár Zoltán: Dallamszerkesztés, szekvencia szövés, rögtönzés keyboardon
- J. S. Bach: 18 kis prelúdium,
- C. Czerny: A kézügyesség iskolája
- Könnyű szonatinák (Hernádi)
- Kurtág Gy.: Játékok
- Dohnányi E.: A legfontosabb ujjgyakorlatok a biztos zongoratechnika elsajátítására
- Lehotka Gábor: Gorsium orgonaiskola – 2000 (Gorsium GBT Tác)
- Simon Collin: Így működik a számítógépes multimédia (Park Könyvkiadó Budapest)

Követelmény

Biztos hangszerkezelés, funkcióváltások, kiállítások (fill in), hangszínváltások stb. alkalmazása

a szintetizátoron – keyboardon előadott számok lejátszása közben. Biztos kíséret bal kézzel, helyes súlypontok használata az arranger nélküli játszásnál.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- 2. különböző ritmusú tánc-, illetve jazz–zenei szám előadása arranger kísérettel és arranger kíséret nélkül, önálló bal kéz kísérettel;
- 1. klasszikus darab a javasolt anyagból.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- A szintetizátor – keyboard működési elve, az összes funkció ismerete és használata, beleértve a MIDI-t is.
- A szintetizátor erősítésére alkalmazott berendezések kezelése.
- A dúr és az összhangzatos moll skálák fokaira épített négyes–hangzatok ismerete és alkalmazása a könnyűzenében előforduló valamennyi hangnemben.
- Beat, rock, slow, swing, beguine, rumba, bossa–nova, samba, cha–cha stílusú számok játszása arranger kísérettel.

Felhasználható irodalom

- Fehér József: Gorsium szintetizátoriskola III–IV.(Gorsium GBT, Tác)
- Planki-Endl Keyboard iskola III-IV
- Kovács Gábor: Keyboard
- Balázs Fecó: Dalai napjainkig (Solo Music Budapest)
- Esze Jenő: Tanuljunk zongorázni tánczenét (ESMTK CO–Sinus Kiadó Budapest)
- Kulcsár Zoltán: Dallamszerkesztés, szekvencia–szövés, rögtönzés keyboardon
- Beethoven: Szonatinák (Solymos P.)
- C. Czerny: A kézügyesség iskolája I–II. (Szendy Á.)
- J. S. Bach: 18 kis prelúdium
- Schumann: Jugend–album
- Schubert: Keringők
- Csajkovszkij: Jugend–album
- Simon Collin: Így működik a számítógépes multimédia (Park Könyvkiadó Budapest)

Követelmény

Legyen képes a tanuló virtuózabb játékmódra, egyszerűbb improvizációkra. Az előző évfolyamokhoz igazítva harminc tánczenei szám ismerete különböző stílusokban, az egyszerűbbek transzponálva is

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- 2 különböző ritmusú tánc– és jazz–zenei szám előadása arranger kísérettel
- szabadon választott előadási darab.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

3. évfolyam „B” tagozat

- Technikaképzés és elméleti ismeretek
- A tanuló ismerje meg a szintetizátor–keyboard használatának bővebb lehetőségeit:
- A MIDI fogalma.
- A hetes harmóniak használata és begyakorlása.
- A tenuto és staccato játék begyakorlása.

- Skálák egyenletes játszása 4#, 4b előjegyzésig, fokozatosan gyorsuló tempóban, 3–4 oktávon
- A technikai gyakorlatok alapján többféle tánczenei stílus begyakorlása,.
- A bővített (+aug.) fogalma, alteráció.
- A suspend fogalma.
- A bővített és sus gyakorlati megvalósítása egy–két tánczenei szám alapján.
- Legkevesebb két tánczenei szám megtanulása arranger kíséret nélkül, bal kéz ritmusbontással, kísérettel.
- A tanult tananyag rendszeres ismétlése.

Ajánlott tananyag

- Fehér József: Gorsium szintetizátoriskola I–II. (Gorsium GBT, Tác)
- Kovács Gábor: Keyboard
- Planki-Endl: Keyboard iskola III-IV
- Kulcsár Zoltán: Harmónia– és ritmusiskola
- Bartók Béla: Mikrokozmosz I–II.
- Bartók Béla: Gyermeknek I–II.
- J. S. Bach: Notenbüchlein für Anna Magdalena Bach kötetből:
- F–dúr andante BWV Anh. 131
- d–moll menüett BWV Anh. 132
- G–dúr menüett BWV Anh. 116
- C. Czerny: Könnyű technikai gyakorlatok (Komjáthyiné)

Követelmény

Tudjon a tanuló dúr hármashangzat–megfordításokat játszani bal kézben, és tudja transzponálni azokat. Tudjon tenuto és staccato játszani. Ismerje gyakorlatban az éneklő legato játékot. Tudja alkalmazni a tanult alterált akkordokat.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- 2. különböző ritmusú tánczenei szám előadása,
- klasszikus mű és egy technikai gyakorlat előadása zongorán.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

- A szintetizátor – keyboard minden lehetséges funkciójának (a MIDI kivételével) ismerete és kezelése
- A skálák előjegyzéseinek ismerete 7#, 7b előjegyzésig.
- Alap 7–9–11–13–as akkordok létrehozása a felhangsor hangjaiból.
- A díszítő hatos fogalma, szerepe.
- Olyan tánczenei számok gyakorlása, amelyben a jobb kéz is játszik harmóniahangokat.
- A négyes hangzat megfordításai tánczenei illetve klasszikus jelöléssel és alkalmazásuk a gyakorlatban
- Skálák gyakorlása 5#, 5b előjegyzésig, megfelelő ujjrenddel.
- A tanult anyag rendszeres ismétlése.
- Olyan tánczenei anyag használata, amely lehetőséget ad a bal kéz ritmuskíséret önálló eljátszására is, arranger kíséret nélkül is.

Ajánlott tananyag

- Fehér József: Gorsium szintetizátoriskola II–III. (Gorsium GBT, Tác)
- Kovács Gábor: Keyboard iskola
- Balázs Fecó: Dalai napjainkig (Solo Music Budapest)
- Kulcsár Zoltán: Harmónia– és ritmusiskola
- A gyermek Mozart (Hernádi)
- C. Czerny: Könnyű technikai gyakorlatok (Komjáthyiné)
- Bartók Béla: Mikrokozmosz IV., Gyermekeknek III.
- J. S. Bach: 18 kis prelúdium (Hernádi)
- C. Czerny: A kézügyesség iskolája. (Szendy Á.)

Követelmény

A dúr négyes–hangzat megfordításainak biztos alkalmazása a bal kézben. Tudjon a tanuló jobb kézzel a dallamjáték közben harmóniahangokat is játszani. Önállóan tudja alkalmazni a 9–11–13–as akkordok bontását két kézzel a dallamhang alatt.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- két különböző ritmusú tánczenei szám,
- Az arranger kísérettel előadott darabokban tudjon önállóan különböző hangszíneket

váltani.

- klasszikus darab eljátszása a javasolt anyagból és 1. etűd.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

- Az összes tánczenei jelölés megismertetése.
- A szintetizátor – keyboard MIDI funkciójának használata.
- A funkcióelmélet megismertetése.
- A modális hangsorok megismertetése.
- A dúr és az összhangzatos moll skála fokaira építhető hármashangzatok megismertetése.
- A beat, rock, slow és swing stílusú darabok játszása arrangerrel és arranger kíséret nélkül szintetizátoron, digitális zongorán, illetve klasszikus zongorán/pianínón.
- Az előző évfolyamokhoz igazítva egyre több tánczenei szám megtanulása, lehetőleg minél több stílusban.
- Egyszerűbb darabok transzponálása.

Ajánlott tananyag

- Fehér József: Gorsium szintetizátoriskola II–III. (Gorsium GBT, Tác)
- Kovács Gábor: Keyboard
- Balázs Fecó: Dalai napjainkig (Solo Music Budapest)
- Esze Jenő: Tanuljunk zongorázni tánczenét (ESMTK CO–Sinus Kiadó Budapest)
- Kulcsár Zoltán: Dallamszerkesztés, szekvencia szövés, rögtönzés keyboardon
- J. S. Bach: 18 kis prelúdium,
- Könnyű szonatinák (Hernádi)
- Kurtág Gy.: Játékok zongorára
- Dohnányi E.: A legfontosabb ujjgyakorlatok a biztos zongoratechnika elsajátítására
- J. S. Bach: 18 kis prelúdium
- J. S. Bach: Kétszólamú invenciók (F–dúr, a–moll)
- Simon Collin: Így működik a számítógépes multimédia (Park Könyvkiadó Budapest)
- C. Czerny : A kézügyesség iskolája I.-II. . (Szendy Á.)

Követelmény

Biztos hangszerkezelés, funkcióváltások, kiállítások (fill in), hangszínváltások stb. alkalmazása a szintetizátoron – keyboardon előadott számok lejátszása közben. Biztos kíséret bal kézzel, helyes súlypontok használata az arranger nélküli játszásnál. Legyen képes a hangszerek és zenei eszközök MIDI funkcióinak kezelésére, a funkcióelmélet gyakorlati alkalmazására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- két különböző ritmusú tánc-, illetve jazz–zenei szám előadása arranger kísérettel
- Az arranger kísérettel előadott darabok esetében legyen képes a szintetizátor

funkcióinak önálló kezelésére (pl. fill-in, intro, ending, hangszínváltás, stb.)

- két klasszikus darab a javasolt anyagból, vagy 1. előadási darab és 1. etűd.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

- A szintetizátor – keyboard működési elve, az összes funkció ismerete és használata, beleértve a MIDI-t is.
- A szintetizátor erősítésére alkalmazott berendezések kezelése.
- A dúr és az összhangzatos moll skálák fokaira épített négyes–hangzatok ismerete és alkalmazása a könnyűzenében előforduló valamennyi hangnemben.
- Beat, rock, slow, swing, beguine, rumba, bossa-nova, samba, cha-cha stílusú számok játéka arranger kísérettel, illetve arranger kíséret nélkül, önálló bal kéz kísérettel.
- Az előző évfolyamokhoz igazítva minél több tánczenei szám tudása különböző stílusokban, az egyszerűbbek transzponálva is.

Ajánlott tananyag

- Fehér József: Gorsium szintetizátoriskola III–IV. (Gorsium GBT, Tác)
- Balázs Fecó: Dalai napjainkig (Solo Music Budapest)
- Esze Jenő: Tanuljunk zongorázni tánczenét (ESMTK CO–Sinus Kiadó Budapest)
- Kulcsár Zoltán: Dallamszerkesztés, szekvencia–szövés, rögtönzés keyboardon
- Beethoven: Szonatinák (Solymos P.)
- C. Czerny: A kézügyesség iskolája I–II. (Szendy Á.)
- J. S. Bach: 18 kis prelúdium
- Schumann: Jugend–album
- Schubert: Keringők
- Csajkovszkij: Jugend–album
- J. S. Bach: Kétszólamú invenció, Háromszólamú invenciók
- Chopin: Keringők, Mazurkák
- Lehotka Gábor: Gorsium Orgonaiskola – 2000 (Gorsium GBT Tác)

Simon Collin: Így működik a számítógépes multimédia (Park Könyvkiadó Budapest)

Követelmény

Legyen képes a tanuló virtuózabb játékmódra, egyszerűbb improvizációkra. képes az egyszerűbb könnyű- és jazz–zenei ritmusok bontására zongorán.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- két különböző ritmusú tánc- és jazz–zenei szám előadása arranger kísérettel és arranger kíséret nélkül, önálló bal kéz kísérettel, improvizálva;
- két szabadon választott klasszikus előadási darab.

Követelmények az alapfok elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje

- a szintetizátor–keyboard múltját, fejlődési szakaszait (monofon–polifon szintetizátorok, zenei számítógépes programok),
- a tánc– és jazz–zenei stílusokat, stílusirányzatokat, a zeneszerzők és előadóművészek munkásságát,
- a legelemibb érintésvédelmi szabályokat,
- a tanult anyagban előforduló tempó– és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat.

Legyen képes

- a zenei anyag kottahú előadására,
- más hangszerekkel együtt játszani, kisebb zenekarokba beilleszkedni,
- repertoárjának egyharmad részét kotta nélkül is eljátszani és ennek az anyagnak az állandó kézben tartására,
- a szintetizátor–keyboard funkcióinak kezelésére,
- az előadott művek önálló hangszín– és ritmuskezelésére,
- megfelelő technikai tudásszintet elérni, mely az improvizációs gyakorlatokhoz szükséges.

Rendelkezzék

- megfelelő előadókészséggel, ritmus– és periódusérzéssel,
- jó zenei hallással,
- művészi előadókészséggel, kreativitással,
- vizuális, koncentráló– és memorizáló képességgel,
- a hangszer megszólaltatásához szükséges alapvető elektrotechnikai ismeretekkel.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló ismerje

- szélesebb körben a különböző szintetizátorok működési elvét, programozását,
- a klasszikus zeneszerzők munkásságát.

Legyen képes

- repertoárjának nagy részét kotta nélkül is eljátszani,
- repertoárjának egy részét transzponálni,
- repertoárjának egy részét improvizálni,

- összetettebb harmóniavezetésű darabokat játszani
- Rendelkezzék önálló harmóniaszerkesztési készséggel.

A Szintetizátor- Keyboard tantervi programot az Elektroakusztikus zene tanszak az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

Zeneelmélet

A zeneelmélet tantervi programot az Elektroakusztikus zene tanszak az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

Kamarazene

A kamarazene tantervi programot az Elektroakusztikus zene tanszak az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

31.2 Képző- és iparművészeti ág

Főtárgyak az 1-2. előképző+ 1-3. alapfokú évfolyamban

Képzőművészeti tanszak

Vizuális alapozó gyakorlatok (1-2. előképző évfolyam)

Az Intézmény Képzőművészeti tanszaka az idevonatkozó törvényben foglaltak szerint a vizuális alapozó gyakorlatok tantervi programot az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja.

Az alábbi kiegészítéseket tettük:

Feladatcsoportok az 1-2 évfolyamok számára - Bemeneti mérések - Családrajz készítése

Alkotás-Alakítás

Témák, nagyobb összefüggő témakörök feldolgozása térbeli, színbeli és plasztikai kompozíciókban a szűkebb természeti és társadalmi környezetből / család, iskola, környezetvédelem, egészséges életmód, sport, világegyetem, béke, identitás, olvasmányokból máshol szerzett ismeretekből táplálkozó élményekre elképzelésekre, és az egyéni kifejezési szándékokra támaszkodva.

Tematikus képek, illusztrációk, karikatúrák, szobrok, kerámiák, papírmodellek. játékos térszervezés építés különböző léptékekben. Alkalmazott grafikai munkák, síkbeli és plasztikus ünnepi díszítmények. Ajándékok, játékok, bábok, díszletek jelmezek, kellékek. Vizuális

játékok, kísérletezések, új formák, színárnyalatok, ábrázolásmódok kitalálása a kifejezés szolgálatában. Nemzetközi és belföldi rajzpályázatok figyelemmel kísérése, csatlakozás rajzban a „Világ gyermekei „nemzetközi projekthez.

A formák, az alakok, a színek elrendezése a tér a képmező betöltése, a kiemelés módjai. A térbeli és síkbeli /kép, szobor, épület, díszítmény a környezet tárgyainak rendje./

Az egyensúly /színek, formák, egyensúlya a síkon. A díszítés kiemelő, hangsúlyozó szerepe motívumai, ritmusa. Játékok díszítésének, az ünnepi öltözködésnek vizsgálata. Az emberi test díszítésének szokásai régen és ma.

Használati tárgyak, népművészeti alkotások, a környezet díszítményeinek megbeszélése, elemzése.

A véletlen és tudatos tervezés szerepe az emberek munkájában, új dolgok kitalálásában és művészetében.

Saját alkotások elgondolása, elképzelése. Kompozíciós tervek, vázlatok, tervrajzok készítése egyszerű formában az életkori sajátosságokat figyelembe véve.

Tanulmányok

Érdekes alakú, változatos felületű és szerkezetű, tagoltabb természeti és mesterséges formák, valamint jelenségek / időjárás, évszakok, klíma, fényjelenségek, természeti katasztrófák, stb./ megfigyelése és rajzbeli, színbeli, plasztikai megjelenítése és értelmezése, az élményekre támaszkodva a közvetlen szemlélet alapján a látványnak megfelelően.

Tapasztalatok ismeretek: a modellek, jelenségek jellemző formájának és színének, karakterének, testességének, színviszonylatainak, fény-árnyékának, térbeli helyzetének elemző ábrázolása változatos anyagokkal és eljárásokkal.

Az ábrázolt formák jelle egyszerűsítése, átírása, variálása az alkotás –alakítás és speciális műhelymunka céljainak megfelelően.

Textúrák vizsgálata nyomhagyással, nagyítóval. faktúraképzési kísérletek, grafikai és plasztikus jelek, lenyomatok gyűjtése, elemzővizsgálatuk műalkotásokban és tárgyakban.

A tapasztalatok tudatos alkalmazására törekvés a különféle feladatokban.

Rajzpályázati témakörök felhasználása előre nem látható témákban.

Technikák

A konkrét ábrázolási, kifejezési, megjelenítési célnak / témakörnek, egyéb feladatnak/ megfelelő anyagoknak és eljárásoknak megfontolt / az anyaghoz igazodó/ tervezésen alapuló

alkalmazása. A döntések közös indoklása és helyességének megítélése az eredmények tükrében.

- Tapasztalatok, ismeretek: kreativitási gyakorlatok, próbálkozások / melyik technikával, anyaggal milyen felületi, képi hatás, kifejező eszköz hozható létre? Miből mit lehet csinálni?/ Anyagok, faktúrák, technikai eljárások kombinálása, a kísérleti tapasztalatok beépítése a feladatok megoldásába.
- Műalkotások, tárgyak, valamit gyermekmunkák / nemzetközi díjazott gyermekrajzok/ összehasonlítása, elemzése, anyaguk-megmunkálásuk és a rendeltetés, a mondanivaló szempontjából.
- Rajzolás 3-4 B-s ceruzával, színes ceruzákkal, rost- és filctollakkal, iskolai viasz-és zsírkrétákkal, ecsetekkel, festékekkel, diópáccal, színes tintákkal, tussal, rajztollal, fapáccal, pitt-krétával.
- Vonalfajták, vonalhálók. A „színezés” technikája, felületképzés, bedörzsöléssel.
- Lenyomatok, sokszorosítás: levelek, préselt növények, termésmetszetek lenyomatai fehér és színes lapokra, érdes, tagolt felületek, apró tárgyak lenyomatai agyag lapokra. Burgonyadúc faragása, nyomatok készítése. Papírdúc, papírnyomat, monotípiá es vagy két színben.
- Viaszkarc, zsírkréta-karc
- Festékezés /hengerral, tamponnal/ kézi és gépi nyomtatások.
- Kollázsok készítése tépett, vágott színes újságpapírok frottázssal nyomattal variált felületek, talált anyagok tárgyak felhasználásával / sík és plasztikus jelleggel/, applikálással, ragasztással befestéssel.
- Különbőféle anyagok együvé komponálása, egységes képi hatásra, összeépítésre törekvés.
- Festés akvarellal / lazúrozás és fedő eljárások, hígítás, sűrítés, festés száraz és nedves alagra.
- Festés temperával, olajpasztellal, zsír –vagy viaszkrétával, gouasche festékekkel. Kísérletek a különböző festékekkel, festőeljárásokkal, belerajzolás krétával, tollal, festés viaszrajzra.
- Színes kompozíciók tépett papírok és festés kombinációjával.
- Festés fehér és színes lapra, alapozott papírra /pl. Walkiddal, diszperzittel/ vakolt felületre falszínező festékekkel.
- Papírfajták, kartonok gyűjtése, tulajdonságaik vizsgálata, célszerű felhasználásra törekvés, sokféle méret és formátum alkalmazása. A minőség a méret és az ábrázolási eljárás összefüggésének közös elemzése
- Plasztikai munkák.
- Mintázás agyagból. domborművek, plakettek készítése, bemélyítéssel, lenyomattal, agyaghurkák rárakásával.
- Térbeli konstrukciók, szobrok, agyagnegatívok kiöntése, karcolás, vésés.

Művészeti ismeretek

Egymás munkájának értékelése, beszélgetés műalkotásokról, művészeti albumok, könyvek forgatása, nézegetése, művészek életéről, műalkotásokról szóló szövegek olvasása, beszámoló olvasási és kiállítás látogatási élményekről. (AMI galéria)

Grafika és festészet alapjai (1-3. alapfokú évfolyam)

Az Intézmény Képzőművészeti tanszaka az idevonatkozó törvényben foglaltak szerint a Grafika és festészet alapjai tantervi programot az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

Művészettörténet (3-10. évfolyam)

Az Intézmény Képzőművészeti tanszaka az idevonatkozó törvényben foglaltak szerint a Grafika és festészet alapjai tantervi programot az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

Művészetterápia (valamennyi évfolyamon) lsd. a fejezet legvégén.

Főtárgyak a 4. alapfokú évfolyamtól a továbbképző 10. évfolyamáig

Fém- és zománcműves tanszak

Fém- és zománcműves műhelygyakorlat

Az Intézmény Fém- és zománcműves tanszaka az idevonatkozó törvényben foglaltak szerint a Fém- és zománcműves műhelygyakorlat programját az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

Grafika és festészet tanszak

Grafika és festészet műhelygyakorlat

Az Intézmény Grafika és festészet tanszaka az idevonatkozó törvényben foglaltak szerint a Grafika és festészet műhelygyakorlat programját az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

Szobrászat és kerámia tanszak

Szobrászat és kerámia műhelygyakorlat

Az Intézmény Szobrászat és kerámia tanszaka az idevonatkozó törvényben foglaltak szerint a Szobrászat és kerámia műhelygyakorlat programját az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

Textil- és bőrműves tanszak

Textil- és bőrműves műhelygyakorlat

Az Intézmény Textil- és bőrműves tanszaka az idevonatkozó törvényben foglaltak szerint a Textil- és bőrműves műhelygyakorlat programját az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

Kötelező tantárgy

Vizuális alkotó gyakorlat (1-10. évfolyam)

Az Intézmény Képző- és Iparművészeti ág iskolánkban működő valamennyi tanszaka az idevonatkozó törvényben foglaltak szerint a vizuális alkotó gyakorlat tantervi programot az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

Választható tantárgyak

Vizuális alapozó gyakorlatok (1-2. előképző évfolyam)

Az Intézmény Képző- és Iparművészeti ág iskolánkban működő valamennyi tanszaka az idevonatkozó törvényben foglaltak szerint a választható tantárgyak Vizuális alapozó gyakorlatok tantervi programját az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

Népművészet (1-10. évfolyam)

Az Intézmény Képző- és Iparművészeti ág iskolánkban működő valamennyi tanszaka az idevonatkozó törvényben foglaltak szerint a választható tantárgyak Népművészet tantervi programját az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

Művészettörténet (3-10. évfolyam)

Az Intézmény Képző- és Iparművészeti ág iskolánkban működő valamennyi tanszaka az idevonatkozó törvényben foglaltak szerint a választható tantárgyak Művészettörténet tantervi programját az intézmény helyi tantervébe teljes mértékben átvenni javasolja, azon nem kíván változtatni, nem kívánja kiegészíteni.

Művészetterápia (a Képző- és iparművészeti ág iskolánkban működő valamennyi tanszakán minden évfolyamon).

Művészetterápia-tanterv

Készítette: Morvayné Németh Márta – képzőművészettanár, művészetterapeuta

A művészeti terápiás munka egyaránt épít az egyéni és a kreatív alkotó tevékenységre, ezen kívül képességfejlesztő oldala van. A művészetterápiát a művészeti oktatás keretein belül alkalmazhatjuk, a művészetet és az alkotó tevékenységet, mint terápiás eszközt használhatjuk fel munkákban.

A művészet terápiás hatása, hogy minden alkotás, amit létrehozunk a „bennünk lévő” kifejeződése, aminek egyben esztétikai értéke is van. A foglalkozások a képzőművészet eszközeivel, egyénileg és csoportosan létrehozott alkotások élményén keresztül hatnak. Ezeknek a foglalkozásoknak a működését, a gyermekek biztonságát a „védő tér” és a „védő személy biztosítja”.

A művészetterápia a képző-és iparművészeti ág iskolánkban oktatott valamennyi tanszakán, szabadon választható tárgyként heti 1x45 percben valósítható meg csoportos foglalkozás keretében.

A foglalkozások célja:

- képzőművészeti alkotómunka során megvalósuló személyiségépülés
- az egyén alkotóképessé válik, megtalálva a hidat önmaga és a valóság között
- a tudatosság erősödése, erősítése
- esztétikai minősége révén mindig új és újabb alkotásra sarkall
- öngyógyítás
- önismeret, kreativitás, önkifejezés-fejlesztés
- a problémás és a hátrányos helyzetű tanulók integrálásának elősegítése
- a személyiség harmonikus kibontása

A foglalkozások különböző stílusú zenék hallgatásával, szabad festéssel, rajzolással zajlanak egy-egy adott témára, feladatra hangolódva.

Az órák szabadon, a csoport hangulatára, igényeire figyelve zajlanak. Az óra menete folyamán a tanulók munkájába nem avatkozunk be, nem zavarva ezzel a spontán, ösztönös alkotó folyamatot.

A gyermek a foglalkozás alatt bármit, bármilyen módszerrel, bármekkora méretben, bármilyen testhelyzetben alkothat. Nem szólunk bele és nem értelmezzük, de a munka elkészülte után elbeszélgetünk az alkotóval. Kérdéseinkkel nem befolyásolunk, feladatunk a tartósan megrekedt alkotófolyamat meglendítése.

Az önálló életvezetéshez elengedhetetlen:

- a kreativitás és a gondolkodás fejlesztése
- az általános és sajátos vizuális képesség fejlesztése

a gondolkodási képességek fejlesztése:

- analízis-szintézis
- elvonatkoztatás
- csoportosítás
- összehasonlítás
- asszociáció
- kiemelés

A foglalkozások a vonal – folt – tömeg – tér – szín tematikára épülnek.

Meghatározó a csoport dinamikája az órán belül, a terapeuta ehhez igazodva vezeti az órát, ezért a foglalkozások vázlatosan tervezhetőek, melyet az óra menete és az adott helyzet határoz meg.

Vonal:

- mint érzelem, indulat kifejezője, egész kicsiknek is alkalmazható

- a vonal, mint a mozgás kifejezője
- szabad változatos mozgás

Tevékenység:

- szalagmozgatás színes eszközökkel
- megfigyelés élmény alapján

Ezen kívül sokféle vonallal kapcsolatos témakör alkalmazásával vizuális, manuális és kommunikációs képességfejlesztés történik.

Folt:

- a folt alakja, formája
- egyenes vonallal határolt folt
 - mértani forma
 - szabálytalan forma
- görbe vonallal határolt folt
 - mértani forma
 - szabálytalan forma

Szintén különböző feladatokkal a fő cél a képességfejlesztés.

Tér: téri szerkezetek, térbeli viszonyok

- előtt - mögött
- jobbra - balra
- lent – fönt
- kívül – belül
- közel – távol

Térépítések:

- síklapból
- flakonból, dobozból
- mértani formákból

Szoborépítések:

- szintén hasonló tárgyakkól

Cél: a képességek, térlátás, térérzékelés fejlesztése

Szín:

- színek hangulati hatása
- színélmény: festés zenére vizes alapon csöpögtetés, fröcskölés, öntögetés
- színkeverés megfigyelése:

- foltok festése egymás mellé vizes alapon, ahol összefolyik, ott tapasztalható színkeverés
- hangulat kifejezése színekkel

A különböző tematikák, feladatok ötvözése, egymás kiegészítését jelentik, fejlesztve a gyermekek képességeit, önkifejezésüket. Az élmény lehetőséget ad számukra:

- az önkifejezésre
- a közösségbe való könnyebb beilleszkedésre
- az egymás közötti nonverbális kommunikációra

Fontos a munkában, hogy a gyermekek egészen szabadon, spontánul alkossanak, olyanfajta érzékelést kifejezve, amely lehetővé teszi a kategóriák és sztereotípiák nélküli tapasztalást. A cél nem az, hogy egy előre meghatározott ismeretanyagot mindenképpen átadjunk, hanem sokkal fontosabb az egész személyiség fejlődését biztosító környezet megteremtése.

A biztonság, a „rám figyelnek” érzés kialakítása. Ez önmagában is terápiás hatású, ugyanakkor a feszültségoldás lehetőségének alapvető feltétele. Így elérhető, hogy az általunk közvetített értékek és tudások beépüljenek, belsővé váljanak. A feladatvégzés örömet okoz, így az első számú motivációs erő, hogy a gyermekek újra és újra ebbe a szituációba kerülhessenek.

Minden gyermek egyéni tempóban fejezi be munkáját, így akár fél óra különbség is lehet az első és utolsó között. Akik végeztek, segítenek a pakolásban, rendrakásban, velük addig beszélgetünk, s így adunk kedvező légkört a további alkotó munkához. Szisztematikus vizuális képességfejlesztéssel és kreatívfejlesztéssel magasabb szintű alkotóképességet kell kialakítani, hogy a személyiségépítéshez az önkifejezést megőrizzük.

32. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK, LEGITIMÁCIÓ

A Pedagógiai Program programelemeinek megvalósítása a mindenkori éves munkaterv elfogadásának függvénye.

32.1 ÉRVÉNYESSÉG

Jelen Pedagógiai Program érvényessége visszavonással, módosítással szűnik meg.

32.2 HATÁLYOSSÁG

A Pedagógiai Program hatályba lépés napja a Pedagógiai Program jóvá hagyásának napja.

32.3 A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGA

Az iskola Pedagógiai Programja nyilvános dokumentum. Megtekinthető:

1 példány az intézményvezetői irodában

1 példány a titkári irodában

1 példány az iskola web-oldalán:


www.lajthaamipesterzsebet.hu


32.4 A PEDAGÓGIAI PROGRAM FELÜLVIZSGÁLATA

A Programot a törvények, rendeletek esetleges változása szerint módosítani kell, szükség esetén újraértékelendő. A változtatásokhoz a tantestület és szükség esetén a fenntartó jóváhagyása szükséges.

Budapest, 2022. december 08.

Kiss Anikó
intézményvezető-
helyettes


Baláshazi Balint József
intézményvezető

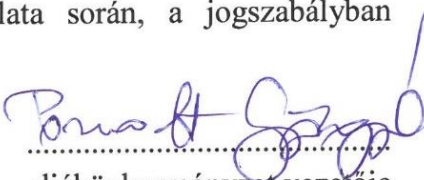


33. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A diákönkormányzat nyilatkozata

A Pedagógiai Programot az intézmény diákönkormányzata 2022. évi december hónap 07. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a diákönkormányzat véleményezési jogát jelen Pedagógiai Program felülvizsgálata során, a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta.

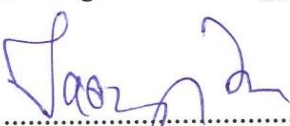
Budapest, 2022. év december hónap 08. nap


.....
diákönkormányzat vezetője

Az intézményi tanács nyilatkozata

A Pedagógiai Programot az intézményi tanács 2022. évi december hónap 07. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az intézményi tanács véleményezési jogát jelen Pedagógiai Program felülvizsgálata során, a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta.

Budapest, 2022. év december hónap 08. nap


.....
az intézményi tanács képviselője

A szülői munkaközösség nyilatkozata

A Pedagógiai Programot a szülői munkaközösség 2022. évi december hónap 07. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet véleményezési jogát jelen Pedagógiai Program felülvizsgálata során, a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta.


Budapest, 2022. év december hónap 08. nap


.....
szülői szervezet elnöke

A nevelőtestület nyilatkozata

A Pedagógiai Programot az intézmény nevelőtestülete 2022. évi december hónap 08. napján tartott értekezletén elfogadta.

Budapest, 2022. év december hónap 08. nap


.....
hitelesítő nevelőtestületi tag


.....
intézményvezető


XX. Kerületi Lajtha László Alapiskola
Tel: 285-34-20
Budapest, Ady E. u. 10-12.
1125

A fenntartó nyilatkozata

A fenntartó a **Budapest XX. Kerületi Lajtha László Alapfokú Művészeti Iskola** Pedagógiai Programját jóváhagyja.

Kelt,,.....év.....hónap.....nap

.....
tankerületi igazgató